شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

۴شنبه | ۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ | 11 12 24 | سال شانزدهم

۲۱ ۰۹ ۱۴۰۳

۲۴ صفحه ؛ ۱۶ صفحه روزنامه

+۸صفحه شهرآرا محله | شماره ۴۳۸۲ | ۵۰۰۰ تومان

آمارها نشان می‌دهد که سالانه ۲۰۰ کودک در حوادث خراسان رضوی کشته می‌شوند

مرگ‌هایی که پای آن‌ها جان می‌دهیم

۸

عباسعلی عباس‌زاده سال‌ها در زمان جنگ، اتاق عمل تجهیز می‌کرده است

دفاع با روپوش سفید

محله ۹و۱۰

عکس: حدیث شفری | شهرآرا

مسئولان استانی وجود اعتیاد میان دانش‌آموزان را تأیید می‌کنند اما همچنان ابهام و سؤال درباره این آسیب اجتماعی فراوان است

اعتیاد دانش‌آموزان آمار دقیق نداریم

۱۳

شهردار عنوان کرد

تبدیل مشهد به پایتخت دیپلماسی شهری و خلاقیت بین‌المللی

۳

احیای تجارت با ترکمنستان از مسیر خراسان

تاجران ترکمن از فرصت کم‌نظیر دادوستد کشورشان با خراسان رضوی می‌گویند

۹

رئیس منطقه۲ سازمان بازرسی کل کشور تأکید کرد

همه دستگاه‌ها پای‌کار رصدخانه شهرداری بیایند

۳

دبیرکل شهرهای متحد و حکومت‌های محلی غرب آسیا و خاورمیانه مطرح کرد

متروپلیس، فرصت ارائه دستاوردهای مشهد به جهان

۳

مالیات مردم مرهمی بر زخم درمان

اعتبار بیمارستان ۲۰۴ تختخوابی شهید آیت‌ا... رئیسی از محل مالیات پرداختی مردم تأمین شد

۹

نگاهی به تاریخ و جذابیت‌های ناگفته ایوان شمالی صحن انقلاب

شکوه کتیبه‌ها و نقش کاشی‌ها در ایوان عباسی

۱۵

حامیان ناآگاه!

درباره غذادادن به حیوانات خیابانی و ولگرد که مورد تأیید کارشناسان محیط زیست نیست

۱۲

فرماندار عنوان کرد

۴۲۰۰ کلاس درس، فاصله مشهد تا میانگین استانی

۲

در جوانی درخشید و رفت

نگاهی به بخشی از آثار تئاتری زنده‌یاد رضا سعیدی در مشهد

۱۱

یادداشت

سندرم تحلیل بی‌قرار

سید میثم موسوی‌مهر
مدیرمسئول

در هجمه وقوع رویدادهای متنوع و با افزایش چگالی رویداد برثانیه در یک سال گذشته، یکی از عوارض مهم ماحصل این اتمسفر، ایجاد شبکه‌ای از افراد خاص است؛ افرادی که بدون هیچ دلیلی و بدون هیچ درخواستی، شروع به تحلیل‌های متنوع و بی‌ضابطه می‌کنند. وقتی به این رفتار، شهوت دیده‌شدن و بارگیری فالوور اضافه شود، کم‌کم در این فرد شاهد بروز علائم نوعی بیماری رفتاری خواهیم بود؛ سندرم تحلیل بی‌قرار. این افراد که در سطوح و صنوف مختلف حضور دارند، بدون دسترسی به دامنه اطلاعات خاص و حتی آشنایی با زمینه‌های آن رویداد یا موضوع، به قدری با اعتمادبه‌نفس شروع به روایت و تحلیل می‌کنند که گاهی خودشان هم دچار توهم «خودمتخصص‌پندار» می‌شوند. متأسفانه این بیماری در غیاب توانایی رسانه‌ها و گروه‌های مرجع در ارائه بازخوردهای بموقع و واقع‌نگرانه، مراحل نمو خود را با سرعت بیشتری طی می‌کند و افراد دچار به این بیماری، به میکرورسانه‌های خودخوانده و خودران تبدیل می‌شوند.

شاید رشد ارگانیک این خرده‌رسانه‌ها در بستر کمبود سواد رسانه مخاطب، یکی دیگر از دلایل شکل‌گیری این معضل باشد، اما آنچه باعث شبکه‌شدن و پیوستگی این اکانت‌ها و شکل‌گیری نسج و بافت‌های جدید رسانه‌ای می‌شود، نیاز به تأیید مستمر و تقویت برندینگ است. این رسانه‌های خردو (یک اصطلاح مشهدی) پشت دست هم بازی می‌کنند و با چرخاندن و دیگرروش‌های بازی رسانه‌ای، سعی در القای اعتماد و راستی به مخاطب دارند و مخاطب هم اغلب دچار این القا می‌شود. اما یکی از تهدیدهای مهم حضور این اکانت‌ها و شکل‌گیری بافت‌های مبتلابه این سندرم، اثرات منفی در زیست‌بوم‌های گفتمانی است؛ به گونه‌ای که سبب ازبین‌بردن فضای تحلیل درست و ضابطه‌مند و کاهش میانگین اعتماد به تحلیل در فضای عمومی است.

کاهش‌تراز اعتماد مخاطب به تحلیل ضابطه‌مند با ایجاد فیک‌نیوزها و تحلیل‌سازی‌های افراد بی‌سواد و بی‌ارتباط، سبب می‌شود در اذهان مخاطب کم‌کم سطح تحلیل در سطوح مختلف گفتمان‌سازی رنگ ببازد و فرایند شکل‌گیری گفتمان‌های اصیل قطع و مسدود شود. درنتیجه، مخاطبِ بدون تحلیل دچار اعوجاج در دریافت می‌شود و ناخودآگاه قربانی برداشت‌های نادرست و سطحی خواهد شد. مخاطب بدون درک تحلیلی، بهترین طعمه برای جریان‌های تروریست محتوایی است؛ کسانی که قربانی خود را از میان افکار عمومی انتخاب می‌کنند و این افراد خود به ایستگاه انتقال داده مسموم به افکار عمومی تبدیل می‌شوند. در این بین، خطرناک‌ترین قربانی‌ها، مسئولان یا گروه‌های مرجعی هستند...

ادامه ۴

رئیس کمیسیون بانوان شورای اسلامی شهر مشهد از ایجاد فضایی درست برای زنان کارآفرین خبر داد

کافه کارآفرین مسیری امن برای اشتغال بانوان

خبر

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای شهر مشهد گفت: امروز تعداد زیادی کارآفرین زن در مشهد و کشور هستند، اما ایران از بین ۱۴۰ کشور، رتبه ۱۳۴ را در یونسکو دارد. علتش هم این است که زنان کارآفرین فعال و توانمند ما با این سازمان‌های بین‌المللی ارتباط برقرار نکرده‌اند.

به‌گزارش شهرآرانیوز، فاطمه سلیمی روز گذشته در جلسه با شهردار منطقه ۸ و بانوان شورای اجتماعی محلات این منطقه، عنوان کرد: زمانی که به شورای شهر مشهد آمدم، برای زنان، برنامه، بودجه و ساختاری وجود نداشت؛ بنابراین برای اولین‌بار در کشور کمیسیون ویژه بانوان را در شورای شهر ایجاد کردیم تا بتوانیم ساختارسازی، برنامه‌ریزی و اختصاص بودجه را پیگیری کنیم. وی با بیان اینکه کمیسیون بانوان و خانواده برای اولین‌بار در کشور، در مشهد ایجاد شد و توانست الگوسازی خوبی برای دیگرشهرها باشد، عنوان کرد: حتی شورای شهر تهران هنوز این کمیسیون را ندارد و در مجلس نیز کمیسیون ویژه بانوان نداریم. فقط یک فراکسیون است که به لحاظ جایگاه قانونی نمی‌تواند تأثیرگذار باشد و خلأهای قانونی حوزه زنان را پیگیری کند.

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد، گام بعدی را تخصیص ردیف بودجه اختصاصی برای بانوان در مدیریت شهری عنوان کرد و ادامه داد: سال اول، ۸۰ میلیارد بودجه برای بانوان گرفتیم؛ درحالی‌که بودجه تهران فقط ۲۰ میلیارد تومان بود و هم‌اکنون بعد از گذشت حدود سه سال، این عدد در مشهد به ۷۰۰ میلیارد تومان رسیده است که برای حل مسائل زنان و ایجاد زیرساخت‌ها صرف می‌شود.

سلیمی با اشاره به ضعیف‌بودن ساختارها در حوزه زنان، اقدام بعدی را اصلاح آیین‌نامه شوراهای اجتماعی محلات و اضافه‌شدن جایگاه یک زن در هر شورا عنوان کرد و گفت: این موضوع به شناسایی مسائل زنان محله و برنامه‌ریزی درست برای هزینه‌کرد بودجه، چه در سطح محله و چه مدیریت شهری، کمک کرد. درحال‌حاضر، از ۲ هزار عضو شوراهای اجتماعی محلات، هشتصد نفر را زنان تشکیل می‌دهند. وی ادامه داد: پیگیری مسائل زنان، نیازمند نگاه برادرانه مردانی است که در جایگاه‌های سیاست‌گذاری، تصمیم‌سازی و مدیریت هستند.

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای شهر مشهد به توسعه بوستان‌های بانوان به‌عنوان یکی از اقدامات زیرساختی و سخت‌افزاری شورای ششم برای زنان اشاره و بیان کرد: قبل از شورای ششم در طول بیست سال فقط پنجاه هکتار بوستان برای زنان مشهد ساخته شده بود؛ اما طی همین مدت سه سال، ما ۳۲ هکتار بوستان و سایت اختصاصی بانوان ایجاد کردیم.

سلیمی با اشاره به ایجاد کافه‌بازی به‌عنوان پاتوقی امن و سالم برای دختران نوجوان و جوان، گفت: ساخت کافه کارآفرینی یکی دیگر از برنامه‌هایی است که پیگیری می‌کنیم تا فضایی برای حضور زنان و دختران کارآفرین فراهم شود و دختران شهر بتوانند از طریق گفت‌وگو و آشنایی با تجارب این افراد موفق، مسیر درست را برای اشتغال و کارآفرینی انتخاب کنند. وی با تأکید بر ضرورت ساختارسازی و ایجاد شبکه بین زنان فعال اظهار کرد: ما این ساختارسازی را در چهار سطح زنان عضو شوراهای اجتماعی محلات، زنان تأثیرگذار و تصمیم‌ساز استان، زنان عضو شوراهای شهر و کشور و در سطح بین‌المللی پیگیری کردیم تا ضمن هم‌افزایی، هویت و جریان‌سازی زن و دختر مشهدی تقویت شده و آن سیاه‌نمایی‌هایی که وجود دارد، خنثی شود.

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای شهر مشهد اضافه کرد: سال گذشته در رویداد بین‌المللی «خورشید»، صد زن خبرنگار را از ۴۷ کشور جهان به مشهد آوردیم و متوجه شدیم نگاهشان به توان و پتانسیل زنان و دختران شهر ما بسیار سطح پایین است؛ اما همین افراد وقتی به کشورشان برگشتند، تصویری جدید، سطح بالا و واقعی از زنان در ایران داشتند.

سلیمی با تأکید بر اهمیت ارتباط زنان فعال با سازمان‌های بین‌المللی، گفت: ما تعداد زیادی زن کارآفرین در مشهد و ایران داریم؛ اما از بین ۱۴۰ کشور، رتبه ۱۳۴ را در یونسکو داریم؛ علتش این است که زنان کارآفرین و توانمند ما با این سازمان‌های بین‌المللی ارتباط برقرار نکرده‌اند و همین رتبه‌بندی‌ها جایگاه حقوق زنان ایران را در دنیا تنزل داده است. وی با اشاره به موضوع جمعیت و فرزندآوری، اظهار کرد: به موضوع سقط جنین توجه ویژه داشته باشید؛ چراکه نجات هر جنین از سقط، نجات یک نسل شیعه است و ۹۳ درصد سقط جنین‌ها مربوط به خانواده‌های قانونی و شرعی است.

یادداشت

نقش دادگاه‌های صلح در پرونده‌های قضایی شهرداری مشهد

علی معدنی
معاون حقوقی اداره کل حقوقی شهرداری مشهد

اصلاح قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۴۰۲ با تأسیس دادگاه‌های صلح، رویکردی نوین در نظام قضایی ایران به‌شمار می‌رود. مطابق ماده ۴ این قانون، دادگاه‌های صلح به‌عنوان نهادهای قضایی مستقل با هدف تسریع و تسهیل در رسیدگی با رویکرد سازشی، تأسیس شده‌اند. این دادگاه‌ها، با استفاده از ظرفیت‌های محلی و تخصصی، نقش مهمی در کاهش بار محاکم قضایی و تسهیل حل اختلافات خواهند داشت. دراین‌میان، بررسی نقش این دادگاه‌ها در رسیدگی به پرونده‌های شهرداری مشهد، به‌دلیل اهمیت و تعدد دعاوی مرتبط، موضوعی ضروری است.

شهرداری‌ها به‌عنوان نهادهای عمومی، در انجام وظایفی همچون مدیریت اراضی شهری، اجرای طرح‌های عمرانی و مدیریت خدمات شهری، درگیر دعاوی گوناگونی می‌شوند. این دعاوی اغلب شامل اختلافات مالی، تعارضات ملکی و اعتراض به تصمیمات اجرایی است. دادگاه‌های صلح، به‌دلیل تسهیل در حل‌وفصل دعاوی و کاهش هزینه‌های دادرسی، بستر مناسبی برای حل اختلافات میان شهروندان و شهرداری‌ها ایجاد کرده‌اند.

با توجه به جایگاه ویژه مشهد به‌عنوان دومین کلان‌شهر ایران، دعاوی مرتبط با مدیریت شهری در این شهر به‌طور درخور توجهی افزایش یافته است. دادگاه‌های صلح می‌توانند با بهره‌گیری از قضات آموزش‌دیده و کارشناسان آگاه به مسائل شهری، در حل‌وفصل سریع‌تر این پرونده‌ها نقش‌آفرینی مثمرثمری داشته باشند. برای مثال، در دعاوی مربوط به اراضی واقع در طرح‌های توسعه شهری، این دادگاه‌ها می‌توانند با کاهش زمان رسیدگی و ارائه راهکارهای سازشی، رضایت طرفین را جلب کنند.

مزایا و محدودیت‌ها؛ از مزایای مهم دادگاه‌های صلح، سرعت در رسیدگی، کاهش هزینه‌ها و استفاده از ظرفیت کارشناسان محلی است. در دعاوی شهرداری مشهد، این ویژگی‌ها به‌ویژه در پرونده‌های مالی و ملکی، اثربخشی این دادگاه‌ها را افزایش داده است. با این حال، محدودیت‌هایی مانند کمبود قضات متخصص در حوزه‌های شهری و پیچیدگی برخی دعاوی مربوط به طرح‌های کلان، از چالش‌های پیش‌روی این نهادهاست. دراین‌میان پیشنهادهایی هم وجود دارد؛ برای بهبود عملکرد دادگاه‌های صلح در دعاوی شهرداری، پیشنهاد می‌شود که تعداد این دادگاه‌ها افزایش یابد و آموزش‌های تخصصی برای قضات و کارشناسان مرتبط با مسائل شهری تقویت شود. همچنین، استفاده از ظرفیت فناوری‌های نوین در مدیریت و رسیدگی به پرونده‌ها می‌تواند به تسریع حل اختلافات کمک کند. درنهایت، دادگاه‌های صلح با رویکردی تسهیل‌گرانه، نقش مؤثری در کاهش اختلافات و جلب اعتماد عمومی میان شهروندان و شهرداری مشهد ایفا خواهند کرد. تداوم حمایت‌های قانونی و توسعه زیرساخت‌های این نهاد می‌تواند تأثیر آن را در مدیریت دعاوی شهری دوچندان کند.

شهرآرانیوز

SHAHRARANEWS.IR

اینجا همان‌جایی است که «خبرخوان» پایش را چندگام فراتر می‌گذارد و «خبردان» می‌شود. در این راستا و برای بازخوانی سریع تازه‌ترین رخدادهای خبری‌تحلیلی مشهد و ایران «کیوآر کد»های روبه‌روی هر یک از گزاره‌های خبری را اسکن کنید.

روایتی از سنگ‌تراشی که سنگ مضجع امام هشتم را تراشید

مهم‌ترین کار مرحوم غلامرضا سراج علیایی، قدیمی‌ترین حجّار حرم مطهر رضوی، تراش سنگ مزار حضرت رضا(ع) است که حالا در موزه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود. با جواد سراج، فرزند این هنرمند مشهدی، درباره فعالیت‌های پدرش گفت‌وگو کرده‌ایم.

چه عواملی باعث لرزش دست می‌شود؟

معمولا یک اختلال در سیستم عصبی یا مشکلی ژنتیکی موجب لرزیدن غیرارادی و ریتمیک دست‌ها می‌شود.

سقوط عجیب صدها پهپاد حین اجرای نمایش در چین

حین یک مانور نمایشی در چین، صدها پهپاد به‌دلایل نامعلوم از آسمان سقوط کردند.

ایجاد سامانه رصد حملات سایبری به زیرساخت‌های کشور

با توجه به شدت‌گرفتن حملات سایبری به کشور، سامانه‌ای برای رصد لحظه‌ای حملات ایجاد شده است.

خبر

باوجود افزوده شدن ۶۸۹ کلاس درس در یک‌سال، همچنان کمبود فضای آموزشی در شهرمان وجود دارد

۴۲۰۰ کلاس درس، فاصله مشهد تا میانگین استانی

سعیده آل‌ابراهیم | پویش سه‌شنبه‌های افتتاح، روز گذشته مُهر افتتاح ۶۸۹ کلاس درس را در طول یک‌سال اخیر به ثبت رساند. این آماری بود که فرماندار مشهد در افتتاحیه دبیرستان دوازده‌کلاسه علوی شهید رزاقی واقع در مصلی بیان کرد و البته این را هم گفت که هنوز ۴۲۰۰ کلاس درس دیگر باید افتتاح شود تا به متوسط استان برسیم.

قرار بر افتتاح مدارس بدون نقص بود

متأسفانه مدرسه‌ای که دیروز توسط جمعی از مسئولان استانی افتتاح شد، بدون سالن اجتماعات و نمازخانه بود و البته شوفاژخانه آن مشکل داشت، بنابراین فعلا مدرسه بدون سیستم گرمایشی برای دانش‌آموزان بود. محسن داوری به این موضوع اشاره کرد و گفت: قرار این بوده است که مدرسه‌ای را افتتاح کنیم که بی‌نقص باشد، اما این مدرسه نقص دارد که باید برطرف شود. امروز مدارس نباید معطل انشعاب یا مشکلات دیگری بمانند زیرا همه چیز مهیا شده است.

معاون استاندار خراسان رضوی با بیان اینکه مشهد با وجود اینکه شهر برخورداری است، اما مناطق محروم زیادی دارد، اظهار کرد: با همت خیران، اداره‌کل نوسازی، آموزش و پرورش و نواحی آن، یک‌سال و یک ماه است که هر هفته مدرسه افتتاح می‌کنیم و کمتر هفته‌ای بوده که این اقدام تعطیل شده باشد. اما باز هم ۴۲۰۰ کلاس درس باید افتتاح شود تا به متوسط استان برسیم.

وی با بیان اینکه این دبیرستان دوازده کلاسه با هزینه ۱۲ میلیارد تومانی توسط بنیاد علوی و اداره‌کل نوسازی، توسعه و تجهیز شده است. افزود: حال با احتساب دوازده کلاس این مدرسه، ۶۸۹ کلاس در یک‌سال افتتاح کرده‌ایم و این کار بزرگی بوده که انجام شده است. ضمن اینکه برنامه‌ریزی برای ۴۲۰۰ کلاس باقی‌مانده نیز انجام شده است و فقط همت آموزش وپرورش را می‌طلبد.

نهضت سه‌شنبه‌های افتتاح تعطیل نمی‌شود

داوری بیان کرد: دیگر کسی نمی‌تواند نهضت سه‌شنبه‌های افتتاح را تعطیل کند زیرا این مسیر ریل‌گذاری شده و حتی مدارسی که تا اردیبهشت ۱۴۰۴ باید افتتاح شوند نیز برنامه‌ریزی شده است.

ساخت مدرسه ،صرفا یک کار عمرانی نیست

سرپرست آموزش و پرورش خراسان رضوی در این مراسم اظهار کرد: خیلی از افراد به معلمان به دلیل شغلی که دارند، غبطه می‌خورند، اما من به خیران مدرسه‌ساز غبطه می‌خورم که اگر پول حلال نباشد، نمی‌توان در کار خیر مشارکت کرد و قطعا ساخت مدرسه صرفا یک کار عمرانی نیست.

میکائیل باقری با اشاره به اینکه نگاه خیران به مدرسه‌سازی یک نگاه تربیتی است، افزود: تعداد زیادی از آینده‌سازان این مملکت در مدرسه پای درس انقلاب می‌نشینند بنابراین آثار تربیتی آن قطعا بیشتر از آثار اقتصادی و عمرانی آن است.

وی بیان کرد: برکت این علم‌آموزی و فرصت‌سازی که در این مدارس انجام می‌شود، به تمام کسانی که در این راه همراهی کرده‌اند نیز می‌رسد.

آغاز اجرای طرح زمستانه در جاده‌های استان

عملیات ویژه زمستانی بین‌دستگاهی جاده‌های استان از ۲۰ آذر تا ۲۰ اسفند ماه اجرا می‌شود

گزارش خبری

طنین همتی
روزنامه نگار

رزمایش طرح زمستانه پلیس راهور با حضور مسئولان استانی روز دوشنبه در مشهد برگزار شد و بر این اساس طرح ویژه زمستانه با حضور دستگاه‌های مختلف خدماتی، امدادو نجات و انتظامی نظیر پلیس‌راه، شهرداری، اورژانس، راهداری و هلال‌احمر در جاده‌های استانی و منتهی به مشهد از ۲۰ آذر تا ۲۰ اسفندماه، به مدت سه ماه ادامه خواهد یافت.

فرمانده انتظامی خراسان رضوی با حضور در این رزمایش بین‌دستگاهی اظهار کرد: انجام وظیفه و خادمی زائران و مجاوران به‌عنوان دو خدمت ارزشمند مطرح است. همه‌ساله بر اساس شناسایی تجارب و پیش‌بینی‌های انجام شده، اقدامات وسیعی برای رفاه حال مردم در مسیر جاده‌ها انجام می‌شود، اما قطعا این اقدامات کافی نیست.

سردار محمدکاظم تقوی افزود: نباید آمار حوادث سال گذشته در داخل شهر و خارج شهرها باعث شود که خدمات نیروهای خدمات‌رسان در جاده‌ها و در شرایط سخت را نادیده بگیریم. ما با تمام داشته‌ها و بضاعتی که داریم، در خدمت مردم برای انجام یک سفر بی‌خطر هستیم و سختی‌ها را به جان خواهیم پذیرفت.

به گفته سردار تقوی، امروز شاهد کاهش اندک جان‌باختگان در حوادث جاده‌ای هستیم و امیدواریم این ضایعه مادی و معنوی حوادث را به حداقل برسانیم و کاهش نرخ تصادف ادامه داشته باشد.

وی افزود: باتوجه به اینکه اجرای طرح زمستانه به ایام خوبی مثل نوروز و ماه رمضان منتهی می‌شود، قطعا میزان سفرها را افزایش خواهد داد، در همین راستا برنامه‌های مضاعفی را برای این موضوع خواهیم داشت و به استقبال طرح‌های نوروزی خواهیم رفت.

حضور شبانه‌روزی پلیس‌راه در گردنه‌های اصلی استان

رئیس پلیس راه خراسان رضوی نیز در این مراسم با بیان اینکه طرح زمستانی پلیس‌راه در هفت گردنه برف‌گیر و کوهستانی استان همه‌ساله اجرامی‌شود، گفت: همکاران ما به‌طور شبانه‌روزی در گردنه‌های اصلی استان حضور دارند. انجام این رزمایش هم اعلام آمادگی از سوی پلیس و سایر دستگاه‌های امدادی و خدماتی در سطح جاده‌های استان برای ایجاد اطمینان و امنیت به مردم در معابر برون‌شهری و درون‌شهری است.

عکس: سعید گلی | شهرآرا

سرهنگ حسین میش‌مست ادامه داد: باتوجه به اینکه از هفته آینده بارش برف را در پیش داریم، حتما باید آمادگی دستگاه‌های امدادی و خدماتی را داشته باشیم. بحث امنیت و تردد در معابر درون و برون‌شهری یکی از اولویت‌های مهم دستگاه‌های امدادی و خدماتی است.

وی افزود: در سال گذشته اگرچه سال سختی در سرما نداشتیم، اما در بعضی مقاطع و مناطق برای امنیت جان مسافران و زائران محدودیت‌هایی را قائل شدیم و البته امسال در تلاشیم تا کمترین اعمال محدودیت‌ها را در سطح استان داشته باشیم.

میش‌مست گفت: هدف از اجرای رزمایش زمستانه، انضباط ترافیکی و تسهیل در رفت‌وآمد وسایل نقلیه، روان‌سازی ترافیک و جلوگیری از راهبندان‌ها و ترافیک‌های احتمالی و رسیدگی سریع به تصادفات و امدادرسانی سریع است.

روند کاهشی تصادفات در جاده‌های استان

همچنین مهدی حسینی، دبیر شورای هماهنگی ترافیک استانداری خراسان رضوی، در این رزمایش با اشاره به روند کاهشی تصادفات منجر به جرح و فوت هفت‌ماه امسال براساس آمار پزشکی قانونی، افزود: البته اگر اقدامات مؤثری انجام نشود، ممکن است این آمار دوباره افزایشی شود، امیدواریم همه دستگاه‌ها از ظرفیت‌هایی که در دست دارند استفاده کنند تا شاهد تداوم کاهش در آمار حوادث رانندگی باشیم.

۷۰ درصد تردد جاده‌ای استان فقط از ۶ هزار کیلومتر راه

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان رضوی نیز در این مراسم بیان کرد: ۷۰ درصد عبور و مرور بار ترافیکی مجموع راه‌های استان که ۲۰ هزار و ۶۰۰ کیلومتر راه است، فقط مربوط به حدود ۶ هزار کیلومتر راه‌های اصلی استان است. همچنین ۵۸۰ کیلومتر گردنه‌های برف‌گیر و نقاط کولاک‌خیز ما در راه‌های استان وجود دارد.

به گفته جعفر شهامت، ۱۷۴ کیپ راهداری و راهدارخانه در جاده‌های استان حضور دارد و بالغ بر ۴۰ هزار تن شن و نمک که حدود ۷۰ درصد آن دپو شده است، در راهدارخانه‌ها تدارک دیده شده که در شرایط برودت هوا یا بارش استفاده می‌شود.

وی افزود: حدود ۱۰ سوله جدید به انبارهای شن و نمک در سطح استان اضافه شده است و امیدواریم با تلاش همکاران بتوانیم زمستان ایمنی را در راه‌های استان‌ها فراهم کنیم. همچنین هماهنگی در سطح روستاها انجام شده است که برای راه‌های فرعی روستایی از توان دهیاران استفاده شود.

معاون فرهنگی اجتماعی و زیارت استاندار خراسان رضوی خبر داد

مدیریت واحد در استان برای توسعه زائرسراهای ارزان‌قیمت

گزارش روز

معاون فرهنگی اجتماعی و زیارت استاندار خراسان رضوی گفت: از این پس، مدیریت واحدی بر توسعه زائرسراهای ارزان‌قیمت استان‌ها در مشهد اعمال می‌شود.

به گزارش اداره کل روابط عمومی استانداری خراسان رضوی، حجت‌الاسلام‌والمسلمین علی عسکری پس از نشست مشترک با معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار، مدیرعامل بنیاد مرکزی زائر امام رضا(ع) و کارشناسان مربوط، با اعلام این مطلب گفت: از این پس مدیریت واحدی در استان، متشکل از دو معاونت فرهنگی اجتماعی و زیارت و معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری، پیگیر پیشبرد پروژه‌های زائرسراهای ارزان‌قیمت خواهند بود.

وی افزود: این مدیریت واحد در توسعه زائرسراهای ارزان‌قیمت استان‌ها، اطلاعات پروژه‌ها را به روز کرده و به‌طور مستمر بر روند اجرایی، نظارت خواهد داشت. عسکری بیان کرد: گزارش‌های مربوط از پیشرفت و نقایص پروژه‌ها توسط کارشناسان به‌طور مستمر و دوره‌ای تهیه و از طریق معاونت زیارت در اختیار سایر استان‌ها قرار می‌گیرد تا محرکی مؤثر و کمکی کارشناسانه برای تلاش مضاعف استانداری‌های سراسر کشور باشد، امیدواریم استان‌ها در اجرای پروژه‌های ساخت زائرسراهای ارزان‌قیمت موفق‌تر عمل کنند.

وی افزود: ایجاد زائرسراهای ارزان‌قیمت برای زائران کم‌درآمد از چند سال پیش در برنامه ملی و استانی قرار گرفته و تلاش داریم تا به‌سرعت آن را به نتایج مطلوب برسانیم.

معاون فرهنگی اجتماعی و زیارت استاندار خراسان رضوی افزود: به موازات ایجاد زائرسراهای ارزان‌قیمت برای ساخت زائرسرا در طبقات فوقانی حسینیه‌هایی که تازه‌تأسیس هستند یا بازسازی را در دستورکار دارند برنامه‌ریزی شد که این طرح نیز به کمک افزایش تعداد تخت‌های زائران بیاید.

شماره مناقصه ۲۰۰۳۰۹۴۹۴۷۰۰۰۰۲۴
آگهی مناقصه عمومی
موضوع:
تجدید مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) یک مرحله ای آماده سازی و آسفالت محور صنایع سبک الهیه
جهت شرکت در مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر به سایت مناقصات شهرداری مشهد به آدرس setadiran.ir مراجعه نمایید . همچنین جهت اطلاع در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir درج می گردد. تلفن تماس ۰۵۱۳۱۲۹۶۲۲۷
مبلغ برآورد اولیه: ۴۴۰/۹۲۵/۶۵۸/۵۳۰ ریال
امور قراردادها و پیمانهای شهرداری منطقه۱۲

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۴۹۹۴۰۰۰۰۱۵
آگهی تجدید مناقصه عمومی
موضوع:
تجدید مناقصه عمومی خرید، حمل، نصب و راه اندازی آسانسورهای مرکز فرماندهی و ستاد مرکزی سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.
مبلغ برآورد اولیه: ۸۴/۹۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۴۹۳۹۰۰۰۰۰۳
مناقصه عمومی
موضوع:
خرید، نصب، راه اندازی و پشتیبانی نرم افزار Extended Detection and Response (XDR) مورد نیاز شهرداری مشهد
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
مبلغ برآورد اولیه: ۳۷/۷۰۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال
سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد

شماره مناقصه ۲۰۰۳۰۹۴۹۴۷۰۰۰۰۲۳
آگهی مناقصه عمومی
موضوع:
مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) یک مرحله ای احداث فضای سبز باغراه شاهنامه سکانس ۱و۲
جهت شرکت در مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر به سایت مناقصات شهرداری مشهد به آدرس setadiran.ir مراجعه نمایید . همچنین جهت اطلاع در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir درج می گردد. تلفن تماس ۰۵۱۳۱۲۹۶۲۲۷
مبلغ برآورد اولیه: ۹۳۸/۹۰۸/۸۰۳/۱۴۴ ریال
امور قراردادها و پیمانهای شهرداری منطقه۱۲

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۴۹۳۹۰۰۰۰۰۴
مناقصه عمومی
موضوع:
افزایش ظرفیت لایسنس نرم افزار آنتی ویروس سیستم های رایانه ای شهرداری مشهد
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
مبلغ برآورد اولیه: ۴۹/۶۶۰/۲۰۰/۰۰۰ ریال
سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۴۹۹۴۰۰۰۰۱۳
آگهی مناقصه عمومی
موضوع:
مناقصه عمومی احداث حوضچه و نصب شیر هیدرانت سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.
مبلغ برآورد اولیه: ۲۶/۰۶۲/۲۳۹/۱۵۰ ریال
سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای همزمان با ارزیابی کیفی
شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۴۹۴۲۰۰۰۱۰۳
آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای با ارزیابی کیفی (سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری مشهد)
موضوع:
عملیات تکمیلی طراحی ،تدارکات واجرای تصفیه خانه فاضلاب سپتاژ (به روش طرح وساخت)
جهت شرکت در مناقصه کسب اطلاعات بیشتر به سایت سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمائید همچنین جهت اطلاع در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir درج می گردد .
مبلغ برآورد اولیه: ۲/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری مشهد

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۵۰۰۰۰۰۰۰۱۴
آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده)
موضوع:
احداث مجموعه فرهنگی و ورزشی سبحان شهرداری منطقه۷
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
مبلغ برآورد اولیه: ۱/۳۱۷/۹۳۴/۵۸۶/۹۲۲ ریال
امور قراردادها و پیمانهای شهرداری منطقه۷ مشهد مقدس

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۳۰۹۴۹۹۷۰۰۰۰۲۵
آگهی تجدید مناقصه عمومی همزمان باارزیابی (یکپارچه)
موضوع:
احداث سالن ورزشی چند منظوره محبی ۴۲
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
مبلغ برآورد اولیه: ۷۰۲/۵۰۵/۵۰۳/۷۵۲ ریال
شهرداری منطقه سه مشهد

دبیرکل شهرهای متحد و حکومت‌های محلی غرب آسیا و خاورمیانه مطرح کرد

متروپلیس، فرصت ارائه دستاوردهای مشهد به جهان

گزارش خبری

محمد کاملان
روزنامه‌نگار

سیزدهمین دوره همایش‌های انستیتو بین‌المللی آموزش متروپلیس که کار راهبری آن بیش از ۱۰ سال است به شهرداری مشهد سپرده شده است، با موضوع‌های حمل‌ونقل عمومی و صنایع خلاق و نوآوری از دو روز پیش در شهر مشهد آغاز شده است و شصت متخصص و کارشناس شهری از شش کلان‌شهر ایران و کشورهایی مثل ترکیه و پاکستان و افغانستان و... در کارگاه‌های مختلف آموزش‌هایی درباره این دو موضوع و چالش مهم شهری دریافت کردند.

در حاشیه این مراسم شهردار مشهد با اشاره به جزئیات کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی که برای سیزدهمین دوره آموزشی متروپلیس طراحی شده است گفت: در این سه روز، کارگاه‌هایی با موضوع‌های حمل‌ونقل عمومی و صنایع خلاق و نوآور برای شصت نفر از اعضای متروپلیس که در این رویداد حضور دارند، برگزار و در پایان این دوره گواهینامه برای شرکت‌کنندگان در دوره صادر خواهد شد. تأثیرگذاری این آموزش‌ها و موضوع‌ها در حوزه‌های مختلف بسیار زیاد است، چون مسائل روز مطرح و مورد بررسی و آموزش قرار می‌گیرد. مشهد به مدت سیزده سال عضو متروپلیس بوده و شهردار مشهد نیز همچون سایر شهرداران کلان‌شهرهای جهان، عضو هیئت‌مدیره متروپلیس است.

شهردار مشهد: مشهد در حوزه دیپلماسی شهری دو سال است که به صورت جدی فعال شده است و اقدامات نهایی هاب دیپلماسی شهری ایران اسلامی در مشهد در حال انجام است

تبدیل مشهد به پایتخت دیپلماسی شهری و خلاقیت بین‌المللی

محمدرضا قلندرشریف ادامه داد: ثمره این اتفاقات در حوزه مدیریت شهری و افزایش خدمات در حوزه خلاقیت، نوآوری، برندسازی و حتی حوزه‌های حمل‌ونقل باید یک چیز باشد، که آن هم موضوع رضایت‌مندی مردم و تعامل و همراهی آن‌ها با مدیریت شهری است.

وی با بیان اینکه مشهد در حوزه دیپلماسی شهری به صورت جدی فعال شده است گفت: مشهد در حوزه دیپلماسی شهری دو سال است که به صورت جدی فعال شده است و اقدامات نهایی هاب دیپلماسی شهری ایران اسلامی در مشهد در حال انجام است و علاوه بر آن مشهد به عنوان مرکزیت حوزه خلاقیت و نوآوری کشور در حوزه بریکس و شانگهای و هم در حوزه خلاقیت و نوآوری و دیپلماسی شهری منتخب شده است.

تقویت همکاری‌های بین‌المللی در متروپلیس

دبیرکل شهرهای متحد و حکومت‌های محلی غرب آسیا و خاورمیانه هم در حاشیه این دوره آموزشی با تأکید بر افزایش مهارت‌های مدیران در همایش‌های آموزشی متروپلیس تصریح کرد: این اجلاس با هدف تقویت همکاری‌های بین‌المللی و انتقال تجربیات موفق میان کلان‌شهرهای جهان برگزار شد و فرصتی استثنایی برای ارائه آموزش‌های تخصصی به رهبران مدیریت شهری کلان‌شهرهای جهان فراهم کرده است.

محمت دومان ادامه داد: یکی از مهم‌ترین اهداف ما در این‌گونه رویدادها، افزایش دانش و مهارت مدیران شهری، تقویت همکاری‌های بین‌المللی و ایجاد بستری برای انتقال تجربیات موفق میان کلان‌شهرهای مختلف جهان است؛ منطقه خاورمیانه و غرب آسیا در ساختار متروپلیس، نقشی کلیدی ایفا می‌کند و این اجلاس می‌تواند به تقویت جایگاه کشورهایی همچون ایران، افغانستان و یمن کمک کند.

وی با بیان اینکه تحریم‌ها علیه ایران شرایط دشواری برای این کشور ایجاد کرده است بیان کرد: تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی علیه ایران، شرایط دشواری را ایجاد کرده است، اما تلاش می‌کنیم با تقویت دیپلماسی شهری، فرصتی برای نمایان شدن توانمندی‌ها و تجربیات موفق ایران و مشهد در سطح جهانی فراهم کنیم. ما در حال برنامه‌ریزی برای گسترش همکاری‌ها و نوآوری‌های شهری هستیم که می‌تواند الهام‌بخش سایر کشورهای عضو سازمان متروپلیس باشد.

توجه مدیران شهری مشهد به موضوع‌های روز جهان

دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران نیز با تقدیر از ابتکار شهرداری مشهد در برگزاری گردهمایی‌های تخصصی برای کارشناسان و مدیران شهری تأکید کرد: مشهد به عنوان قطب گردشگری مذهبی و آموزشی کشور ایران، ظرفیت بالایی برای پیوستن به شبکه شهرهای یادگیرنده یونسکو دارد. دو نکته بسیار مهم در رابطه با مشهد ذهن من را به خود مشغول کرده است؛ اول اینکه مشهد نه تنها به عنوان قطب گردشگری مذهبی ایران و منطقه شناخته می‌شود، بلکه از نظر آموزشی نیز در جایگاه بسیار ارزشمند و برجسته‌ای قرار دارد. در حقیقت، کمتر موضوع مهم و به‌روزی در کشور و دنیا مطرح می‌شود که در مشهد مورد توجه و بررسی قرار نگیرد.

حسن فرطوسی ادامه داد: امیدوارم بتوانیم گام‌های مؤثری در این‌باره برداریم. از سوی دیگر، مشهد در حوزه مسائل مربوط به شهر خلاق نیز مورد توجه قرار گرفته و در این زمینه به‌خوبی پذیرفته شده است و می‌تواند همکاری‌ها و اقدامات بیشتری را در رابطه با یونسکو انجام دهد و کمیسیون ملی یونسکو هم از هر طرح و برنامه‌ای در این راستا استقبال می‌کند.

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد مطرح کرد

مدیریت بهتر شهر در سایه همکاری بیشتر با نخبگان

خبر

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد گفت: اگر به دنبال مدیریت بهتر شهر هستیم، باید همکاری و همفکری بیشتری با نخبگان و فعالان اقتصادی داشته باشیم.

مهدی ناصحی در نشست هم‌اندیشی برندسازی و توسعه سرمایه‌گذاری که در اتاق بازرگانی خراسان رضوی برگزار شد، بیان کرد: مشهد باید به گونه‌ای اداره شود که ارکان مختلف خدمات‌رسانی، نظافت شهر و کیفیت ساختمان‌ها و... الهام‌بخش و انرژی‌دهنده باشند.

وی با بیان اینکه یکی از چالش‌های موجود در این کلان‌شهر، بحران آب و نوسانات دماست، گفت: با وجود اینکه مشهد با بحران آبی شدید و تنش‌های جوی روبه‌رو است، اما فضای سبز خود را حفظ کردیم و این مسائل بدون برنامه‌ریزی و تلاش مستمر حل نخواهند شد.

ناصحی با تأکید بر ضرورت نظافت و بهداشت شهری، افزود: باید شهری تمیز و با خدمات مطلوب داشته باشیم تا هر شخصی که به مشهد سفر می‌کند، با چشم‌انداز زیبا و مدیریت مناسب روبه‌رو شود.

وی همچنین به وضعیت مالی شهر اشاره و تصریح کرد: آنچه مسلم بوده این است که باید از اتکا به درآمدهای حوزه شهرسازی اجتناب کنیم و به روش‌های جایگزین تأمین مالی روی آوریم.

ناصحی به تلاش‌های انجام‌شده برای تأمین منابع پایدار اشاره کرد و گفت: قراردادی برای تأمین پساب به مدت ۲۵ سال منعقد کرده‌ایم که این امر می‌تواند به حفظ فضای سبز برای ۲۵ سال آینده کمک کند.

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد افزود: بزرگ‌ترین خدمتی که می‌توانیم به فعالان اقتصادی داشته باشیم، این است که شما در برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری فعال باشید و ما به عنوان اجراکنندگان، تسهیل‌گر اهداف شما باشیم.

وی گفت: امیدوارم بتوانیم با همکاری یکدیگر، مشهد را به شهری پربرکت و با کرامت تبدیل کنیم؛ ما در تلاشیم تا با هم‌افزایی، گام‌های مؤثری برای ارتقای سطح زندگی شهروندان برداریم.

خروج ۴۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها از استان

سخنگوی شورای اسلامی شهر مشهد نیز در این نشست گفت: نبود حمایت کافی از بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران باعث شده تا در خراسان رضوی شاهد خروج سرمایه و فعالیت‌های اقتصادی باشیم.

موسی‌الرضا حاجی‌بگلو با بیان اینکه نام مشهد به عنوان برندی معتبر، به ویژه در حوزه‌های اشتغال، اقتصاد و فرهنگ، هنوز به‌طور کامل مورد استفاده قرار نگرفته، بیان کرد: مشکلات اصلی از سیاست‌های پولی و بانکی ناشی می‌شوند که به شدت استان را تحت‌تأثیر قرار داده‌اند.

وی افزود: بسیاری از مؤسسات اقتصادی که در گذشته در استان فعال بودند، اکنون به دلیل مشکلات پدید آمده، به‌ویژه در نظام پولی و بانکی، فعالیت‌های خود را کاهش داده یا استان را ترک کرده‌اند. این امر موجب شده که بیش از ۴۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها از دست برود و منابع جذب شده به نقاط دیگری منتقل شوند.

وی گفت: متأسفانه ظرفیت‌های گسترده مشهد هنوز بهره‌برداری کامل نشده‌اند و مدیریت شهری نیز در این زمینه باید اهتمام مضاعفی داشته باشد.

حاجی‌بگلو با انتقاد از سیاست‌های موجود که موجب شده سرمایه‌گذاران در میانه راه پشیمان شوند، گفت: خدمات ارائه شده در مشهد گرچه در سطح ملی است، اما اعتبارات دریافتی در سطح محلی و محدود به ۵۶ هزار میلیارد تومان است که این کافی برای اداره مشهد نیست.

رئیس منطقه ۲ سازمان بازرسی کل کشور تأکید کرد

همه دستگاه‌ها پای کار رصدخانه شهرداری بیایند

گزارش خبری

رئیس منطقه ۲ سازمان بازرسی کل کشور در بازدید از کارخانه نوآوری و رصدخانه شهری مشهد گفت: برای اینکه رصدخانه شهری مشهد به مجموعه‌ای جامع تبدیل شود تا همه دستگاه‌ها برحسب نیاز خود از آن استفاده کنند، نیاز به این بوده که دستگاه‌ها، اطلاعات خود را در اختیار این مجموعه قرار دهند.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین موسی فتوحی افزود: رصدخانه شهری مشهد، اتفاق نو و جدیدی است. همچنین دیتاها و اطلاعات بسیار خوبی در رصدخانه تعبیه شده است که به نیازهای شهری کمک زیادی می‌کند.

وی افزود: هر پروژه‌ای که در سطح شهر شکل می‌گیرد، باید پیوست فنی، مهندسی و کارشناسی داشته باشد که رصدخانه شهری مشهد به این امر کمک می‌کند. اینکه نیاز شهر را در حوزه‌های مختلف از جمله فرهنگی و اجتماعی متوجه شویم و درباره آن اطلاعات داشته باشیم توسط رصدخانه شهری مشهد در حال انجام است.

رئیس منطقه ۲ سازمان بازرسی کل کشور ادامه داد: عمده تلاش برای ایجاد رصدخانه و دستیابی به این اطلاعات جامع، توسط شهرداری و مدیریت شهری مشهد انجام شده است.

همراهی با مدیریت شهری برای تکمیل اطلاعات رصدخانه

وی تصریح کرد: در مجموعه بازرسی استان، به مدیریت شهری کمک خواهیم کرد تا دستگاه‌هایی که اطلاعات نداده یا اطلاعات ناقص داده‌اند، این کار مهم را انجام دهند تا رصدخانه شهری مشهد به مجموعه جامع قابل استفاده برای همه زمان‌ها تبدیل شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین فتوحی با بیان اینکه از سال آینده همه طرح‌ها و پروژه‌ها باید این پیوست را رعایت کنند، گفت: در موضوع‌های مختلف نمی‌توانیم با خطا و آزمون تصمیم‌گیری کنیم. رصدخانه اطلاعات صحیح و جامع را در اختیار همه دستگاه‌ها می‌گذارد تا نیازهای حوزه خود را بهتر شناسایی کنند و همه باید به آن کمک و توجه کنیم.

رویداد

وداع با پیکر شهید گمنام در شهرداری منطقه ۱۰

برای وداع با پیکر شهید گمنام هشت سال دفاع مقدس، مراسمی با حضور کارکنان شهرداری منطقه ۱۰ برگزار شد. در این مراسم ضمن گرامیداشت یاد و نام شهدا و تجلیل از رشادت‌های شهدا، کارکنان شهرداری منطقه ۱۰ با پیکر این شهید والامقام وداع کردند. این شهید گمنام در سن ۲۳ سالگی و در عملیات کربلای ۶ منطقه سومار به شهادت رسید.

با شهرداران

لای‌روبی ۱۳ هزار متر از کانال جمع‌آوری آب‌های سطحی منطقه یک

محمود برهانی
شهردار منطقه ۱

تمامی کانال‌های روباز، کانال‌های سرپوشیده، کال‌ها و مسیل‌ها و همچنین چاه‌های حفر شده در این منطقه، به صورت مداوم، بررسی شده است و عملیات شست‌وشو و لای‌روبی آن‌ها اجرا می‌شود. چاه‌های جاذب به منظور پیشگیری از آب‌گرفتگی‌های احتمالی در فصول پربارش، حفر شده‌اند و با انجام لای‌روبی و نظافت در حالت آماده‌باش قرار دارند. هزار مترطول از کانال‌های این منطقه به صورت سنتی و بالغ بر ۱۲ هزار مترطول نیز به صورت مکانیزه لای‌روبی شده است.

کارگروه ایمنی و بهداشت مدارس منطقه ۵ مشهد ایجاد می‌شود

حسن صالحی مفرد
شهردار منطقه ۵

بر اساس نیازسنجی‌های صورت گرفته مقرر شد کارگروه ایمنی و بهداشت ویژه مدارس سطح منطقه ۵ ایجاد شود تا موارد ایمنی یا نکاتی که سبب ایجاد مخاطره می‌شود، بررسی و نواقص موجود برای پیشگیری از بروز هر گونه حادثه رفع شود. این کارگروه با همکاری اداره آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد، سازمان آتش‌نشانی، اداره بهداشت شماره ۲ مشهد و شهرداری منطقه ۵ تشکیل می‌شود. از دیگر مصوبات کارگروه بهداشت برگزاری جلسات آموزشی پیرامون سلامت روان کارکنان شهرداری منطقه ۵ است که قرار است به زودی با همکاری بهداشت شماره ۲ مشهد دایر شود.

پل روستای زرکش زیربار ترافیکی رفت

وحید برجسته‌نژاد
شهردار منطقه ۱۰

به منظور ایجاد مسیر دسترسی مناسب امتداد خیابان پیامبراعظم(ص) ۸۱ به روستای زرکش و بولوار توس و همچنین اتصال آن به بزرگراه، پل سواره‌رو بر روی مسیل زرکش احداث و بدون بهره‌برداری رسمی زیر بار ترافیکی رفت. در راستای تسهیل در عبور و مرور خودروها، کاهش بار ترافیکی در محدوده بولوار توس و حذف حرکت خلاف کند رو حدفاصل روستای باغون‌آباد و خیابان پیامبراعظم(ص) ۸۱، عملیات احداث این پل به طول ۲۱ متر و عرض ۲۰ متر در این محدوده با اعتباری ۶۵ میلیارد ریالی اجرا شد.

خبر

کودکان و نوجوانان مشهدی شهرسازی را تمرین می‌کنند

کارگروه فرهنگ شهروندی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری مشهد مجموعه کارگاه‌های شهرسازی را با هدف آشنایی این گروه‌های سنی با شیوه‌های ساخت و زیباسازی شهر برای کودکان و نوجوانان برگزار می‌کند. بر این اساس، فردا ۲۲ آذر، فرهنگسرای کودک و آینده در پارک کوهسنگی، در کارگاه «شهر را بشناسیم» میزبان کودکان چهار تا هشت ساله خواهد بود و هفته آینده نیز کودکان هشت تا دوازده سال در کارگاه «شهر را بشناسیم» میهمان همین فرهنگ‌سرا خواهند بود. در ادامه نیز در تاریخ ۶ دی ماه نوجوانان دوازده تا شانزده سال در محل کارخانه نوآوری مشهد در خیابان کوثر شمالی، پای آموزش‌های کارگاه «شهر را زیبا کنیم» خواهند نشست تا با الفبای ساخت و زیباسازی شهر آشنا شوند.

برگزاری دوره آموزشی سامانه یکپارچه شهرسازی شهرداری مشهد

مدیرکل دفترنوسازی و تحول سازمانی شهرداری مشهد از برگزاری دوره آموزشی سامانه یکپارچه شهرسازی (سرای ۱۰) برای بیش از ۷۰۰ نفر از نیروهای نظارت بر ساخت‌وسازها و دفاتر پیشخوان تا ۲۳ آذرماه خبر داد. سیدمرتضی رضوی‌نژاد گفت: این دوره با هدف افزایش توانایی استفاده از سامانه جدید و رفع ابهامات فراگیران، حذف فعالیت‌های زائد در روند اخذ مجوزهای ساخت‌وساز، آموزش نحوه کارکردن با سیستم یکپارچه شهرسازی، افزایش رضایت‌مندی ارباب رجوع و شهروندان از ۱۰ آذرماه امسال با همکاری مرکز آموزش‌های کارکنان دانشگاه پیام نور مشهد آغاز شده است و تا ۲۳ آذرماه امسال ادامه خواهد داشت.

در شهر

مشهد در شور و نشاط رویداد چله بازار

حسن کلیدری
مدیرعامل سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فراورده‌های کشاورزی شهرداری مشهد

هم‌زمان با نزدیک شدن به آخرین شب پاییز، با هدف افزایش سطح رفاه و خرید مطلوب شهروندان، در سه نقطه از سطح شهر رویداد چله بازار برگزار می‌شود. رویداد چله بازار در اماکن پرتردد شهر مشهد (میدان جانباز جنب ساختمان پاژ، بولوار پیروزی نبش پیروزی ۱۴، بولوار امت حاشیه پارک امت) از تاریخ ۲۴ تا ۳۰ آذرماه به همشهریان ارائه خدمت خواهد کرد. در راستای خدمت‌رسانی به شهروندان این جشنواره با ویژگی‌های متفاوت نسبت به سال گذشته برگزار خواهد شد.

(خلاصه آگهی مزایده عمومی)
شهرداری مشهد (شرکت توسعه ارتباطات ترافیکی مشهد)

موضوع مزایده: اخذ کارگزار وصول مطالبات از شهروندان مرتبط با بدهی پلاک خودروهای ایشان در پارکینگ های حاشیه و پارکینگ های شهرداری مشهدمقدس

جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مزایده عمومی به آدرس اینترنتی www.oldets.mashhad.ir مراجعه شود.

با ما در ارتباط باشید

حرف مردم

۳۰۰۰۷۲۸۹ ——— پیامک
shahraramardom ——— آی‌دی روبیکا
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰ - شماره ایتا، آی‌گپ و روبیکا
Shahraranews@mashhad.ir - رایانامه

پیام رسان

ستون «صدای مردم» روزنامه شهرآرا منتشر کننده پیام‌های مردمی است و صحت آن بر عهده فرستنده پیام است.

شهرداری

رنجبر- مسئولان شهرداری مشهد آیا زمان احداث پل انتهای خیابان شاهد به خادم الشریعه و پل خیابان امامیه به عصمتیه فرانرسیده است؟ با یک تصادف کوچک و افزایش بار ترافیکی در بزرگراه پیامبر اعظم(ص) ترافیک روی هر دو پل دوربرگردان و بزرگراه پیامبر اعظم(ص) را می‌گیرد. دوربرگردان آیت‌ا...هاشمی‌رفسنجانی در ترافیک وضعیت مناسبی ندارد. علاوه بر آن مردم باید برای رفت و آمد از قاسم آباد و الهیه مسافت زیادی را طی کنند.

۰۹۱۵...۶۱۵- در خیابان رسالت ۱۰ انتهای ابراهیمی ۱۰ زمین مخروبه بزرگی وجود دارد. از شهرداری منطقه ۳ خواهشمندیم این زمین را سروسامان دهد زیرا آنجا در شب ها پاتوق معتادان و ضایعاتی ها می شود. اگر در این زمین شهرداری همراه با خیران درمانگاه بسازد کمک بزرگی برای منطقه خواهد بود.

کوزه گران- درزهای انبساط پل حافظ پس از روکش آسفالت این پل به شدت گود افتاده و به شکل دست انداز درآمده است تا جایی که با عبور خودروها به بدنه و پایه های پل ضربه وارد می شود. از طرف دیگر به جلوبندی خودروها آسیب وارد می شود. لطفا پیگیری کنید.

اکبرزاده- در انتهای شهرک تنباکوچی به مدت دو ماه است که فردی داربستی برای سنگ کاری بسته به نحوی که تمام پیاده رو را گرفته است و راهی برای عبور و مرور مردم وجود ندارد. این کار خلاف قانون شهرداری است.

۰۹۱۰...۸۶۲- روزنامه محترم شهرآرا، لطفا گزارشی از کوچه ابرار ۱۰ در زمان تردد دانش آموزان تهیه کنید. این کوچه بدون پیاده رو است. جان عابران پیاده و دانش آموزان در خطر است.

شهرآرا: ضمن قدردانی از مطرح کردن سوژه، این موضوع در دست تهیه گزارش است.

میلانی- بیمه های تکمیلی در شهرداری مشهد ضعیف ترین نوع بیمه است زیرا هیچ گونه چتر حمایتی در پرداخت ما به التفاوت فاکتورها وجود ندارد به طوری که از ابتدای تیرماه که شروع سال بیمه ای است تاکنون هیچ پرداختی نداشته است.

۰۹۳۷...۶۶۲- با توجه به حجم زیاد وسایل نقلیه و ترافیک سنگین، چه زمانی قرار است ورودی و خروجی بولوار حر کنار پل شهید عباس پور عقب نشینی کند؟ همچنین کم عرض بودن ورودی و خروجی خیابان کارگر راضی به سمت بولوار حر سبب ترافیک و تصادف می شود. لطفا از شهرداری پیگیری کنید.

۰۹۱۵...۰۴۳- حقوق کارکنان بخش شارژمن کارت را هفت ماهی است که پرداخت نکرده اند و با وجود شکایت به دادگاه کسی پاسخ گو نیست.

تاکسی رانی

۰۹۳۷...۷۱۸- چرا ۱۸۸۰ در مشهد از ماشین های شخصی نیز ثبت نام می کند؟

اتوبوس رانی

آرام- از شهردار محترم بابت تقویت ناوگان اتوبوس رانی تشکر می کنیم، اما هنوز مسیر ۴ ترمینال به الهیه با کمبود اتوبوس روبه رو ست. امروز ۴۰ دقیقه منتظر شدم تا اتوبوس آمد. مسیر ۴ بسیار بی نظم است. به تازگی چند اتوبوس نو اضافه شده است، ولی این چند اتوبوس هنوز جواب گو نیست.

خواستید، انجام شد

۱۳۷

ستون «الو ۱۳۷» صدای شماست که به مرکز ارتباطات مردمی شهرداری مشهد رسیده است تا به عنوان رسانه شما، آن را به گوش مسئولان برسانیم و از مسئولان خواسته هایتان را مطالبه کنیم.

- تعدادی از چراغ های روشنایی داخل فضای سبز در بولوار شهید رستمی ۲۲، طالبی ۴/۳ خراب و خاموش است و سبب ناامنی آن محل شده است. (درخواست رفع نقص روشنایی)
  پاسخ ۱۳۷: رفع نقص روشنایی فضای سبز مذکور انجام شد.
- تاب در داخل بوستان واقع در بولوار آیت ا... هاشمی رفسنجانی ۵ دچار نقص شده و برای کودکان احتمال خطر وجود دارد. (درخواست رفع نقص)
  پاسخ ۱۳۷: رفع نقص تاب مذکور انجام شد.
- یک اصله درخت در بولوار مسلم شمالی، مسلم شمالی ۱۳ در حال سقوط است (درخواست رفع خطر)
  پاسخ ۱۳۷: رفع خطر درخت مذکور انجام شد.
- آسفالت معبر سواره رو در بزرگراه شهید میرزایی، شهید میرزایی ۳۴/۳ نشست کرده است و چاله ایجاد شده است. (درخواست مرمت)
  پاسخ ۱۳۷: مرمت معبر مذکور انجام شد.
- جدول در خیابان شهید آوینی ۳۹ تخریب شده و سبب آب گرفتگی در معبر می شود. (درخواست مرمت)
  پاسخ ۱۳۷: مرمت جدول مذکور انجام شد.
- آسفالت معبر سواره رو در بولوار هاشمیه ۱۰ نشست کرده است. (درخواست مرمت)
  پاسخ ۱۳۷: مرمت آسفالت معبر اعلامی انجام شد.
- بولارد در نبش عبدالمطلب ۳۰ کنار پمپ بنزین از محل خارج شده است. (درخواست نصب مجدد)
  پاسخ ۱۳۷: نصب مجدد بولارد مذکور انجام شد.

ادامه یادداشت

... که دچار گرداب این بیماران سندرم تحلیل بی‌قرار و نیز اعوجاج در محاسبات می‌شوند. تغییر محاسبات ذهنی و اولویت‌های رفتاری یک شخصیت می‌تواند بسیار مخرب باشد. از این منظر و پس از تأکید بر مقابله با شکل‌گیری و همه‌گیری این سندرم تحلیل بی‌قرار، بهترین پیشنهاد، واکسیناسیون مخاطب، به‌ویژه گروه‌های مرجع در برابر این پدیده است. باید مسئولان و گروه‌های مرجع را وادار کرد تا بیاموزند چگونه در برابر این سندرم مقابله کنند. در دوران جنگ وجودی، تروریست‌های رسانه‌ای، خطرناک‌ترین آپشن در جعبه‌ابزار جبهه معاند است و به‌قدری مؤثر است که گاهی یک کشور و یک خاکریز مقاومت را به تسلیم می‌کشاند. مراقب سندرم تحلیل بی‌قرار باشیم که از کووید۱۹ بسی خطرناک‌تر است.

سامانه ۱۵۲۲ اختلال ندارد

روبه رو

شهرکی| شهروندی در پیامی به صدای مردم می‌گوید: چرا شماره ۱۲۲ که مربوط به شرکت آب و فاضلاب است قسمت یا عددی برای قرائت کنتور آب ندارد تا مأموران شرکت آب که به درخانه ها مراجعه می‌کنند و مالک یا مستاجر در خانه هایشان نیستند بتوانند به راحتی شماره کنتور آب خود را به واحد قرائت کنتور آب اعلام کنند؟

محمود محتشمی، مدیر روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب مشهد در پاسخ به پیام شهروند درباره اختلال در سامانه ۱۵۲۲ می گوید: طبق بررسی های صورت گرفته، مشکلی در فرایند پرداخت از طریق سامانه مذکور وجود ندارد.

محتشمی می افزاید: نکته ای که باید توجه کرد این است که در پرداخت قبوض با مبلغ بیشتر از ۱۰۰ هزار تومان، نیاز است مشترکان گرامی از رمز پویا استفاده کنند. مدیر روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب مشهد همچنین بیان می کند: این موضوع در پیام پخش شده از سامانه ۱۵۲۲ به اطلاع مشترک می رسد.

معطلی یک ساعته مردم پشت خط سامانه ملی پاسخ گویی وزارت بهداشت برای دریافت موجودی دارو در داروخانه ها

انتظار با دُز بالا

پیگیری پیام مردم

گزارش

خبرنگار
لاله سادات کوثری

صدای لرزانش، پشت خط تلفن اجازه نمی دهد تمام آنچه را که هست توضیح دهد. فقط عبارت «اسپری رپی هالر» را مداوم تکرار می کند. از او می پرسم توضیح بیشتری بدهد تا مشکلش را در صدای مردم پیگیری کنیم. جملاتش را با صدایی رساتر کامل می کند و می گوید: فرزند خردسالم مشکل ریوی دارد باید حتما داروی آسم مصرف کند. اسپری های مشابه ایرانی اصلا یاری اش نمی کنند، مدام نفس تنگی دارد و کبود می شود. اسپری های مشابه داخلی با بدنش سازگار نیست. به همین دلیل دکتر تأکید کرده که باید حتما اسپری سیمبیکورت ۱۶۰ رپی هالر را پیدا کنم.

از او می پرسم که برای تهیه این دارو به کدام داروخانه ها مراجعه کرده است. می گوید: هر دو ماه وضعیتمان همین است، باید هر بار که اسپری تمام می شود چندین و چند هفته دنبال دارو بگردیم. پزشک متخصص هم مجبور است برای هر دو ماه تنها یک اسپری تجویز کند زیرا این دارو کمیاب است و داروخانه بیشتر از یک عدد در اختیار بیمار قرار نمی دهد از طرف دیگر بیمه پایه تأمین اجتماعی نیز بیشتر از یک اسپری برای مصرف در بازه دو ماه را تأیید نمی کند.

این شهروند در ادامه صحبت هایش می افزاید: با سامانه ۱۹۰ وزارت بهداشت هر بار تماس می گیریم آن قدر زمان انتظار طولانی است که مجبور می شویم تلفن را قطع کنیم. هر بار حدود یک ساعت باید پشت خط منتظر بمانیم تا به کارشناس متصل شویم.

هر دو ماه وضعیتمان همین است، باید هر بار که اسپری تمام می شود چندین و چند هفته دنبال دارو بگردیم. پزشک متخصص هم مجبور است برای هر دو ماه تنها یک اسپری تجویز کند زیرا این دارو کمیاب است

۳ روز پیگیری ۳ ساعت انتظار!

بعد از طرح درخواست شهروند این بار در تحریریه صدای مردم معضل کمبود برخی از اقلام دارویی در سطح شهر را از زاویه ای دیگر پیگیری می کنیم. این بار قرار است کارشناسان سامانه ۱۹۰ اطلاعات موجودی این دارو را در مشهد در اختیارمان قرار دهند.

در همین باره با شماره ۱۹۰ تماس می گیریم. «با سلام شما با سامانه ملی پاسخ گویی به شکایات وزارت بهداشت تماس گرفته اید. به منظور بهبود کیفیت ارائه خدمات مکالمات شما ضبط می شود. جهت طرح مسائل مربوط به اورژانس ۱۱۵ و آمبولانس خصوصی عدد یک، بهداشت عدد ۲، دارو عدد ۳، مراکز درمانی و منشور کرامت، عدد ۴، هزینه های درمانی عدد ۵ و قانون جوانی جمعت عدد ۶ را شماره گیری کنید.»

لطفا نزدیک ترین شهر به محل سکونت خود را انتخاب کنید... مشهد۱....

دریافت راهنمایی در خصوص داروهای کمیاب..... عدد یک

لطفا چند لحظه منتظر بمانید تماس شما به یکی از کارشناسان متصل خواهد شد.

هم اکنون موقعیت شما در صف انتظار نفر بیست و سوم است.

در حال انتظار برای مکالمه با اولین اپراتور... پیش بینی زمان انتظار شما ۵۱ دقیقه

این جملات ماحصل تماس برخط با تلفن گویای سامانه ملی ۱۹۰ است. روز دوم هم مجددا همین فرایند را تکرار می کنیم تا مشاهداتمان دقیق تر مستند شود. در روز دوم نیز پس از طی همین فرایند دوباره ما به عنوان شهروندی که قرار است موجودی اسپری سیمبیکورت ۱۶۰ رپی هالر را از این سامانه مطلع شویم دوباره با سامانه ملی پاسخ گویی وزارت بهداشت ارتباط می گیریم. روز دوم نیز اعلام می شود که ۲۰ نفر در صف انتظار پشت این خط هستند. زمان تقریبی انتظار برای دریافت پاسخ کارشناسان به ما ۴۲ دقیقه بیان می شود.

در روز سوم تماس هم موقعیت با موارد مشابه تفاوت محسوسی ندارد این بار هم قرار است با ۵۵ دقیقه صف انتظار بیست و پنجمین نفر برای شنیدن پاسخ کارشناس مربوط باشیم. با این حال تمام این مدت را صبر می کنیم تا نوبت به ما برسد در دقیقه ۵۱ انتظار، کارشناس مربوط به ما متصل می شود.

اسپری سیمبیکورت ۱۶۰ رپی هالر مخصوص بیماری آسم را می خواهم. آیا در مشهد موجود است؟

پاسخ اپراتور بدین شرح است: این اسپری کمیاب است تنها در چند داروخانه توزیع می شود. این دارو هم اکنون در پنج داروخانه در سطح شهر موجود است می توانید بروید و تهیه کنید. تماسمان قطع می شود آدرس و موجودی دارو را در داروخانه هایی که از سوی سامانه اعلام شده است در اختیار شهروند قرار می دهیم. شهروند نیز بلافاصله در کسری از ثانیه خود را به همه پنج داروخانه مطرح شده می رساند.

نگرد نیست!

اینکه بالاخره شهروند به این دارو دسترسی پیدا کرد یا خیر را در تماسی دوباره از شهروند جویا می شویم. شهروند در این باره می گوید: به پنج داروخانه مشخص شده از سوی سامانه ۱۹۰ مراجعه کردم تمام داروخانه داران بیان کردند این اطلاعات مرتبط با ماه گذشته بوده و در ماه جاری این اسپری میان داروخانه های مذکور توزیع نشده است! دوباره سامانه ۱۹۰ را شماره گیری می کنیم تا چرایی عدم اطلاعات به روز دارویی را آن هم به اختلاف یک ماه، از کارشناسان حوزه داروی این سامانه جویا شویم.

«هم اکنون موقعیت شما در صف انتظار شماره ۲۶ است... پیش بینی زمان انتظار شما ۴۴ دقیقه است. از اینکه صبورانه منتظر هستید سپاسگزاریم...»

با پیگیری صدای مردم

پیاده‌رو مسدود باز شد

روبه رو

خبرنگار
انسیه شهرکی

«سرتاسر پیاده رو را لوله های بزرگ سیمانی گذاشته و به امان خدا رها کرده اند. طوری که حتی یک بچه خردسال هم نمی تواند از پیاده رو عبور کند بزرگ ترها که جای خود دارند.» این موضوع را یکی از شهروندان با صدای مردم در میان می گذارد.

او چند تصویر برای شهرآرا ارسال می کند و می گوید: این وضعیت محله ما حد فاصل خیابان پورسینا ۲ تا خیابان شهید خوش سیما ۲ است. مشخص نیست پروژه ای که شروع کرده اند قرار است چه زمانی به سرانجام برسد. از طرف دیگر پیمانکار با مسدود کردن پیاده رو و قرار دادن این لوله های بتنی، مشکلات زیادی را برای تردد دانش آموزان مدارس شانه چی و عدالتیان به وجود آورده است. به گفته این شهروند قرار بود چند هفته این لوله ها در محدوده پیاده رو باشد، اما به بهانه های مختلف این زمان به چندین ماه رسیده است. او درخواستش را شفاف مطرح می کند: متولی نظارت چه کسی است؟ اگر این لوله ها مربوط به شخصی غیر از پیمانکار یا ساکنان محله بود مأموران سد معبر برخورد می کردند که برای مردم مزاحمت ایجاد شده است. در این باره و برای این لوله ها نیز حتی اگر مربوط به نهادی باشد باید همین طور برخورد شود.

احسان حاجی زاده، مسئول اداره روابط عمومی شهرداری منطقه ۶ با بیان اینکه دغدغه مندی شهروند طبق تصاویر ارسالی بجاست، گفت: پس از دریافت این دغدغه مردمی، کارشناس ناظر بخش فنی و عمران از محل بازدید کرد و به پیمانکار اخطار لازم را داد تا در مدت ۴۸ ساعت آینده این لوله ها از محل جمع آوری شوند و پیاده رو بدون هیچ گونه مانعی برای تردد در اختیار رهگذران قرار گیرد.

نگاه روز

شهروندی ضمن تماس با سامانه ۱۳۷ شهرداری مشهد خواستار رسیدگی به جداول کانیو این محدوده شد. در متن پیام این شهروند آمده است: جداول کانیو در محدوده بولوار مصلی، نبش مصلی ۳۰ تخریب شده که سبب تجمع آب و انتشار بوی نامطبوع در محل شده است. از شهرداری درخواست مرمت جدول محل مذکور را داریم. این پیام پس از ثبت به شهرداری منطقه ارجاع و نسبت به ترمیم جدول اقدام شد.

شهرآرا ۱۹۵۵
۴ شنبه
۲۱ آذر ۱۴۰۳
۰۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶
11
12 24
SHAHRARANEWS.IR

برگزاری اولین دوره مسابقات کراس‌فیت آتش‌نشانان مشهد

اولین دوره مسابقات کراس‌فیت ویژه آتش‌نشانان در مشهد برگزار شد. در این دوره از مسابقات ۵۶ آتش‌نشان مشهدی حضور داشتند که پس از یک روز رقابت جذاب و نزدیک، تیم الف منطقه یک با ترکیب رضا نعیمی و امیر رضازاده به‌عنوان قهرمانی رسید و تیم ب این منطقه با ترکیب عماد خراسان و حمید مهدوی در جایگاه سوم قرار گرفت. عنوان نایب‌قهرمانی هم به تیم منطقه ۸ رسید که با ترکیب عبدا... اهنچی و رضا دریا در این مسابقات شرکت کرده بود. به‌گفته سرآتشیار حسین هاتفی، فرمانده پایگاه بسیج شهید دستغیب، هدف از برگزاری این مسابقات، توانمندسازی بسیجیان سازمان آتش‌نشانی شهرداری مشهد و ایجاد شور ونشاط در بین آنان بود.

داور مشهدی برای آبی‌های پایتخت سوت خواهد زد

منصوریان، قاضی بازی استقلال در جام حذفی

مرتضی منصوریان، داور مشهدی، قضاوت دیدار دو تیم استقلال تهران و مس کرمان در جام حذفی را به عهده گرفت. این بازی از مرحله یک‌شانزدهم‌نهایی جام حذفی قرار بود امروز در تهران برگزار شود اما بدلیل آلودگی هوای پایتخت به تعویق افتاد. احتمال دارد این مسابقه فردا با ۲۴ ساعت تاخیر برگزار شود.

عکس: محسن بخشنده/شهرآرا

لیگ‌برتر فوتبال استان در مرحله گروهی به پایان رسید و حالا ۴ تیم برای فتح جام می‌جنگند

یک تیم مشهدی در محاصره شهرستانی‌ها

مرتضی اخوان

رقابت‌های لیگ‌برتر فوتبال بزرگ‌سالان استان سرانجام پس از کش‌وقوس‌های فراوان به پایان دور گروهی رسید و تکلیف صعود چهار تیم به مرحله نهایی مشخص شد؛ چهار تیمی که حالا دیگر باید در نبرد تن‌به‌تن برای فتح جام با یکدیگر بجنگند و دست‌آخر از دل یک دور بازی میان آن‌ها، قهرمان این فصل و تیم صعودکننده به لیگ دسته چهارم فوتبال کشور مشخص شود. در سویی دیگر، چهار تیم هم در پایان مرحله گروهی طعم تلخ سقوط را چشیدند و فصل آینده باید در لیگ دسته‌اول فوتبال باشگاه‌های استان خراسان‌رضوی به میدان بروند. مروری بر مسابقات این فصل لیگ‌برتر فوتبال بزرگ‌سالان خراسان‌رضوی مؤید واقعیت‌های زیادی از فوتبال استان است که کنکاش در آن‌ها خالی از لطف نیست؛ از واقعیت قدرت‌یافتن شهرستانی‌ها تا افول فوتبال مشهد که روزبه‌روز تلخی‌اش بیشتر و بیشتر می‌شود.

۲۰ تیم در ۹۰ جدال

بیست تیم حاضر در لیگ برتر فوتبال استان امسال در دو گروه ده‌تیمی با یکدیگر به جدال پرداختند. در جریان برگزاری این لیگ نود مسابقه تا امروز انجام شده و قرار است با برگزاری شش بازی در مرحله نهایی و درمجموع ۹۶مسابقه، تکلیف قهرمان مشخص شود. در دور گروهی این رقابت‌ها و از میان بیست تیم حاضر، دوازده تیم شهرستانی و هشت تیم از مشهد بودند. در هر گروه شش تیم شهرستانی و چهار تیم مشهدی با یکدیگر رقابت کردند و همین تعداد بیشتر تیم‌های شهرستانی مؤید پیشرفت و توسعه یا شاید توجه بیشتر هیئت‌فوتبال استان به مسئله فوتبال شهرستان‌هاست؛ درحالی‌که فوتبال مشهد در سال‌های اخیر سقوطی چشمگیر داشته است و حالا در کمیت هم وضعیت چندان مساعدی در لیگ‌برتر استان ندارد. البته این مسئله فقط مخصوص فوتبال نیست و در فوتسال استان هم شمار تیم‌های شهرستانی به‌شدت افزایش یافته است و مشهدی‌ها در وضعیت خوبی به سر نمی‌برند.

شهرستانی‌ها کولاک کردند

در پایان دور گروهی لیگ‌برتر فوتبال استان، از میان چهار تیم صعودکرده به مرحله نهایی، سه تیم شهرستانی هستند و شهر مشهد فقط یک نماینده دارد. از گروه اول این رقابت‌ها تیم شهباز مشهد با هدایت زکریا طهماسبی با کسب ۲۱ امتیاز به‌عنوان صدرنشین صعود کرد و تیم امید نیشابور با مربیگری هادی مظفری هم با بیست امتیاز به‌عنوان تیم دوم راهی مرحله نهایی شد. در گروه دوم نیز دو تیم شهرستانی شاهین تربت‌حیدریه و فجر بیدخت که هدایتشان بر عهده مهدی طوسی و مرتضی برگی‌زر است، به‌ترتیب با ۲۲ و ۲۱ امتیاز توانستند جواز حضور در مرحله نهایی را به دست آورند. نکته ویژه صعود شهرستانی‌ها در گروه دوم این رقابت‌ها به مرحله نهایی اختلاف خوبی بود که با تیم‌های پایین‌تر از خود داشتند. از طرفی، حضور پیام توس، عالی حرفه‌ای و دهداری در این گروه که به‌ترتیب با کسب عناوین سوم تا پنجم پشت سر این دو تیم شهرستانی قرار گرفتند، بر ارزش‌های صعود شهرستانی‌ها افزود. اما در گروه اول تیم‌های سوم و چهارم، منتظران تایباد و ضیغمی قوچان بودند که باز هم نماینده شهرستان‌های استان خراسان‌رضوی در این تورنمنت به حساب می‌آمدند.

سقوط‌های برابر و بازی مهم پلی‌اوت

در پایین جدول‌های دوگانه لیگ‌برتر فوتبال استان دو تیم از هر گروه مستقیم به لیگ دسته‌اول سقوط کردند و تیم‌های سوم پایین جدول دو گروه باید در بازی پلی‌اوت به مصاف یکدیگر بروند. تیم‌های مهدیار نیشابور و میثم مشهد از گروه اول به‌ترتیب با دو و شش امتیاز و تیم‌های خیام‌بتن نیشابور و آفرین مشهد به‌ترتیب با سه و ۹ امتیاز به دسته پایین‌تر سقوط کردند. دو تیم مشهدی و دو تیم شهرستانی درحالی سقوط کردند که حالا تکلیف پنجمین تیم سقوط‌کرده از میان دو تیم گاز سرخس و ماهان تربت‌جام که در جایگاه‌های هشتم گروه‌هایشان ایستادند، مشخص خواهد شد. گاز سرخس با ۱۰ امتیاز و ماهان تربت‌جام با ۹ امتیاز دور گروهی را به پایان رساندند و حالا یک فینال مهم با یکدیگر خواهند داشت. اما آنچه مشهود است، اینکه هرکدام از دو تیم سقوط کنند، سه تیم شهرستانی و دو تیم مشهدی به لیگ دسته‌اول فوتبال بزرگ‌سالان استان افتاده‌اند.

بهترین‌ها و بدترین‌ها به روایت آمار

در دور گروهی لیگ‌برتر فوتبال بزرگ‌سالان استان آمار و ارقام درخورتوجهی به ثبت رسید. بهترین خط حمله مرحله گروهی این مسابقات از آن شهباز مشهد شد که توانست در ۹ بازی ۲۷گل به ثمر برساند و میانگین سه گل زده در هر بازی را برای خود به ثبت برساند. بهترین خط دفاع تورنمنت از آن صدرنشین گروه دوم بود. تیم شاهین تربت‌حیدریه در این مرحله فقط شش‌بار دروازه‌اش باز شد. بدترین خط حمله این مرحله متعلق به تیم خیام‌بتن نیشابور بود که فقط چهار بار توانست دروازه حریفان را باز کند. در مقابل، بدترین خط دفاع هم برای تیم مهدیار شهر نیشابور بود که ۲۹ بار قفل دروازه‌اش شکسته شد.

دور نهایی، به‌زودی

هنوز زمان برگزاری مسابقات مرحله نهایی لیگ‌برتر فوتبال استان اعلام نشده، اما آنچه مشهود است، اینکه قرار شده است در این مرحله چهار تیم صعودکرده یعنی شهباز مشهد، امید نیشابور، شاهین تربت‌حیدریه و فجر بیدخت به‌صورت تک‌دور با هم بازی کنند و هر تیم با سه حریف دیگر روبه‌رو شود. در پایان این مرحله تکلیف قهرمان مسابقات مشخص خواهد شد؛ تیمی که می‌تواند به‌عنوان سهمیه استان خراسان‌رضوی سال آینده در لیگ دسته چهارم فوتبال کشور بازی کند.

نماینده مشهد امروز در لیگ برتر بسکتبال به میدان می‌رود

آسمان ولایت در ایستگاه پایانی نیم‌فصل

هفته پایانی از دور رفت رقابت‌های لیگ برتر بسکتبال کشور امروز برگزار می‌شود و نماینده مشهد باید در آخرین بازی نیم‌فصل به مصاف فولاد هرمزگان برود. تیم بسکتبال آسمان ولایت مشهد درحالی از ساعت ۱۶ امروز در بندرعباس میهمان فولاد هرمزگان خواهد بود که در ۱۰ بازی قبلی‌اش دو پیروزی و هشت شکست داشته است. درست مثل فولاد هرمزگان نیز در کسب برد و باخت وضعیتی مشابه با تیم مشهد دارد و جایگاه جدولی این دو تیم بر حساسیت‌های بازی افزوده است؛ به‌شکلی که مشهدی‌ها و بندری‌ها در جدول هم‌پله هستند و در مکان‌های نهم و دهم جدول دوازده‌تیمی ایستاده‌اند. پیروزی در این بازی برای هرکدام از دو تیم بسیار بااهمیت است، اما تیم مشهد برای این بازی چند مصدوم دارد و معلوم نیست جمال صیفی می‌خواهد تیمش را با این همه مصدوم چطور مقابل میزبان بندرعباسی به میدان بفرستد. نصیرایی، کمالوند، همتی و نیازی مصدومان آسمان ولایت مشهد هستند و باید دید کدامشان به این بازی خواهند رسید.

در دیگربازی‌های این هفته، شهرداری گرگان و کاله مهم‌ترین بازی را برگزار می‌کنند. تیم‌های دوم و چهارم جدول از ساعت ۱۶:۱۰ در گرگان به مصاف یکدیگر می‌روند. همچنین طبیعت صدرنشین میزبان گلنور اصفهان است، ذوب‌آهن از مهگل البرز پذیرایی می‌کند و پالایش نفت مقابل آینده‌سازان به میدان خواهد رفت. پایش‌پارت شاهرود و پترونوین ماهشهر هم امروز از ساعت ۱۵:۳۰ به مصاف یکدیگر می‌روند.

ورزش بانوان

برگزاری مسابقات دو صحرانوردی بانوان استان

مسابقات انتخابی تیم دو صحرانوردی بانوان استان برگزار می‌شود. مسابقات دو صحرانوردی بانوان خراسان‌رضوی در رده سنی نوجوانان، جوانان و بزرگ‌سالان، با حضور دوندگانی از سراسر استان به میزبانی هیئت دوومیدانی مشهد برگزار خواهد شد. نفرات برتر این دوره با تصمیم کمیته فنی مسابقات برای حضور در مسابقات قهرمانی کشور انتخاب خواهند شد. در پایان مسابقات استانی به نفرات برتر جوایز نقدی اهدا خواهد شد.

نایب‌قهرمانی دختر شطرنج‌باز خراسانی در آسیا

در مسابقات شطرنج مدارس آسیا دختر ورزشکار خراسانی به یک مدال نقره و یک برنز دست یافت.

هجدهمین دوره این رقابت‌ها در بانکوک، پایتخت تایلند، با حضور ۳۱ شطرنج‌باز از کشورهای مختلف برگزار شد. در پایان رقابت‌های شطرنج مدارس آسیا، نمایندگان ایران در بخش برق‌آسا صاحب دو مدال طلا و یک نقره شدند. روشا اکبری، شطرنج‌باز خراسان‌رضوی، در رده کمتر از سیزده‌سال صاحب مدال نقره شد. همچنین بهنود دلاوری در رده کمتر از سیزده‌سال و نیوشا محمدی در رده کمتر از پانزده‌سال مدال طلا را از آن خود کردند. در بخش استاندارد نیز روشا اکبری با کسب شش امتیاز در رده کمتر از سیزده‌سال صاحب مدال برنز شد و نیوشا محمدی نیز در رده کمتر از پانزده‌سال با کسب ۶.۵ امتیاز مدال برنز رقابت‌ها را از آن خود کرد.

برگزاری فینال هفت‌سنگ بانوان استان در مشهد

مرحله نهایی مسابقات هفت‌سنگ بانوان استان و انتخابی تیم نوجوانان خراسان‌رضوی برای اعزام به مسابقات کشوری برگزار خواهد شد. با پایان رقابت‌های هفت‌سنگ مناطق خراسان رضوی، تیم‌های قهرمان به مرحله نهایی این مسابقات راه پیدا کردند. قرار است مرحله پایانی این رقابت‌ها به میزبانی مشهد با شرکت شهرستان‌های برتر خراسان‌رضوی در روزهای بیست‌وهشتم و بیست‌ونهم آذر برگزار شود. سمیه رضایی، نایب‌رئیس هیئت ورزش‌های بومی‌محلی استان، سطح مسابقات در مرحله مقدماتی و مناطق استان را بسیار خوب دانست و اظهار امیدواری کرد که در مرحله پایانی شاهد عملکرد درخشان تیم‌های شهرستانی باشیم. رضایی افزود: هدف از برگزاری مسابقات، گسترش رشته جذاب هفت‌سنگ در خراسان‌رضوی است که خوشبختانه استقبال خوبی از این دوره شد و همه شهرستان‌ها حضور موفقی داشتند.

مروری بر رقابت‌های فوتبال کمتر از ۱۳سال دسته‌های اول و دوم باشگاه‌های مشهد

هیجان بالا گرفت!

فوتبال پایه
۴ شنبه‌ها

در میان مسابقات متعددی که سالانه در رده‌های سنی باشگاه‌های مشهد برگزار می‌شود، جدال سیزده ساله‌ها همیشه از جذابیت‌های خاصی برخوردار بوده است. امسال هم لیگ‌های دسته اول و دوم فوتبال کمتر از سیزده‌سال باشگاه‌های مشهد با هیجان خاصی دنبال می‌شود و حالا که لیگ دسته‌اول این رقابت‌ها به ایستگاه پایانی رسیده، هیجان در بالاترین حد ممکن است.

البته در لیگ دسته‌دوم فوتبال سیزده‌ساله‌ها هم که هنوز تا پایان دور گروهی فاصله دارد، هیجان زیاد است. حضور ۵۲تیم درمجموع رقابت‌های لیگ‌های دسته‌اول و دوم فوتبال سیزده‌ساله‌های باشگاه‌های مشهد رکوردی تاریخی است و نشان می‌دهد باشگاه‌ها و آکادمی‌های فوتبال پایه در مشهد چقدر به تیم‌داری در این رده سنی علاقه‌مندند.

لیگ دسته‌اول| صعود ٦ تیم، سقوط ٤ تیم

رقابت‌های لیگ دسته‌اول فوتبال کمتر از سیزده‌سال باشگاه‌های مشهد با شرکت ۲۱تیم در سه گروه هفت‌تیمی آغاز شد؛ جایی که قرار بود در پایان دور گروهی از هر گروه دو تیم برتر جدول به مرحله نهایی برسند و آنجا در دو گروه سه‌تیمی با یکدیگر رقابت کنند و تیم‌های اول به فینال برسند. در پایین جدول این لیگ هم سه تیم قعر جدول و بدترین تیم یکی‌مانده به‌آخر جدول‌های سه‌گانه چهار تیم سقوط‌کننده را تشکیل می‌دادند.

در پایان دور گروهی از گروه اول تیم‌های پرسپولیس و نسل جوان به‌ترتیب با شانزده و پانزده امتیاز به‌عنوان تیم‌های اول و دوم صعود کردند. از گروه دوم تیم‌های فولاد و مهرداد پیشرو با شانزده و یازده امتیاز و از گروه سوم نیز تیم‌های یاران خداداد و پیشگامان با هجده و پانزده امتیاز به مرحله نهایی رسیدند.

قرعه‌کشی حضور تیم‌ها در دو گروه سه‌تیمی مرحله بعد هنوز برگزار نشده است. اما از پایین جدول تیم‌های استعداد برتر، شادمهر، فدک و حسین پاس به لیگ دسته‌دوم سقوط کردند.

لیگ دسته‌دوم| ۲ هفته مانده به پایان

لیگ دسته‌دوم فوتبال سیزده‌ساله‌ها فقط دو هفته تا پایان فاصله دارد؛ جایی که تیم‌ها در چهار گروه تقسیم شده‌اند و ۳۱تیم با یکدیگر مبارزه می‌کنند. سه گروه هشت‌تیمی و یک گروه هفت‌تیمی در این مسابقات وجود دارد که قرار است از هر گروه دو تیم برتر به مرحله دوم برسند و از هر گروه هم دو تیم و از گروه هفت‌تیمی فقط یک تیم سقوط کند. تاکنون پنج هفته از مسابقات این لیگ پشت سر گذاشته شده و فقط دو هفته تا پایان دور گروهی اول باقی مانده است. در گروه اول این مسابقات تیم‌های خلیج‌فارس و آرکیا با پانزده و دوازده امتیاز بالانشین هستند. در گروه دوم بادامکی و بارثاوا با پانزده و یازده امتیاز در رده‌های اول و دوم قرار دارند، در گروه سوم نیز شهاب و یاران با ۱۰ و ۹ امتیاز در بالای جدول همدیگر را تعقیب می‌کنند و سرانجام در گروه چهارم تیم‌های فراهان و گسترش فولاد دوازده و نه امتیازی بر صدر تکیه زده‌اند. وضعیت پایین جدول‌های چهارگانه هم برای تیم‌های برترین، سنگچولی، مدائن، شادمهرنوین، فرداگستر، آرامش و زیارتی وخیم است و خطر سقوط را احساس می‌کنند.

دسته اول فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۱

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	پرسپولیس	۶	۱۴	۱۶
۲	نسل جوان	۶	۲۷	۱۵
۳	نسل آریا	۶	۲	۱۲
۴	ستارگان	۶	-۴	۹
۵	ستاره‌ساز	۶	-۷	۶
۶	آرمان	۶	-۴	۴
۷	حسین پاس	۶	-۲۸	۰

دسته اول فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۲

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	فولاد	۶	۳۹	۱۶
۲	مهرداد پیشرو	۶	۹	۱۱
۳	آفرین	۶	۶	۱۰
۴	عالی مقام	۶	-۱	۸
۵	جهان گستر	۶	-۷	۶
۶	باهنر	۶	-۱۸	۶
۷	فدک	۶	-۲۸	۱

دسته اول فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۳

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	یاران خداداد	۶	۳۷	۱۸
۲	پیشگامان	۶	۱۷	۱۵
۳	اطلس زرین	۶	۷	۱۲
۴	امید سپهر	۶	-۴	۹
۵	آرمو	۶	۳	۶
۶	شادمهر	۶	-۲۵	۳
۷	استعداد برتر	۶	-۳۵	۰

دسته دوم فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۱

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	خلیج فارس	۵	۱۷	۱۵
۲	آرکیا	۵	۸	۱۲
۳	بابایی نوین	۵	۴	۱۰
۴	شهر فوتبال	۵	۲	۷
۵	بهاری	۵	۱	۷
۶	یوسف	۵	-۲	۴
۷	زیارتی	۵	-۱۵	۳
۸	آرامش	۵	-۱۵	۰

دسته دوم فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۲

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	بادامکی	۵	۲۹	۱۵
۲	بارثاوا	۵	۱۵	۱۱
۳	پیام توس	۵	۴	۱۰
۴	امید توس	۵	۳	۸
۵	ستاره‌های برتر	۵	۱	۸
۶	سرایش	۵	-۹	۳
۷	فرداگستر	۵	-۹	۱
۸	شادمهر نوین	۵	-۳۴	۰

دسته دوم فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۳

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	شهاب	۵	۷	۱۰
۲	یاران	۵	۷	۹
۳	علم و ورزش	۵	۴	۹
۴	پیروز	۵	۳	۹
۵	مهاجران	۵	۱	۸
۶	مهروزان	۵	-۵	۴
۷	مدائن	۵	-۷	۴
۸	سنگچولی	۵	-۱۰	۰

دسته دوم فوتبال زیر ۱۳ سال مشهد| گروه ۴

	تیم	بازی	تفاضل	امتیاز
۱	فراهان	۴	۱۷	۱۲
۲	گسترش فولاد	۴	۱۳	۹
۳	سپاهان	۴	۱۰	۹
۴	سایپا	۴	-۲	۶
۵	الون پلاس	۵	-۱۳	۴
۶	بعثت	۵	-۱۴	۳
۷	برترین	۴	-۱۱	۱

تلاش یونایتد برای رهایی از شر مهاجم ناآماده

بهترین گلزن اروپا قصد جدایی دارد

رشفورد گزینه فروش شد

مارکوس رشفورد، ستاره بیست‌وهفت‌ساله منچستریونایتد، در فهرست فروش شیاطین سرخ قرار دارد. رشفورد زیرنظر مربیان زیادی کار کرد و در ابتدا تصور می‌شد که این بازیکن به یکی از بازیکنان مطرح تاریخ منچستریونایتد و حتی فوتبال انگلیس تبدیل شود. زیرا در شروع کارش عملکردی فراتر از انتظار داشت و همین باعث شد تا پیراهن شماره ۱۰ باشگاه بزرگی همچون منچستریونایتد را به‌دست بیاورد. اما رشفورد به مرور افت کرد و حالا با وجود داشتن قرارداد تا سال ۲۰۲۸، به یکی از گزینه‌های فروش تبدیل شده است. این مهاجم انگلیسی دو فصل پیش، در مقطعی زیر نظر اریک تن‌هاخ احیا شد و عملکرد درخشانی از خود به نمایش گذاشت، اما این بازی‌های خوب هم دوامی نداشت و پس از مدتی دوباره افت کرد. به نقل از فلوریان پلتنبرگ، منچستریونایتد قصد دارد رشفورد را در تابستان سال آینده بفروشد. حتی اگر در نقل‌وانتقالات زمستانی هم پیشنهاد خوبی برای او از راه برسد، منچستریونایتد به آن گوش می‌دهد. دلیل اصلی تمایل مدیران منچستریونایتد به فروش مارکوس رشفورد، دستمزد نجومی این بازیکن است.

طغیان گیوکرس در اسپورتینگ

ویکتور گیوکرس، ستاره سوئدی اسپورتینگ، پس از شکست گذشته تیمش، در رختکن با هم‌تیمی‌هایش درگیری لفظی داشته و تهدید به جدایی کرده است. گیوکرس یکی از مهاجمان مطرح کنونی فوتبال دنیاست. آمار او در لیگ پرتغال با هفده گل در سیزده بازی حیرت‌انگیز است. او در لیگ قهرمانان نیز با پنج گل در پنج بازی عملکرد خوبش را حفظ کرده است. با وجود سطح عالی این مهاجم سوئدی، اسپورتینگ در بهترین وضعیت خود قرار ندارد. رفتن روبن آموریم به منچستریونایتد برنامه‌های باشگاه لیسبونی را مختل کرد. اسپورتینگ در سه بازی گذشته‌اش سه باخت داشته است؛ نتایجی که باعث درگیری‌هایی در رختکن شده است. این روند بد، گیوکرس را خسته کرده و ممکن است او زودتر از موعد چمدان‌هایش را ببندد. مهاجم سوئدی پس از آخرین شکست مقابل موریرنسه، در رختکن از هم‌تیمی‌هایش ناراضی بود و صدایش را بلند کرد. این اتفاق ممکن است عواقب سختی داشته باشد. زیرا شایعه شده است که اگر وضعیت تغییر نکند، گیوکرس حتی در بازار نقل‌وانتقالات زمستانی ممکن است از تیم جدا شود.

سرخ‌پوشان پایتخت برای فرار از بحران به‌دنبال پیروزی برابر ملوان هستند

پرسپولیس محکوم به برد در انزلی

احسان سرفرازی

فوتبال ایران

تیم‌های فوتبال پرسپولیس و ملوان از ساعت ۱۷:۳۰ امروز در ورزشگاه سیروس قایقران انزلی به مصاف هم می‌روند. سرخ‌پوشان تهرانی که هفته گذشته و با شکست مقابل نساجی به بحران سلام کرده بودند، حالا فقط به فکر پیروزی هستند تا گاریدو با دغدغه ذهنی کمتری خودش را برای جدال حساس مقابل سپاهان آماده کند. دغدغه اصلی این روزهای سرمربی اسپانیایی گل‌نزدن تیمش و به‌خصوص مهاجمان این تیم است. آل‌کثیر و علیپور مدتی است که مشق گل‌زنی را فراموش کرده‌اند و همین اتفاق باعث شده است تا پرسپولیس صدر جدول را از دست بدهد. خبر بد بعدی برای سرخ‌پوشان پایتخت محل برگزاری این مسابقه است؛ جایی که ملوان در پنج بازی خانگی این فصلش دوازده امتیاز کسب کرده و آمار چهار برد و یک شکست را ثبت کرده است. ملوان نشان داده در خانه تیم بی‌رحمی است و به‌راحتی به هیچ تیمی باج نمی‌دهد. اکنون ملوان با کسب هجده امتیاز از ۱۰ مسابقه در رده چهارم قرار دارد. پرسپولیس هم با بیست امتیاز رتبه سوم را به خود اختصاص داده است.

ترکیب پرسپولیس شخم می‌خورد

با گذشت بیش از یک سوم لیگ، گاریدو و هنوز به ترکیب ایده‌آلش نرسیده و این بزرگ‌ترین نقدی است که به سرمربی اسپانیایی وارد می‌شود. بازی امروز پرسپولیس هم از این قاعده مستثنا نیست و باتوجه به اتفاقاتی که در بازی قبلی افتاد، باید در انتظار تغییرات پرشمار باشیم. ایوب العملود در بازی مقابل نساجی اخراج شد و امروز یکی از غایبان پرسپولیس است. همچنین میلاد محمدی پس از پشت‌سرگذاشتن دوران مصدومیت، در تمرینات گروهی سرخ‌ها حاضر شده است و به نظر می‌رسد امکان بازی‌کردن را پیدا کرده است. عملکرد ضعیف پورعلی‌گنجی مقابل دیگرنماینده شمالی فوتبال ایران هم احتمالا این بازیکن را یک بار دیگر به نیمکت تبعید می‌کند تا در انتظار زوج گولسیانی و کنعانی‌زادگان در قلب خط دفاعی باشیم. فرشاد فرجی هم احتمالا به سمت راست دفاع می‌رود و میلاد محمدی مدافع چپ امروز تیم گاریدو خواهد بود. در خط میانی هم اوضاع به همین منوال است و به احتمال زیاد شاهد تغییرات متعددی خواهیم بود. میلاد سرلک مصدوم شده است و در دسترس کادرفنی نیست و گاریدو باید برای جایگزینی این بازیکن فکری کند. محمد خدابنده‌لو هم در بازی با نساجی دورتر از انتظار ظاهر شد تا احتمالا یک بار دیگر شاهد حضور ثابت مسعود ریگی و سروش رفیعی در زمین باشیم. وحید امیری تنها بازیکنی است که می‌توان با قاطعیت از حضورش در زمین صحبت کرد و گاریدو از بین اورونوف و احمدزاده یکی را به زمین مسابقه می‌فرستد. در خط حمله هم باتوجه به غیبت لوکاس ژوائو، باید در انتظار زوج علیپور و آل‌کثیر باشیم؛ مهاجمانی که این روزها جزو مهاجمان بی‌آزار لیگ برتر فوتبال ایران محسوب می‌شوند.

تاریخ به سود پرسپولیس

پرسپولیس در همه رقابت‌ها ۵۱مرتبه به مصاف ملوان رفته است. در این ۵۱بازی سهم پرسپولیس ۲۲ برد و سهم ملوان هشت برد بوده است. ضمن اینکه ۲۱مسابقه هم با نتیجه مساوی خاتمه پیدا کرده است. بازی فصل گذشته دو تیم در انزلی نیز با تساوی بدون گل به پایان رسید. همچنین پرسپولیس تاکنون در چهار بازی که در خارج از خانه برگزار کرده، به دو برد، یک تساوی و یک شکست رسیده است تا عملکرد چندان خوبی در این زمینه نداشته باشد. حالا آن‌ها باید بتوانند در این بازی خارج‌ازخانه برابر ملوانی‌ها به برتری برسند تا هم در رقابت قهرمانی باقی بمانند، هم به بحران چند روز گذشته‌شان پایان دهند و هم به آمار نتایج خارج‌ازخانه خود در این فصل سامان دهند.

انگیزه‌های عمری و مازیار برای جدال با پرسپولیس

در تیم فوتبال ملوان چند نفری هستند که دوران اوج فوتبالی‌شان را در تیم رقیب گذرانده‌اند. پژمان نوری، محمد عمری و مازیار زارع ازجمله این افراد هستند. عمری دوران سربازی‌اش را در انزلی پشت سر می‌گذارد و اتفاقا در هفته‌های گذشته به بازیکنی آماده و گل‌زن هم برای این تیم تبدیل شده است. زارع هم روی نیمکت قوهای سپید انزلی می‌نشیند. مازیار زارع سابقه بازی در پرسپولیس را در کارنامه دارد. او سه‌سال در این تیم بازی کرده و حتی با گل‌کردن یک پنالتی دقیقه‌آخری مانع از شکست قرمزها در شهرآورد شد. مازیار زارع در آخرین روزهایی که در مستطیل سبز حضور داشت، دست به کاری زد که تا ابد در فوتبال ایران جاودانه ماند! او درحالی‌که ملوان با اخراج دروازه‌بانش ده‌نفره شده بود و هرسه تعویضش را کرده بود، درون دروازه ایستاد و پنالتی به‌دست‌آمده برای پرسپولیس را مهار کرد تا بردی شیرین را برای تیمش به ارمغان بیاورد.

خرید جدید استقلال دور از میدان

هافبک عراقی شاگرد الهامی باقی می‌ماند

آی‌تی‌سی جوما نرسید

مسعود جوما، بازیکن جدید استقلال، به‌دلیل نداشتن آی‌تی‌سی و همچنین ناآمادگی قادر به همراهی تیمش در بازی با مس کرمان نیست. گفته می‌شود باشگاه عربستانی که پیش‌تر این بازیکن را در اختیار داشت، مجوز حضورش را صادر نکرده است. البته اگر از یک بازه زمانی مشخص عبور کنیم، باشگاه استقلال می‌تواند به صدور آی‌تی‌سی این بازیکن اقدام کند و مشکلی از این بابت وجود ندارد. اما به‌جز مشکل مجوز، جوما از نظر بدنی هم در وضعیت بازی نیست؛ موضوعی که پیتسو موسیمانه، سرمربی استقلال، با اشاره به آن، گفت: این بازیکن در شش ماه گذشته در وضعیت مسابقه نبوده و پس از یک دوره مصدومیت به ما ملحق شده است. یک جای خالی برای بازیکن خارجی داشتیم و توانستیم جوما را جذب کنیم. به‌دلیل آزادبودن، خیلی سریع با او قرارداد بستیم. نفراتی که در این موقع از فصل جذب می‌شوند، از لحاظ بدنی در وضعیت ایده‌آلی نیستند، اما جوما بازیکن خوبی است و بی‌دلیل با او قرارداد نبستیم، بلکه این بازیکن را می‌شناختیم. پس از چراغ سبز باشگاه درباره مجوز بازی او، تصمیم خواهم گرفت که چگونه و به چه میزان از جوما در ترکیب استقلال استفاده کنم.

تکذیب جدایی محمد از نساجی

منتظر محمد، هافبک عراقی، با انتشار تصویری با پیراهن نساجی، به شایعات پیرامون جدایی‌اش از این باشگاه واکنش نشان داد. محمد که فصل گذشته به استقلال پیوست و به‌صورت قرضی برای مس رفسنجان بازی کرد، در ابتدای این فصل قراردادش را با آبی‌های پایتخت فسخ کرد و راهی نساجی مازندران شد. این بازیکن بیست‌وسه‌ساله عراقی که فصل گذشته هم زیر نظر ساکت الهامی در مس کار کرده بود، امسال در نساجی شاگرد او شد. منتظر محمد که در بازی‌های اخیر به‌صورت تعویضی برای نساجی به میدان رفته است، در روزهای گذشته شایعاتی پیرامون خودش شنید. گفته می‌شد ساکت الهامی از بی‌نظمی‌های این بازیکن عراقی به ستوه آمده است و قصد دارد نام او را در نیم‌فصل در فهرست مازاد نساجی قرار بدهد. این درحالی است که منتظر در تمرینات نساجی حضور دارد و مقابل پرسپولیس در هفته یازدهم هم به‌صورت تعویضی به زمین رفت. هافبک عراقی نساجی حالا با انتشار یک استوری با تصویری از خودش در لباس نساجی، به شایعات مربوط به ترک ایران و جدایی از تیم قائمشهری واکنش نشان داده است و به بحث جدایی‌اش از نساجی پایان داد.

گروه‌بندی و حریفان والیبالیست‌های ایران در لیگ ملت‌های ۲۰۲۵ اعلام شد

آزمایش بزرگ، پیش پای پیاتزا!

مژده رنگیان

منهای فوتبال

فدراسیون جهانی والیبال گروه‌بندی و میزبان‌های مرحله مقدماتی لیگ ملت‌های مردان ۲۰۲۵ را اعلام کرد و پیاتزا و شاگردانش از خرداد ۱۴۰۴ آزمون سختی در پیش خواهند داشت.

فدراسیون جهانی والیبال برنامه سه سال آینده لیگ ملت‌های والیبال را مشخص کرد. این مسابقات که قرار است از سال آینده اولین بار با حضور هجده تیم برگزار شود، از اهمیت زیادی برای تیم‌ها برخوردار خواهد بود. زیرا هر پیروزی در این مسابقات می‌تواند رتبه رنکینگی کشورها را بالا ببرد و به صعود تیم‌ها به المپیک کمک کند.

تیم ملی والیبال ایران که فصل قبل در این رقابت‌ها نتایج ضعیفی گرفت و چند پله نیز در رنکینگ پایین آمد و المپیک را به همین دلیل از دست داد، حالا با آمدن سرمربی جدید باید روی این مسابقات حساب ویژه‌ای باز کند.

۱۷ حریف ایران کدام تیم‌ها هستند؟

مرحله مقدماتی لیگ ملت‌های مردان سال ۲۰۲۵ با حضور هجده تیم ایران، ایتالیا، آرژانتین، صربستان، کوبا، ژاپن، برزیل، ترکیه، بلغارستان، هلند، آلمان، فرانسه، آمریکا، کانادا، لهستان، اسلوونی، اوکراین و چین برگزار می‌شود.

دیروز نیز فدراسیون جهانی والیبال گروه‌بندی و میزبان‌های مرحله مقدماتی لیگ ملت‌های مردان ۲۰۲۵ را اعلام کرد. بر این اساس، مرحله مقدماتی در سه هفته و هر هفته لیگ ملت‌ها در سه گروه شش تیمی پیگیری خواهد شد و تیم ملی والیبال مردان ایران در هفته اول در کشور برزیل، هفته دوم در صربستان و هفته سوم در لهستان به مصاف حریفانش می‌رود و امیدوار به کسب نتیجه است.

بازگشت چینی‌ها به جمع آسیایی‌ها

امسال بر اساس اعلام قبلی فدراسیون جهانی والیبال، هیچ تیمی از لیگ ملت‌ها به چلنجرکاپ سقوط نکرد و دو تیم اوکراین و چین به شانزده تیم قبلی اضافه شدند تا فصل آینده مسابقات با حضور هجده تیم برگزار شود. چین با هدایت ویتال هاینن، به‌واسطه قهرمانی در چلنجرکاپ، جواز حضور در لیگ ملت‌ها را کسب کرد و به این سطح بازگشت و اوکراین نیز به‌دلیل بالابودن رنکینگش راهی این مسابقات شد.

برنامه ۳ هفته مرحله مقدماتی

برنامه زمان‌بندی هفته‌های اول تا سوم و گروه‌بندی مرحله مقدماتی اعلام شد و والیبالیست‌های ایرانی با حریفانشان آشنا شدند. هفته اول بیست‌ویکم تا بیست‌وپنجم خرداد برگزار می‌شود که کبک (کانادا)، ریودوژانیرو (برزیل) و شی‌آن (چین) میزبان هستند. تیم ایران در همین زمان در ریودوژانیرو برزیل با تیم‌های اسلوونی، آمریکا، برزیل، کوبا و اوکراین هم‌گروه است.

هفته دوم چهارم تا هشتم تیر پیگیری خواهد شد که میزبانان بازی‌ها برگاس (بلغارستان)، شیکاگو (آمریکا) و بلگراد (صربستان) هستند. تیم ایران باید هفته دوم در شهر بلگراد صربستان با تیم‌های آرژانتین، صربستان، آلمان، کوبا و هلند هم‌گروه باشد.

سومین هفته بیست‌وچهارم تا بیست‌ونهم تیر دنبال می‌شود و مسابقات در شهرهای گدانسک (لهستان)، لوبلیانا (اسلوونی) و کانتو (ژاپن) برگزار خواهد شد. تیم ایران در این هفته در گدانسک لهستان با تیم‌های لهستان، فرانسه، کوبا، بلغارستان و چین هم‌گروه خواهد بود. مرحله نهایی نیز هشتم تا دوازدهم مرداد برگزار می‌شود که به‌زودی فدراسیون جهانی میزبان این مرحله را نیز اعلام خواهد کرد.

هت‌تریک چهارمی آسیا توسط هندبالیست‌های ایران

فوتبال جهان

۱۵اتهام جدید برای سیتی

تعداد اتهامات علیه منچسترسیتی به دلیل تخلفات مالی ادعایی، از ۱۱۵مورد اولیه به ۱۳۰مورد افزایش یافته است. منچسترسیتی متهم است که بین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۸ اطلاعات مالی دقیقی ارائه نداده و قوانین مالی یوفا و قوانین بازی جوانمردانه مالی لیگ برتر را رعایت نکرده است. حتی درصورت تأیید بخشی ازاین اتهامات، امکان دارد سیتی با جریمه سقوط به دسته‌های پایین‌تر هم روبه‌رو شود.

ستین در فوتبال چین

کیکه ستین، مربی سابق بارسلونا، با قراردادی دوساله مربیگری باشگاه بیجینگ‌گوان چین را قبول کرد. ستین سابقه شش ماه هدایت بارسا را دارد، ولی پس از نتایج ضعیف از این باشگاه اخراج شد. درکارنامه او مربیگری لاس پالماس و رئال بتیس نیز دیده می‌شود و دراین دوتیم کاملا موفق بود.

پاسخ منفی رئال به لورکوزن

بایرلورکوزن علاقه زیادی به جذب آرداگولر، ستاره جوان رئال مادرید، دارد، اما این باشگاه حاضر به فروش او نیست. فرصت بسیارکمی که تا اینجای فصل به‌گولر برای حضور در ترکیب رئال رسیده، شایعه جدایی قرضی او را داغ کرده است، اما کارلو آنچلوتی به مدیران این باشگاه اعلام کرده است که او باید در این تیم بماند.

اولمو در آستانه جدایی از بارسا

دنی اولمو تنها خرید بزرگ تابستانی بارسلونا بود، ولی این باشگاه به دلیل مشکلات مالی قرارداد او را فقط تا زمستان ثبت کرده است واگر این مشکلات برطرف نشود، ستاره اسپانیایی درنیم فصل دوم رقابت‌های لالیگا دیگر نمی‌تواند برای بارسا به میدان برود.

فوتبال ایران

اخباری و چادرملو نقره‌داغ شدند

کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال آرای خود را درباره دیدارهای جام حذفی صادر کرد و در یکی از موارد مهم، سعید اخباری، سرمربی تیم فوتبال چادرملوی اردکان یزد، به‌دلیل تخلف در دیدار این تیم مقابل ملوان بندرانزلی، به پرداخت ۵۱میلیون تومان جریمه نقدی و یک جلسه محرومیت تعلیقی به مدت شش ماه محکوم شد. همچنین باشگاه چادرملو ۱۱۰میلیون تومان جریمه شد.

اعتراض تراکتور برای پوستونسکی

تراکتور خواستار بخشش کارت قرمز ایگور پوستونسکی در جریان پیروزی برابر گل‌گهر شده است. باشگاه تراکتور با ارسال نامه به سازمان لیگ، درباره تصمیم داور ویدئویی و متعاقب آن داور وسط درباره صحنه منجر به اخراج پوستونسکی گلایه کرده و اعتقاد دارد که این تصمیم اشتباه بوده است. البته احتمال بخشش این کارت قرمز خیلی کم است.

شمسایی شاگردانش را فراخواند

اردوی تیم ملی فوتسال از دیروز در مرکز ملی فوتبال آغاز شد. در همین راستا ۲۴بازیکن برای حضور در اردوی یک هفته‌ای از روز گذشته در مرکز ملی فوتبال حاضر شدند. این اردو که در تعطیلات میان فصل لیگ برتر برگزار می‌شود، تا بیست‌وششم آذر ادامه دارد.

سایه محرومیت روی سر کنعانی

محمدحسین کنعانی‌زادگان اگر در جریان بازی پرسپولیس برابر ملوان کارت زرد دریافت کند، دیدار آینده سرخ‌پوشان مقابل سپاهان را از دست خواهد داد. کنعانی‌زادگان تا اینجای رقابت‌های لیگ سه کارت زرد دریافت کرده است و اگر در بازی امروز تیمش بار دیگر این اتفاق برایش تکرار شود، غایب مهم سرخ‌پوشان برابر سپاهان خواهد بود.

بلوگرانا در خانه دورتموند برای فرار از بحران به میدان می‌رود

مأموریت سخت در سیگنال ایدونا

علیرضا وفایی‌نیا

فوتبال جهان

بارسایی‌ها برای بازگشت به روزهای خوبشان باید در خانه دورتموند به رکورد طولانی شکست‌ناپذیری این تیم در ورزشگاه سیگنال ایدوناپارک پایان دهند. آبی‌واناری‌ها پس از آغاز درخشان در ابتدای فصل، در هفته‌های گذشته کمی به مشکل خورده‌اند و تیم هانسی فلیک دیگر آن تیم مقتدری نیست که توانسته بود به بایرن مونیخ و رئال مادرید چهار گل بزند و ترس را به دل باشگاه‌های اروپایی بیندازد. بارسا پس از تساوی ناامیدکننده چند روز پیش در خانه بتیس، حالا در لیگ قهرمانان اروپا در خانه تیمی باید به میدان برود که از سال ۲۰۲۱ در سیزده بازی پیاپی اروپایی در خانه‌اش طعم شکست را نچشیده است. دو تیم تا به اینجای کار در لیگ قهرمانان اروپا نتایج خوبی گرفته‌اند و در رتبه‌های سوم و چهارم جدول سی‌وشش‌تیمی این رقابت‌ها حضور دارند؛ موضوعی که می‌تواند دوئل آن‌ها را حساس‌تر و امتیازات این دیدار را برای دو تیم حیاتی‌تر از قبل کند.

راه‌حل فلیک برای مشکلات بارسا

بارسلونا در پنج بازی گذشته‌اش در لالیگا فقط یک پیروزی کسب کرده است تا اوضاع این تیم بحرانی شود و هواداران نگران فرم تیمشان در رقابت‌های این فصل شوند. فلیک علت اصلی افت تیم را مسائل فیزیکی و بدن‌سازی می‌داند. نشریه اسپورت می‌گوید که او برنامه تمرینی بازیکنان را پیش از جدال با دورتموند تغییر داد تا به بازگشت آن‌ها به وضعیت خوب فیزیکی کمک کند. تیم بارسلونا به‌جای تمرینات عادی به کار در سالن بدن‌سازی پرداخت، به این امید که مقابل بوروسیا دورتموند وضعیت بهتری داشته باشد. فلیک معتقد است که او نیاز دارد بازیکنانش از نظر بدنی آماده باشند تا برنامه‌هایش در زمین به‌درستی اجرا شود. او می‌خواهد سرعت و قدرت فیزیکی ماه‌های ابتدایی فصل به تیمش بازگردد تا آن‌ها بتوانند دوباره به همان تیم قدرتمند گذشته تبدیل شوند. طبق تحلیلی که کادرفنی بارسا انجام داده است، تیم در مقاطع کلیدی بازی‌ها به‌شدت به انسجام بیشتر در دفاع نیاز دارد. این افت در زمینه پرس، نبرد بر سر توپ‌های تقسیم شده و به‌طور کلی، سطح رقابتی تیم مشهود است. در سطح دفاعی، ژول کنده بازیکنی تهاجمی است؛ همان‌طورکه پائو کوبارسی و الکساندر بالده نیز چنین هستند. اینیگو مارتینز بازیکنی پرانرژی و دفاعی‌تر است و در خط دفاع کمی تنهاست. فلیک معتقد است این ضعف دفاعی با بازگشت رونالد آرائوخو جبران خواهد شد؛ بازیکنی که دو هفته است باتیم تمرین می‌کند و پس از چهار ماه مصدومیت و بدون اینکه مجوز پزشکی داشته باشد، باتیم راهی دورتموند شده است تا شاید بتواند مشکل دفاعی بلوگرانا را برابر دورتموند برطرف کند.

سیگنال‌ایدونا، قلعه امن زنبورها

آبان سال ۱۴۰۰ آخرین باری بود که زنبورهای فوتبال آلمان در جریان یک بازی اروپایی در ورزشگاه خانگی‌شان شکست را تجربه کردند و پس از آن در سیزده دیدار خانگی‌شان در تورنمنت‌های اروپایی ۹ برد و چهار تساوی در کارنامه دارند. آن‌ها در این دیدارها ۲۸گل زده‌اند و فقط پنج گل خورده‌اند و در ورزشگاه سیگنال ایدوناپارک به هیچ حریفی باج نداده‌اند. شاگردان نوری شاهین این فصل در بوندس‌لیگا هم از هفت بازی خانگی فقط برابر بایرن مونیخ با تساوی متوقف شدند و دیگرحریفان را با بردهایی مقتدرانه از پیش رو برداشته‌اند. ورزشگاه خانگی دورتموندی‌ها که به جو وحشتناک هوادارانش معروف است، قلعه امن این تیم به شمار می‌رود و شاهین امیدوار است به کمک همین جو بتواند از پس بارسا هم برآید. جالب اینجاست که در این فصل آفسایدگیری اصلی‌ترین حربه بارسایی‌ها بوده است، اما دورتموند تیمی است که در بوندس‌لیگا فقط متوسط یک آفساید در هر بازی دارد و از این نظر هم می‌تواند اصلی‌ترین برنامه بلوگرانا در کارهای دفاعی را از کار بیندازد. آن‌ها در سیزده بازی فقط سیزده بار در آفساید حریفان گرفتار شده‌اند. از این نظر آن‌ها می‌توانند بدترین حریف ممکن برای آبی‌واناری‌ها به شمار بروند و برنامه‌های فلیک را به خوبی خنثی کنند.

چلسی به رقابت قهرمانی لیگ جزیره برگشته است

بیداری غول لندنی

فوتبال جهان

چلسی از حد انتظار فراتر رفته و اکنون در رده دوم جدول رده‌بندی لیگ جزیره قرار گرفته است.

اگر پیش از آغاز این فصل لیگ برتر به بیشتر هواداران گفته بودید که در ماه دسامبر چلسی در جایگاه دوم جدول قرار می‌گیرد، احتمالا به شما می‌خندیدند، اما چهار ماه پس از آغاز فصل جدید، این واقعیت به وقوع پیوسته است.

چلسی با هدایت انزو مارسکای ایتالیایی به درخشش ادامه می‌دهد، تا جایی که هواداران حالا بار دیگر خواب قهرمانی می‌بینند. آن‌ها در دوازده بازی اخیرشان هشت پیروزی به دست آورده‌اند. آبی‌های لندنی بی‌سروصدا به کارشان ادامه می‌دهند و به نظر می‌رسد غول لندنی لیگ جزیره بار دیگر بیدار شده و پس از چند فصل فاجعه‌بار، به جمع مدعیان برگشته است. فرم آن‌ها منجر به این شده است که یک سؤال بارها از مارسکا در کنفرانس‌های مطبوعاتی و مصاحبه‌های پس از بازی پرسیده شود؛ آیا چلسی در رقابت قهرمانی قرار داد؟

مارسکا در قلب هواداران چلسی

وضعیت مثبت در اطراف چلسی محسوس است. پس از پیروزی جذاب چندروز پیش آن‌ها در شهرآورد لندن برابر تاتنهام، هواداران با شعارهای «چلسی خود را پس گرفتیم» تیمشان را تشویق کردند؛ موضوعی که می‌تواند بزرگ‌ترین تأییدی باشد که مارسکا تاکنون از طرف هواداران تیمش دریافت کرده است و به نظر می‌رسد سرانجام این باشگاه از تاریک‌ترین دوره تاریخ جدیدش خلاص شده است.

خط آتش قدرتمند چلسی ستون فقرات موفقیت غیرمنتظره آن‌ها در این فصل بوده است. نسبت گل به هر بازی آن‌ها با قرارگرفتن روی عدد ۲٫۶ (۶۱گل در ۲۳ بازی) بالاترین میزان در کل تاریخ باشگاه است. البته با توجه به زرادخانه هجومی که شامل افرادی مانند کول پالمر، نیکلاس جکسون، کریستوفر انکونکو و ژوائو فلیکس و همچنین تعداد زیادی دیگر از مهره‌های هجومی آماده می‌شود، این موضوع چندان شگفت‌انگیز نیست، اما هیچ‌کس نمی‌توانست پیش‌بینی کند که همه‌چیز به این خوبی پیش خواهد رفت.

رویکرد محتاطانه مربی ایتالیایی

چلسی پس از برد برابر تاتنهام حالا در رده دوم جدول و در فاصله چهارامتیازی لیورپول صدرنشین حضور دارد، هرچند لیورپولی‌ها یک بازی معوقه هم در پیش خواهند داشت. با وجود این، شکل هجومی آبی‌های لندنی و مدل فوتبال جذابی که این تیم ارائه می‌دهد، این سؤال را ایجاد می‌کند که آیا آن‌ها به رقابت قهرمانی در لیگ جزیره برگشته‌اند؟

مارسکا برای کم‌کردن فشار از روی شاگردانش به این سؤال پاسخی محتاطانه می‌دهد و می‌گوید: ما برای هواداران بسیار خوش‌حالیم و آن‌ها می‌توانند رؤیاپردازی کنند. تلاش می‌کنیم هر روز آن‌ها را خوش‌حال کنیم، اما فکر می‌کنم هنوز آماده رقابتی طولانی با لیورپول، سیتی و آرسنال نشده‌ایم. البته ما در حال پیشرفت هستیم و امیدوارم به‌زودی بتوانیم به آنجا برسیم. برای رسیدن به این هدف، هنوز باید خیلی چیزها را بهبود دهیم و در حمله و دفاع عملکرد بهتری داشته باشیم. واضح است که سرمربی چلسی می‌خواهد از تیم جوانش در برابر انتظارات زیاد محافظت کند، اما از همین حالا هم مشخص است که آبی‌های لندنی دوباره اعتمادبه‌نفس لازم برای حضور در بین مدعیان قهرمانی را به دست آورده‌اند.

اهداف منطقی مدیران لندنی

به نظر می‌رسد احساسات مارسکا با رهبری باشگاه مشترک است و آن‌ها از تیمشان توقع قهرمانی ندارند. مدیران چلسی هیچ برنامه‌ای برای بازنگری اهدافی که در ابتدای فصل تعیین کرده بودند، ندارند؛ اهدافی که برای رسیدن به جمع چهار تیم برتر و نشان‌دادن پیشرفت نسبت به فصل گذشته با سبک بازی جدید و بهبودیافته بود.

برنامه مارسکا برای تیم جوانی که در اختیار دارد، روی موفقیت سریع در این فصل بنا نشده است، بلکه او می‌خواهد آرام‌آرام گام بردارد و چلسی را برای تسلط بر فوتبال جزیره در فصل‌های آینده آماده کند. البته بازی‌های به‌نسبت آسان آن‌ها برابر اورتون، ایپسویچ و کریستال پالاس در تقویم شلوغ این روزهای لیگ برتر، درحالی‌که آرسنال و سیتی هم روزهای خوبی را تجربه نمی‌کنند، می‌تواند جایگاه آبی‌های لندنی در رتبه دوم جدول را تا انتهای سال ۲۰۲۴ مستحکم‌تر از قبل کند. در صورت لغزش احتمالی لیورپول، حتی رؤیای صدرنشینی لیگ جزیره هم برای شاگردان مارسکا در دسترس خواهد بود.

بازی‌های مهم فوتبال امروز

ملوان - پرسپولیس		۱۶:۱۵
الاتحاد کلبا - العین امارات		۱۹:۰۰
فنرباغچه - اتلتیک بیلبائو		۱۹:۰۰
اتلتیکومادرید - براتیسلاوا		۲۱:۱۵
لیل - اشتورم گراتس		۲۱:۱۵
آرسنال - موناکو		۲۳:۳۰
آث میلان - ستاره سرخ بلگراد		۲۳:۳۰
بنفیکا - بولونیا		۲۳:۳۰
دورتموند - بارسلونا		۲۳:۳۰
فاینورد - اسپارتا پراگ		۲۳:۳۰
یوونتوس - منچسترسیتی		۲۳:۳۰
اشتوتگارت - یانگ بویز		۲۳:۳۰

عکس نوشت

بازیکنان وستهم قبل از بازی این هفته تیمشان مقابل ولورهمپتون پیراهن‌های ویژه‌ای با نام میکائیل آنتونیو، هم‌تیمی‌شان که به دلیل تصادف در بیمارستان بستری است، به تن کردند.

زندگی جذاب و تحسین‌برانگیز مدافع سابق دورتموند پس از بازنشستگی

سوبوتیچ انسانیت را به پول ترجیح داد

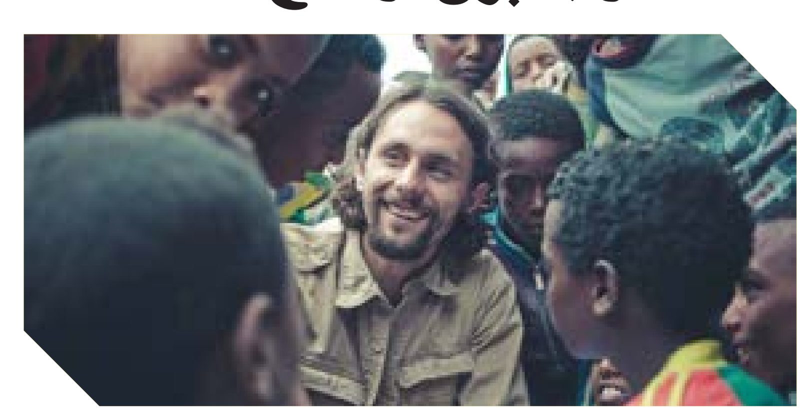

فوتبال ایران

این روزها فوتبالیست‌ها غرق تجمل و ثروت شده‌اند، اما یکی هست که با آن‌ها تفاوت دارد. نون سوبوتیچ در اوج شهرتش در دورتموند تصمیم گرفت بنیاد خیریه‌ای تأسیس کند و هدف زندگی‌اش را بر تأمین آب آشامیدنی کشورهای محروم آفریقا قرار دهد. نون سوبوتیچ، مدافع بازنشسته صرب که سال‌ها برای دورتموند به میدان رفت، فوتبال بازی‌کردن را کنار گذاشته است و داستان‌های جالبی برای تعریف‌کردن دارد. نون سوبوتیچ که در کنار متس هوملس ستون خط دفاعی یورگن کلوپ بود و توانست دو قهرمانی بوندس‌لیگا را کسب کند، دیگر فوتبال بازی‌کردن و تماشای آن را دوست ندارد. خیلی‌ها فکر می‌کنند چرا سوبوتیچ که زمانی از مدافعان مطرح فوتبال آلمان و اروپا بود، فوتبال را زود کنار گذاشت، اما او داستان‌های مهم‌تری برای تعریف‌کردن دارد. به گزارش دویچه‌وله، سوبوتیچ که حدود ۱۰سال پیراهن دورتموند را به تن کرد، در مصاحبه با آگزبورگرتسایتونگ درباره کنارگذاشتن فوتبال و اهداف متعالی زندگی‌اش صحبت کرد: «دیگر نمی‌توانم کل یک مسابقه فوتبال را ببینم. دیدن گل‌های یک بازی برایم کافی است. دیگر علاقه‌ای به فوتبال ندارم، اما برای هم‌تیمی‌های پیشینم خوش‌حالم که از فوتبال لذت می‌برند. دیگر ورزش‌های رقابتی را درک نمی‌کنم؛ اگرچه همین ورزش باعث می‌شود مردم دیوانه‌اش باشند. پدر من هم یکی از همین مردم است. او می‌نشیند و مسابقات تنیس یا لیگ فوتبال ایتالیا را تماشا می‌کند. او همیشه به ورزشکاران یوگسلاوی افتخار می‌کرد و روزی هم پسرش را در پیراهن صربستان دید.»

برای نون سوبوتیچ چیزهای خیلی مهم‌تری از فوتبال هم وجود دارد. این مدافع پیشین تیم ملی صربستان ۱۰سال پیش «بنیاد نون سوبوتیچ» را بنا نهاد. کار این نهاد خیریه، تأمین آب آشامیدنی در کشورهای شرق آفریقاست و سوبوتیچ این فعالیت را یکی از اقدامات باارزش زندگی‌اش می‌داند: «زنان و کودکان بیش از شش ساعت در روز در جاده‌ها بودند تا بتوانند بشکه‌های آب آلوده را حمل کنند. تصور کنید وقتی هرروز آب آلوده بنوشید، چه اتفاقی برایتان می‌افتد. کودکان به‌جای رفتن به مدرسه، باید آب غیرشرب حمل کنند. تحصیل‌کردن در این کشورهای آفریقایی موضوعی لاکچری است و در اولویت‌های بعد از تأمین آب قرار می‌گیرد.»

نون سوبوتیچ به‌جای سپری‌کردن تعطیلاتش در سواحل ایبیزا و یونان، به اتیوپی سفر می‌کرد تا به کارهای تأمین آب آشامیدنی مردم این کشور سرعت ببخشد. بنیاد نون سوبوتیچ با همکاری شرکت‌های محلی، سیستم‌های آب‌رسانی و بهداشتی در شرق آفریقا به راه انداخته است و علاوه بر این، دانش شرکت‌های خارجی برای حفظ و نگهداری این سیستم‌ها به مردم محلی انتقال یافته است. حالا ۴۶۴ پروژه آماده هستند که روزانه به حدود ۱۸۰هزار نفر خدمت کنند. سوبوتیچ سالانه بیش از ۴۰۰هزار یورو برای پروژه‌هایش هزینه می‌کند. این مدافع پیشین دورتموند در این باره گفت: «اگر همه پولم را هم در این راه از دست دهم، حسرتی نخواهم خورد، بلکه اکنون حسرت می‌خورم که چرا سرمایه‌گذاری بهتری برای بنیاد انجام ندادم و همه پولم را هزینه نکردم. حسرت می‌خورم که چرا در دوران فوتبالم، برهه‌ای از زندگی‌ام بدون هدف ارزشمندی گذشت.»

برخلاف دیگرفوتبالیست‌ها، زندگی تجملاتی برای سوبوتیچ در اولویت نیست. او حتی خودروشخصی هم ندارد و در آپارتمانی کوچک زندگی می‌کند. سوبوتیچ که آخرین بار در سال ۲۰۲۱ برای تیم اتریشی آلتاخ به میدان رفت، فوتبال را کنار گذاشته است و در این باره می‌گوید: «فوتبالم تمام شده است. فقط به‌طور رسمی اعلامش نکرده‌ام. دوران فوتبال باشکوهی داشتم. هنوز هم می‌توانستم در بعضی تیم‌ها بازی کنم، اما دیگر بس است. نمی‌توانم در چهل سالگی، هم فوتبال بازی کنم و هم بنیادم را مدیریت کنم. دوست دارم تحصیل کنم و چیزهای بیشتری بیاموزم. می‌خواهم چیزی بسازم که در آینده ارزشمندتر باشد.»

SHAHRARANEWS.IR

خبر ویژه

ایثار به سبک خانواده ترابی

جلائیان| سال ۱۳۹۸ بود که «امیر محمد ترابی» به دلیل یک سانحه، دچار مرگ مغزی شد. همان زمان «محمد حسن»، پدر این جوان، پیش قدم شد و فرم اهدای عضو را برای پسر جوانش امضا کرد. با رضایت این پدر، جراحان بیمارستان منتصریه، کبد، کلیه ها و دو قرنیه این مرحوم را به پنج بیمار نیازمند به عضو پیوند زدند. حالا پنج سال از آن بخشش گذشته است و این بار «محمد حسن ترابی»، پدر همان جوان مرحوم، در سن پنجاه و سه سالگی به دلیل بیماری در بیمارستان شهید هاشمی نژاد مشهد بستری شده است. پزشکان این مرکز درمانی که هر روز مقصد ۵۲ درصد از آمبولانس های شهر مشهد است، همه تلاش خود را برای نجات جان او به‌کار بستند؛ اما تلاش تیم درمانی نتیجه نداد و «محمد حسن ترابی» نیز همچون پسرش دچار عارضه مرگ مغزی شد. با مرگ مغزی این مرد پنجاه و سه ساله، خانواده ترابی یک بار دیگر سوگوار و ماتم زده شد. اعضای این خانواده که دیده بودند پدرشان در طول این پنج سال همواره از تصمیمش برای اهدا کردن اعضای پسرش خوشحال بوده است، همان تصمیمی را گرفتند که اگر پدرشان بود، می‌گرفت. با اعلام رضایت این خانواده، پیکر «محمد حسن ترابی» همچون پسرش راهی بیمارستان منتصریه شد؛ جایی‌که پس از آماده‌کردن مقدمات عمل اهدا و پیوند عضو، این مرد میان سال به اتاق عمل برده شد و پزشکان کبد او را به یک زن نیشابوری چهل و شش ساله پیوند زدند و دو قرنیه این مرد برای پیوند به بانک چشم دانشگاه علوم پزشکی مشهد و قسمتی از پوستش نیز برای پیوند به بیماران بخش سوختگی بیمارستان امام رضا(ع) مشهد ارسال شد.

کوتاه‌تر از حادثه

قتل راننده تاکسی فقط برای ۳ هزار تومان

تسنیم| با اعلام مرگ مشکوک مرد میان سالی در غرب تهران، تیم جنایی راهی محل حادثه شد و جسد مرد حدودا شصت ساله ای را مشاهده کرد که براثر ضرب و جرح، به قتل رسیده بود. بررسی های اولیه نشان داد مقتول یک راننده تاکسی اینترنتی بوده که بر سر کرایه قربانی جنایت شده است. قاتل که در حوالی صحنه جنایت دستگیر شده بود، ماجرا را این طور توضیح داد که ساعتی قبل، مقداری طلا از یک طلافروشی خریدم و قرار شد فروشنده آن را با یک تاکسی اینترنتی باکرایه ۱۱۵ هزارتومان ارسال کند. وقتی راننده رسید، مدعی شد که کرایه ۱۲۰ هزارتومان شده است؛ به خاطر همین موضوع با یکدیگر بگومگو کردیم و با هم پای عابربانک رفتیم و من ۱۱۷ هزارتومان به حسابش واریز کردم و برای ۳ هزار تومان مابقی با یکدیگر درگیر شدیم. در جریان این نزاع او را هدف ضرب و جرح قرار دادم. قصد نداشتم او را بکشم و حالا پشیمانم و شرمنده خانواده مقتول هستم.

راننده ۱۶ساله پدر یک خانواده را کشت

ایلنا| راننده یک خودرو سواری که تنها شانزده سال سن داشت، به دلیل سرعت غیرمجاز و نداشتن مهارت کافی، در یکی از محورهای استان کرمان با خودرو دیگری تصادف کرد و منجر به جان باختن پدر یک خانواده و مصدومیت دو نفر دیگر شد.

سرقت موتورسیکلت به وسیله دزد معلول نما

ایسنا| باگزارش چند فقره سرقت موتورسیکلت از مقابل یکی از بیمارستان های شهر تهران، تحقیقات درباره سارق آغاز شد. در بررسی های اولیه، پلیس به فردی که خود را به معلولیت می زد و با عصا در مقابل بیمارستان می ایستاد مشکوک شد. با شناسایی هویت این فرد، مشخص شد که او یک سارق سابقه دار است و معلول نیست. پلیس این فرد را زیر نظر گرفت و او را هنگام سرقت یک موتورسیکلت دستگیر کرد. متهم چهل و دو ساله، به سرقت ۱۰ موتورسیکلت اعتراف کرد.

یک معدنچی دیگر کشته شد

ایرنا| به دنبال اعلام محبوس شدن یک کارگر در عمق ۳۴۰ متری در معدن منگنز و نارچ قم، آتش نشانان به محل اعزام شدند. امدادگران پس از یک ساعت تلاش، پیکر یک معدنچی را که براثر ریزش، دچار حادثه شده بود، از دل این معدن بیرون کشیدند. در این حادثه چند کارگر دیگر نیز مصدوم شدند. علت دقیق حادثه اعلام نشده است.

جهان حوادث

فوران آتش فشان ۸۷ هزار نفر را فراری داد

ایسنا| در پی فوران یک کوه آتش فشانی در منطقه مرکزی فیلیپین حدود ۸۷ هزار نفر از مناطق در معرض خطر روستایی تخلیه شدند. تاکنون تلفاتی ناشی از فوران این آتش فشان گزارش نشده است؛ با این حال به‌گفته مقامات محلی، احتمال فوران های بیشتر وجود دارد؛ همچنین تاکنون هفت پرواز لغو شده است.

تصادف زنجیره‌ای ۵۰ خودرو در ترکیه

صد او سیما| در تصادف زنجیره ای در استان وان ترکیه دو نفر کشته و چهل نفر زخمی شدند. این حادثه در کیلومتر ۲۷ جاده وان به ارجیس روی داد و پنجاه خودرو به یکدیگر برخورد کردند. براساس اطلاعات اعلام شده از سوی منابع محلی در این سانحه که علت آن مه غلیظ و لغزندگی جاده بود تعداد زیادی خودرو، کامیون، تریلی و اتوبوس به یکدیگر برخورد کردند.

آمارها نشان می‌دهد که سالانه ۲۰۰ کودک در حوادث خراسان رضوی کشته می‌شوند

مرگ‌هایی که پای آن‌ها جان می‌دهیم

محمدجواد ابوعطا

گزارش

اوایل مهر امسال سانحه‌ای تلخ در بولوار اندیشه مشهد به وقوع پیوست. در این حادثه، یک خودرو سمند سفید با پنج سرنشین که همه عضو یک خانواده بودند، دچار حادثه و پس از برخورد با یک سمند دیگر به‌صورت رخ‌به‌رخ متوقف شد. با حضور امدادگران و بیرون کشیدن محبوسان و انتقال مصدومان به بیمارستان مشخص شد که از پنج عضو یک خانواده فقط پدر زنده مانده و مادر به همراه سه کودک نه‌ماهه، سه‌ساله و پنج ساله کشته شده‌اند. هرچند مشکلات خانوادگی و مشاجره زوج جوان در خودرو به‌عنوان علت این تصادف اعلام شد، این فقط یک سانحه از هزاران حادثه‌ای است که سالانه در مشهد و استان رخ می‌دهد. کودکان زیادی دچار آسیب می‌شوند یا جان می‌بازند. بررسی آمارها نشان می‌دهد سال گذشته در خراسان‌رضوی بیش از دویست کودک بر اثر حوادث مختلف -که مهم‌ترین آن‌ها تصادف است- جان باخته‌اند.

برای بررسی وضعیت حوادث استان که منجر به جان باختن کودکان می‌شود به سراغ مدیرکل پزشکی قانونی خراسان‌رضوی می‌رویم. دکتر علی نقش با اشاره به آمار حوادث منجر به فوت کودکان در سال گذشته، می‌گوید: طبق آمار ثبت‌شده در پزشکی قانونی استان، سال گذشته ۲۰۲ کودک (بین دو تا یازده سال) براثر حوادث مختلف در استان کشته شده‌اند که ۷۳ جان باخته دختربچه و ۱۲۹ نفر پسربچه بوده‌اند.

وی درباره آمار امسال بیان می‌کند: در هفت ماه نخست امسال ۴۳ دختربچه و هشتاد پسربچه در حوادث کشته شده‌اند که این آمار سال گذشته ۴۵ دختربچه و ۹۹ پسربچه بود و خوشبختانه بررسی این دو آمار نشان از کاهش ۱۴٫۵۸ درصدی دارد.

مرگ تصادفی کودکان

به‌طور کلی کودکان در وقوع حوادث نقش مستقیمی ندارند؛ البته همیشه استثناهایی وجود دارد. کودکان بیشتر قربانی ندانم‌کاری بزرگ‌ترها و اطرافیانشان می‌شوند، شبیه حادثه تصادف بولوار اندیشه که بگومگوی مادر و پدر به قیمت جان کودکان تمام شد. از طرفی بررسی آمار عملکرد اورژانس پزشکی ۱۱۵ دانشگاه علوم پزشکی مشهد نشان می‌دهد که از ابتدای سال ۴ هزار و ۸۹۴ کودک در حوادث مختلف مصدوم شده‌اند و ۲ هزار و ۱۰۸ مورد آن مربوط به تصادف‌ها بوده است.

به‌گفته رئیس اورژانس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، استفاده نکردن از صندلی کودک در خودروهای سواری، سوار کردن کودکان در صندلی جلو و نبستن کمربند ایمنی برای کودکان از جمله دلایلی است که منجر به حادثه دیدن کودکان می‌شود.

عکس: شهرآرا

دکتر علی یزدانی درباره وضعیت سلامت کودکان حادثه‌دیده بیان می‌کند: همکاران ما تنها برای درمان مصدومان راهی محل می‌شوند و پس از درمان‌های اولیه با انتقال مصدوم به بیمارستان، مداخلات درمانی ما تمام می‌شود و ما اطلاعی از سرنوشت مصدومان نداریم.

سقوط‌های پردردسر

پاره‌ای از حوادث رایج کودکان تحت عنوان شکستگی‌ها دسته‌بندی می‌شود که شامل سقوط در سطح هم‌تراز و غیرهمتراز و زمین‌خوردگی و... است.

او با اشاره به اینکه بعد از تصادف، شکستگی‌ها جزو پرتکرارترین حوادث دانشگاه علوم پزشکی مشهد هستند، تصریح می‌کند: از ابتدای امسال ۱۱۶۸ کودک براثر شکستگی نیاز به خدمات اورژانسی پیدا کرده‌اند.

وی درباره علت این حوادث می‌گوید: عموما کودکان پرجنب‌وجوش هستند و نمی‌توان رفتارهای آن‌ها را حدس زد، به‌همین‌دلیل سقوط از ارتفاع، افتادن از پله و... در این دسته بسیار دیده می‌شود و تنها راه مقابله، مراقبت دائمی از کودکان است.

۸ حادثه پرتکرار دیگر

یزدانی دلایل دیگری را که منجر به حادثه دیدن کودکان می‌شود در هشت دسته تقسیم‌بندی و بیان می‌کند: بیماری‌های داخلی، تشنج، مسمومیت، انسداد راه‌هوایی، برق‌گرفتگی، آلرژی، غرق‌شدگی و گازگرفتگی از سوی حیوانات از حوادثی هستند که کودکان را درگیر می‌کنند.

رئیس اورژانس دانشگاه علوم پزشکی مشهد می‌افزاید: در این مدت ۵۳۸ کودک دچار تشنج و ۲۸۲ کودک مسموم و ۶۷۷ کودک به‌علت بیماری‌های داخلی به بیمارستان منتقل شده‌اند.

حادثه داغ

آوار مرگ بر سر یک کارگر

جلائیان| کارگر جوان به‌تنهایی در خیابان موعود ۲۱ در منطقه ساختمان مشغول حفاری مسیری بود که قرار است خطوط لوله شبکه فاضلاب شهری در آن کارگذاشته شود.

صبح دیروز او همچون همیشه مشغول کندن کوچه بود که حوالی ساعت ۱۱، ضربه‌ای به دیواره تونل زده شد و در یک لحظه دیواره مسیر حفاری روی سرش فروریخت و زیر انبوهی خاک مدفون شد.

به‌دنبال این حادثه، اهالی موضوع را به آتش‌نشانی اعلام کردند. آتش‌نشانان برای نجات این فرد به محل اعزام شدند، اما کسی نقطه مدفون‌شدن این فرد را نمی‌دانست؛ موضوعی که موجب شد بیست آتش‌نشان برای پیداکردن فرد حادثه‌دیده عملیاتی سخت را آغاز کنند. این عملیات که با خاک‌برداری گسترده از یک تونل وسیع آغاز شده بود، دو ساعت طول کشید. امدادگران در پس این عملیات توانستند محل حادثه را کشف کنند و پیکر این فرد را بیرون بکشند. آتش‌نشانان جسد مرد جوان را برای انتقال به پزشکی‌قانونی به اورژانس تحویل و با ایمن‌سازی محل به‌کار خود پایان دادند.

محمود محتشمی، مدیر روابط‌عمومی شرکت آب‌وفاضلاب مشهد، درباره این حادثه گفت: پس از وقوع این حادثه تلخ و پیدا شدن جسد کارگر جوان که جزو نیروهای پیمانکاری بود، تحقیقات برای کشف علت بروز این حادثه آغاز شده است؛ بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد باوجود پیش‌بینی و رعایت مسائل ایمنی توسط پیمانکار، به‌دلیل وجود چاه‌های جذبی فراوان در این معبر، خاک استقامت خودش را از دست داده و به‌همین‌خاطر محل حفاری دچار ریزش شده است.

روی خط حادثه

دزدی از آشنا، با همکاری غریبه

جلائیان| پلیس زن و مرد جوانی را که با ورود به یک منزل مسکونی، ده‌ها گرم طلا و جواهر سرقت‌کرده بودند دستگیر کرد. در این پرونده زنی جوان برای خرید روزانه از خانه بیرون رفت و چون می‌خواست زود برگردد، از قفل کردن در خودداری کرد. این زن پس از یک ساعت کارش را به اتمام رساند و دوباره به خانه بازگشت. او با مشاهده آثار به هم ریختگی در خانه متوجه سرقت شد و بلافاصله با پلیس و همسرش تماس گرفت. با حضور همسر این زن معلوم شد حدس زن درست بوده است؛ زیرا ده‌ها گرم طلا (به ارزش بیش از ۲ میلیارد ریال) به سرقت رفته بود. پیگیری این سرقت به تیمی از کارآگاهان پلیس آگاهی شمال مشهد سپرده شد. تیم تحقیق با مشاهده تصاویر دوربین‌های مداربسته در محدوده منزل مسکونی مال‌باخته، موفق به شناسایی زنی شد که در اطراف این خانه با یک مرد پرسه می‌زد. پلیس با دیدن این تصاویر، زن را با هماهنگی مقام قضایی دستگیر و به مقر پلیس منتقل کرد. او هرچند در بدو دستگیری منکر هرگونه جرمی بود، پس از مواجهه با تصاویر دوربین‌های مدار بسته اعتراف کرد که این طلاها را با همدستی یک مرد سرقت کرده است. با شناسایی متهم دوم، پلیس او را دستگیر و همراه با متهم زن روانه دادسرا کرد.

دزد شیرآلات کلاهدوز دستگیر شد

بخشنده| نکته جالب متهم این بود که تنها از فروشگاه‌های شیرآلات ساختمانی سرقت می‌کرد؛ محدوده سرقتش هم مشخص بود و زیاد خودش را اذیت نمی‌کرد؛ باوجود این، شناسایی و دستگیری اش سخت بود، چون به عنوان مشتری وارد فروشگاه‌های شیرآلات ساختمانی محدوده بولوار قرنی و کلاهدوز می‌شد و اطلاعات کافی هم از شیرآلات داشت و کسی به او مشکوک نمی‌شد؛ با این حال سرقت‌های سریالی او از فروشگاه‌های شیرآلات آن قدر زیاد شده بود که مأموران دایره تجسس کلانتری سناباد، با چهره زنی متهم، او را شناسایی و در محدوده خیابان ایثارگران ردزنی کردند. پلیس در عملیاتی ضربتی متهم راکه مردی سی و هفت ساله بود دستگیر و به مقر انتظامی منتقل کرد. متهم در بازجویی‌های پلیس به ۲۱ فقره سرقت شیرآلات ساختمانی و فروش آن‌ها به چند مال خر اعتراف کرد.

دستگیری مواد فروش عباس‌آباد

بخشنده| متهمی که در منطقه عباس‌آباد، خانه اش را به محلی برای عرضه مواد مخدر تبدیل کرده بود، توسط پلیس دستگیر شد. تردد معتادان به یک واحد مسکونی در خیابان نظام دوست، آن قدر زیاد شده بود که همسایگان به ساکنان آن خانه مظنون شدند و به صورت تلفنی از احتمال فروش مواد مخدر توسط همسایه شان به پلیس گفتند. با توجه به اینکه پلیس هیچ مدرکی از متهم نداشت، سرهنگ محمد چراغ، جانشین فرمانده انتظامی مشهد، تیمی از مأموران پلیس مبارزه با مواد مخدر را برای صحت سنجی گزارش اعزام کرد. تیم تحقیق به صورت نامحسوس به محل رفت و خیلی زود توانست علاوه بر صحت سنجی گزارش، با جمع آوری مدارک متعدد از متهم، او را با هماهنگی مقام قضایی دستگیر کند. پلیس در مخفیگاه متهم سه‌کیلو و ۷۵۰ گرم مواد مخدر از نوع تریاک کشف کرد.

جدول ۴۱۸۳

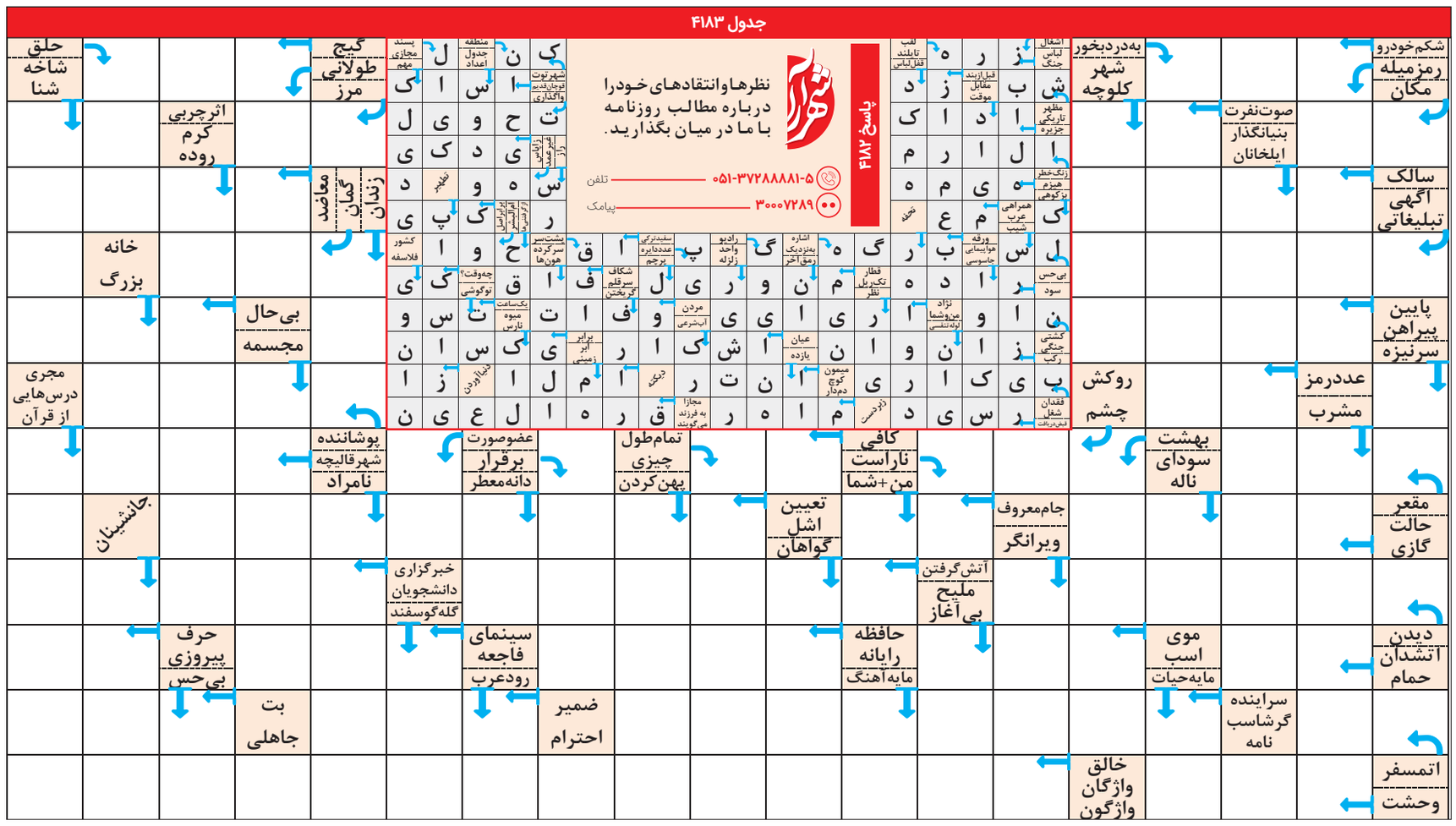

اجرای طرح نظارتی بر بازار شب یلدا

چهره روز

معاون بازرسی و حمایت از مصرف‌کنندگان اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی از اجرای طرح نظارتی ویژه بازار شب یلدا خبر داد.

به گزارش شهرآرا، بخشعلی بیاتی قله‌زو اظهار کرد: با توجه به فرارسیدن آیین سنتی شب یلدا، تقاضا برای برخی اقلام ازجمله انواع میوه نظیر هندوانه، انواع آجیل و شیرینی افزایش می‌یابد، این اداره کل در نظر دارد با هدف ایجاد آرامش روانی در شهروندان و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و برخورد با سوءاستفاده‌های احتمالی برخی افراد سودجو، برای اجرای طرح نظارتی شب یلدا از ۱۹ تا ۳۰آذر در تمام شهرستان‌های استان در دو نوبت صبح و عصر اقدام کند. با مشارکت بازرسان این اداره کل، اتاق اصناف به‌طور تمام وقت همراه با بازرسان اتحادیه‌های مربوط در قالب گشت‌های مشترک با بازرسان سایر دستگاه‌ها بر کنترل بازار نظارت و بر نحوه ارائه خدمات، قیمت‌گذاری کالاها و کیفیت کالاها به‌طور تخصصی نظارت می‌کنند و از هرگونه گران‌فروشی یا کمبود کالا در این ایام جلوگیری شده و از حقوق مصرف‌کننده صیانت می‌شود.

وی یادآور شد: چون موضوع تأمین میوه براساس قانون انتزاع (محصولات کشاورزی از وزارت صمت انتزاع شد) جهاد کشاورزی برای تأمین و تهیه دخالت مستقیم دارد و نرخ اقلام میوه نیز توسط مجموعه وزارت کشاورزی رصد می‌شود.

احیای تجارت با ترکمنستان از مسیر خراسان

تاجران ترکمن، از فرصت کم‌نظیر داد و ستد کشورشان با خراسان رضوی می‌گویند

سرورهادیان

گزارش خبری

ترکمنستان به عنوان یکی از کشورهای مهم و تأثیرگذار منطقه آسیای میانه به حساب می‌آید که جایگاه مهمی در سیاست خارجی همسایگی ایران نیز دارد؛ در تأیید این موضوع می‌توان به اهتمام دولت سیزدهم در ارتقای سطح مناسبات تجاری با عشق‌آباد اشاره کرد. در سال ۲۰۲۳ حدود ۳.۵ میلیارد دلار کالا از سراسر جهان به ترکمنستان فروخته شده که ایران با فروش ۴۴۵ میلیون دلار به این کشور، حدود ۱۲.۵ درصد از سهم بازار نیازمندی‌های ترکمنستان را به خود اختصاص داده بود. آمارها نشان می‌دهد که در هشت ماه امسال از ایران ۲۸۹ میلیون و ۵۳۸ هزار دلار به ترکمنستان صادر شده است. سهم خراسان رضوی از این رقم ۹۸ میلیون و ۳۲۴ هزار دلار بوده است. اقلام مهم صادراتی خراسان رضوی به کشور ترکمنستان شامل لوله و پروفیل، میله‌های آهنی، سیب‌زمینی تازه، قند و شکر، مصالح ساختمانی، کف‌پوش، سیب، تخته، اسکلت‌های فلزی، قیر، لوله و پروفیل‌های توخالی، رنگ و رزین، پلی‌اتیلن، کیسه، کاشی، شیرینی و شکلات و ورق‌های پلیمرهای اتیلن هستند.

از زمان سفر شهید آیت‌ا... رئیسی در تابستان ۱۴۰۱ به ترکمنستان و رئیس جمهور ترکمنستان به ایران، حجم تجارت دو کشور رشد بسیار خوبی داشته و رسیدن حجم مبادلات به ترکمنستان به ۳ میلیارد دلار هدف‌گذاری شده است. اهمیت توسعه تجارت با همسایه شمال شرقی سبب شد تا با دو نفر از تجار ترکمنستان که با خراسانی‌ها مراودات تجاری دارند، گفت‌وگو کرده و راهکارهای توسعه روابط دوجانبه را از آن‌ها جویا شویم.

راهکارهای توسعه روابط دوجانبه

بگنچ بلفکو، یکی از تجار برجسته ترکمنستانی که روغن موتور ماشین‌های سنگین از ایران را وارد کشور خودش می‌کند، در زمینه مراودات تجاری با ایران اظهار می‌کند: سال‌هاست با کارخانه‌ها و تجار ایرانی همکاری می‌کنم و از حدود ۲۵ سال پیش، هم‌زمان با بازگشایی مرزهای ایران و ترکمنستان، فعالیت تجاری خود را آغاز کرده‌ام.

وی با تأکید بر اینکه فعالیت او در بخش خصوصی ترکمنستان انجام می‌شود، می‌گوید: خوشبختانه در تعاملات تجاری با ایران هیچ مشکلی ندارم؛ چرا که فعالیت‌های تجاری ما شفاف است. با رعایت حقوق دوجانبه، هیچ مانعی برای توسعه روابط تجاری وجود ندارد. بلفکو با اشاره به اهمیت احترام به حقوق طرفین در تجارت، بیان می‌کند: اگر حقوق دوجانبه رعایت شود، هیچ‌گاه چالشی در مسیر تجارت به وجود نخواهد آمد. این حقوق دوجانبه شامل صدور کالاهایی با استاندارد مورد انتظار ترکمنستانی‌ها و از طرفی پرداخت بموقع تعهدات مالی از سوی آن‌هاست. تحویل به‌موقع کالاهای سفارش‌شده، از دیگر مواردی است که می‌تواند سبب توسعه روابط دوجانبه شود. همچنین انتظار می‌رود که در حوزه قیمت‌ها به‌گونه‌ای رفتار شود که بتوان با واحدهای تولیدی ایران برای بلندمدت قرارداد منعقد کرد. وقتی قیمت کالاها مدام نوسان داشته باشد، این مسئله سبب می‌شود تا قراردادها کوتاه‌مدت بوده و زمینه توسعه روابط محدود شود.

این تاجر ترکمنستانی می‌افزاید: در سفر اخیرم به ایران با ظرفیت‌های اقتصادی خراسان رضوی آشنا شدم و معتقدم ارتباطات تجاری بین تجار ترکمنستانی و خراسانی باید تقویت شود.

همچنین، شرایط برای حضور تجار ایرانی در ترکمنستان فراهم است و این امر می‌تواند به افزایش سطح تبادلات و تعاملات اقتصادی بین دو کشور کمک کند. وی در ادامه تأکید می‌کند: ایران می‌تواند با استفاده از شبکه تجاری ما به کشورهای هم‌جوار ترکمنستان و حتی کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (CIS) دسترسی پیدا کند. این فرصت، ظرفیتی بی‌نظیر برای گسترش تجارت و صادرات کالاهای ایرانی است.

بلفکو همچنین به سابقه طولانی روابط تجاری ایران و ترکمنستان اشاره می‌کند و می‌گوید: مراودات تجاری بین دو کشور از گذشته‌های دور وجود داشته اما امروز به سطح بهتری رسیده است. با این حال، معتقدم ظرفیت‌های بسیاری برای گسترش تجارت دوجانبه وجود دارد و می‌توان دامنه تعاملات را به محصولات متنوع‌تری گسترش داد. وی خاطرنشان می‌کند: آمادگی داریم تجار و کارخانه‌های ترکمنستانی را در زمینه‌های مختلف به ایرانیان معرفی کنیم. اعضای فعال اتاق مشترک ایران و ترکمنستان می‌توانند نقش مؤثری در بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها ایفا کنند. این همکاری دوجانبه می‌تواند زمینه‌ساز رشد اقتصادی و توسعه تجارت بین دو کشور شود. وی بیان می‌کند: به دلیل توسعه اقتصادی و افزایش پروژه‌های زیرساختی در آسیای میانه و ترکمنستان، نیاز به کامیون‌های سنگین و اتوبوس‌ها بیشتر شده است که به‌نوبه خود موجب افزایش مصرف روغن موتورهای سنگین می‌شود. این مسئله نشان می‌دهد که ایران ظرفیت خوبی برای صدور این کالا به آسیای میانه دارد.

توسعه روابط اقتصادی

کاکا آقلی، مدیرکارخانه نوشابه‌سازی در عشق‌آباد که هم‌زمان دستی هم بر تجارت دارد، با اشاره به سابقه طولانی خود در حوزه‌های مدیریتی و اقتصادی ترکمنستان، اظهار می‌کند: در تولید نوشابه، نفر پنجم در ترکمنستان هستم. درگذشته، پانزده سال شهردار و رئیس بانک ملی عشق‌آباد بودم. با این حال، بیش از پانزده سال است که وارد عرصه تجارت شده‌ام و در چند سال اخیر به‌طور جدی در این حوزه فعالیت می‌کنم.

وی درباره آشنایی خود با تجارت در ایران بیان می‌کند: آشنایی من با تجار مشهد از طریق اتاق بازرگانی مشترک ایران و ترکمنستان صورت گرفته است. این اتاق نقش مؤثری در هماهنگی و تسهیل تعاملات تجاری ایفا کرده و به من امکان داده تا با ظرفیت‌های اقتصادی ایران به‌ویژه در مشهد آشنا شوم.

کاکا آقلی درباره مراودات تجاری با ایران می‌افزاید: برای واردات کالاهای مورد نیاز کارخانه‌ام از ایران هیچ مشکلی وجود ندارد. اما در بحث صادرات کالا به ایران، گاهی فرایندهای اداری به کندی پیش می‌رود و این موضوع نیازمند توجه ویژه مسئولان است.

او تأکید می‌کند: ترکمنستان بازار داخلی مناسبی برای محصولات خود دارد و فروش آن‌ها به خوبی پیش می‌رود. با این حال گسترش مراودات تجاری و ایجاد دسترسی به بازارهای جدید، به‌ویژه بازارهای هدف بین‌المللی می‌تواند مورد توجه تجار ایرانی و ترکمنی قرار بگیرند. تجار دو کشور می‌توانند با سرمایه‌گذاری مناسب و ایجاد تولیدات مشترک کالاهای خود را به سایر کشورها صادر کنند.

این تاجر ترکمنستانی، چشم‌انداز روشنی برای توسعه صادرات کارخانه خود دارد و بیان می‌کند: هدفم این است که محصولات تولیدی کارخانه‌ام را به کشورهای مختلف صادر کنم. همچنین از طعم‌ها، امکانات و اطلاعات به‌روز سایر کشورها برای بهبود کیفیت و نوآوری در تولیدات خود بهره ببرم. با توجه به تجربه‌ای که فعالان اقتصادی ایران در این حوزه دارند، تمایل دارم با آن‌ها تعامل داشته باشم.

کاکا آقلی با بیان اینکه مصالح ساختمانی از جمله کالاهای مورد نیاز ترکمنستان برای اجرای پروژه‌های شهرسازی است، می‌گوید: خراسان رضوی با توجه به ظرفیت‌هایی که دارد، می‌تواند در تأمین این کالاها نقش بسزایی داشته باشد. خراسان رضوی در تولید سنگ‌های زینتی مطرح بوده و این می‌تواند سبب گسترش تجارت بین دو کشور شود.

وی با اشاره به ظرفیت‌های ترانزیتی ایران و ترکمنستان می‌گوید: همکاری‌های ترانزیتی از جمله زمینه‌هایی است که می‌تواند توسعه آن سبب افزایش حجم مبادلات تجاری دو کشور شود.

مالیات مردم مرهمی بر زخم درمان

اعتبار بیمارستان ۲۰۴تختخوابی شهید آیت‌ا... رئیسی از محل مالیات پرداختی مردم تأمین شد

ملیحه فلاح

خبر

مالیاتی که می‌دهیم کجا هزینه می‌شود؟ این یکی از پرتکرارترین پرسش‌های مؤدیان مالیاتی است و مثلا یک نمونه کوچک از پاسخ‌های به این سؤال می‌تواند «تکمیل بیمارستان ۲۰۴تختخوابی شهید آیت‌ا... رئیسی در نیشابور» آن هم پس از ۹ سال باشد. در این صورت ۴۰ درصد کمبود تخت بیمارستانی در مناطق زیرپوشش دانشگاه علوم پزشکی نیشابور جبران و برای بیش از سیصد نفر از کادر درمان اشتغال ایجاد می‌شود. همچنین رفت‌وآمد ساکنان این منطقه به مشهد برای درمان کاهش می‌یابد.

اگر خاطرتان باشد در چند گزارش به موضوع طرح نشان‌دارکردن مالیات پرداختیم، اما اگر بخواهیم خلاصه برایتان بگوییم آیین‌نامه اجرایی «نشان‌دارکردن مالیات‌ها» که در دهم تیر امسال در هیئت وزیران دولت سیزدهم تصویب و از ۴ مرداد به‌طور رسمی رونمایی شد با استقبال خوبی همراه بود. از طریق این طرح مؤدیان (فرم تبصره ۱۰۰) می‌توانستند محل هزینه‌کرد مالیات خود را انتخاب کنند. با اجرایی‌شدن این مصوبه از بین ۲۰۸ پروژه پیشنهادی ۱۳۹ طرح و پروژه در خراسان رضوی به صورت ۱۰۰ درصد تأمین اعتبار و اعتبار دیگر پروژه‌ها نیز تا حدودی تأمین شد. دستگاه‌های مربوط موظف‌اند که پروژه‌های تأمین اعتبار شده را تا پایان سال تکمیل کنند. خلاصه اینکه اگر برایتان مهم است مالیات پرداختی شما کجا هزینه شود بعد از این می‌توانید در زمان تکمیل فرم تبصره ۱۰۰ محل هزینه‌کرد آن را مشخص کنید.

تکمیل بیمارستان پس از ۹ سال

با طرح نشان‌دارکردن مالیات، مبلغ ۵۰۲ میلیارد ریال اعتبار برای تکمیل این بیمارستان با مشارکت صاحبان مشاغل حقیقی در روزهای تسلیم اظهارنامه مالیاتی و تکمیل فرم تبصره ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم تأمین شده است. می‌توان گفت با پیگیری نهادهای مربوط تا پایان سال این بیمارستان به چرخه خدمت‌رسانی این مناطق و همچنین زائران و مسافرانی که در مسیر تهران به مشهد تردد می‌کنند، وارد می‌شود.

حالا بگذارید برایتان از مشخصات این بیمارستان و بخشی از مزایای تکمیل آن بگوییم. دانشگاه علوم پزشکی نیشابور به چهار شهرستان نیشابور، فیروزه، زبرخان و میان‌جلگه با جمعیت نزدیک به ۶۰۰ هزار نفر خدمات بهداشتی و درمانی ارائه می‌کند. تعداد تخت‌های بیمارستانی این منطقه ۴۸۰ تخت است که نسبت به میانگین کشوری، این حوزه با کمبود ۵۲۰ تخت روبه‌روست.

عملیات عمرانی بیمارستان آموزشی و درمانی ۲۰۴تختخوابی «شهید آیت‌ا... رئیسی» با ۱۷ هزار مترمربع در پنج و نیم طبقه از سال ۱۳۹۴ آغاز شده که با افتتاح آن حدود ۴۰ درصد کمبود تخت بیمارستانی، در این چهار شهرستان جبران می‌شود و حدود ۴۳ درصد تخت‌های بیمارستانی زیرنظر دانشگاه علوم پزشکی نیشابور افزایش می‌یابد. همچنین رفت‌وآمد ساکنان این چهار شهرستان برای موارد درمانی به مشهد بسیار کاهش پیدا خواهد کرد.

همچنین این بیمارستان فقط در مرحله اول بیش از سیصد پزشک، پرستار و کمک‌پرستار را به کادر درمان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور اضافه کرده و در مراحل بعدی کادر درمانی بیشتری برای بخش‌های مختلف این بیمارستان استخدام و به‌کارگیری می‌شوند. این نیروها هم اکنون برای خدمت‌رسانی منتظر تکمیل عملیات عمرانی بیمارستان «شهید آیت‌ا... رئیسی» هستند.

یادداشت

وضعیتِ واریزِ حقوق بازنشستگان هرماه دریغ از ماه پیش!

محمدرضا شهیدی، روزنامه‌نگار

بازنشسته‌ها همان‌طور که توان جسمی‌شان تحلیل می‌رود، قوت روحی‌شان تحلیل بیشتری را تجربه می‌کند. اگر لازم است که به احترام یک عمر خدمت حواسمان به جسمشان باشد، دوچندان هم باید مراقب روحیه و احوالات روحی‌شان باشیم. این هم به معنای شعاردادن و قربان و صدقه‌شان رفتن نیست. به این معناست که با احترام با آنان برخورد شود. به اینکه هر تصمیمی که درباره آنان گرفته می‌شود، به موقع اطلاع‌رسانی شود. اما چنین نمی‌شود. هر ماه برای حقوق و مستمری‌شان با اما و اگرهایی روبه‌رو می‌شوند که با یک خط اطلاع‌رسانی می‌شود جلو آن را گرفت. اما هر ماه دریغ از ماه پیش. این ماه قرار بود با توجه به تغییرات بعد از اعمال متناسب‌سازی، فیش‌های تازه با به‌روزرسانی حقوق‌ها منتشر شود. قرار بود احکام براساس این پارامتر اصلاح شود اما دریغا که روزشمار آذرماه، به بیستمین روز رسید اما از آن قرار خبری نشد. مسئولان محترم کانون بازنشستگان و دیگر دست‌اندرکاران، وعده ۱۹آذر را داده بودند که احکام و فیش‌ها بارگزاری خواهد شد اما «نشد!» چرایی‌اش را هم کسی توضیح نداد. قابل ندانستند موسفیدکرده‌ها را به یک خط سیاه آگاه کنند و از اضطراب نجات دهند. کاش مسئولان محترم در تأمین اجتماعی و وزارت فخیمه کار و رفاه و تأمین اجتماعی، گاهی به گروه‌های بازنشستگان در پلتفرم‌های مختلف نگاهی می‌انداختند. می‌دیدند که چقدر روان جامعه مخاطبشان درگیر است. می‌دیدند که آنچه آنان به سادگی از امروز به فردا واگذار می‌کنند، چطور به روح و روان مردم سوهان می‌کشد. من می‌خوانم اما نمی‌نویسم. می‌خوانم اما باز نشر نمی‌کنم. می‌خوانم و به بهداشتی‌ترین کلمات به مسئولان محترم یادآور می‌شوم که نه فقط در دل که در زبان مردم هم خبرهایی است که غفلت از آن سزاوار نیست. عقلانیت مسئولیت‌پذیری اقتضا می‌کند با جامعه مخاطب خود صادق و صریح و شفاف باشیم. درست رفتار کنیم و به‌موقع تکالیف را به انجام رسانیم تا از مردم هم جواب درست دریافت کنیم. حواسمان باشد که فصل پیری، فقط جسم را نمی‌تراشد که روح و روان را بیشتر می‌فرساید. اینان را باید بیشتر و پیش‌تر با آگاهی به آرامش رساند. وقتی در نماز، امام جماعت باید به «اضعفِ ماموِمین» توجه کند و ذکرهای طولانی نخواند، به طریق اولا در مسائل اجتماعی و به‌ویژه معیشتی باید به افراد ضعیف جامعه توجه کرد. بازنشستگان هم در این شمارند. جسم و مهم‌تر از آن جانی به فرسودگی رسیده دارند. حقشان نیست با بی‌خبری دچار اضطراب مضاعف شوند. با اطلاع‌رسانی می‌شود امور را تدبیر کرد. این هم گمان نمی‌کنم سخت باشد. سخت است آیا؟

بازار

وضعیت بازار سکه

فعالان بازار ادعا می‌کنند که اگر قیمت سکه امامی به ۵۲ میلیون تومان کاهش یابد، این سطح به عنوان اولین حمایت مدنظر خواهد بود و اگر قیمت زیر این سطح بماند، احتمال کاهش بیشتر تا مرز ۵۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان وجود دارد. به گزارش اقتصادنیوز، در صورتی که سکه امامی موفق به حفظ سطح ۵۲ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان شود، مقاومت بعدی در ناحیه ۵۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سپس در ۵۳ میلیون تومان خواهد بود. در صورت تداوم روند صعودی، سکه امامی احتمالا به مرز ۵۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان خواهد رسید.

تورق اقتصادی

مهم‌ترین مسائل یک سرمایه‌گذار

نویسنده: هاوارد مارکس

مترجم: امیرحسین صادقی دولت‌آبادی

کتاب، مهم‌ترین مسائل یک سرمایه‌گذار درباره «جنبه انسانی سرمایه‌گذاری» است. این کتاب روی تحلیل‌های مالی یا نظریات سرمایه‌گذاری تمرکز نمی‌کند، بلکه بیشتر به چگونه اندیشیدن و چگونه برخورد کردن با تأثیرات روان‌شناختی‌ای می‌پردازد که تفکر سرمایه‌گذاران را دچار اختلال می‌کند. همان‌طور که نویسنده این کتاب اشاره می‌کند برای موفقیت در سرمایه‌گذاری نسخه‌ای قطعی، دستورالعملی گام‌به‌گام یا فرمولی برای ارزش‌گذاری شامل مقادیر ثابت ریاضی یا نسبت‌های معین وجود ندارد که با گذاشتن چند عدد در آن به نتیجه دلخواه برسید. بلکه صرفا داشتن طرز فکری خاص است که ممکن است به شما در اتخاذ تصمیمات مناسب کمک کند و احتمالا مهم‌تر از آن، مانع افتادنتان در دام‌هایی شود که افراد زیادی را گرفتار خود کرده است. برای همین او تلاش می‌کند تا در این کتاب روش‌های چگونه اندیشیدن درباره سرمایه‌گذاری را با شما به اشتراک بگذارد.

کتاب «مهم‌ترین مسائل یک سرمایه‌گذار» بر مبنای یادداشت‌های هاوارد مارکس، سرمایه‌گذار و نویسنده آمریکایی گردآوری شده و حاصل تجربیات موفق او در حوزه سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف سهام است. وجه تمایز این کتاب پایبندی به راهکارهایی است که با خرد متعارف سرمایه‌گذاران هم‌خوانی ندارد و عملا از دید آنان نادرست تلقی می‌شود. اما رعایت همین رویکرد باعث شده است شرکت سرمایه‌گذاری او به موفقیت‌های بلندمدت و پایدار دست یابد.

او در این کتاب به بیست اصل مهم و زیربنایی سرمایه‌گذاری اشاره می‌کند که همگی حاصل تجربیات و یادداشت‌های شخصی در مدت سی سال فعالیت اوست. در ویراست جدید کتاب نکات و حاشیه‌های چهارتن از سرمایه‌گذاران و اساتید برتر رشته مالی به کتاب افزوده شده و کتاب را خواندنی‌تر کرده است.

مفقودی
برگ سبز خودرو وانت پیکان سفید به شماره شاسی ۷۹۹۱۷۶۳۳ و شماره موتور ۱۱۵۱۷۹۱۵۶۳۸ و شماره پلاک ۵۶۸ د ۱۶ - ایران ۱۲ به نام مرتضی بهاری تلخ آباد مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

درنگ

فقه و زبان فارسی

علیرضا حیدری
روزنامه نگار و مدرس ویراستاری

وقتی از پیچیده نویسی می‌گوییم، باید دو نکته را درنظر گرفت: نخست اینکه آیا این پیچیدگی به موضوع آن نوشته برمی‌گردد یا به نویسنده. طبیعی است که وقتی برخی نوشته‌ها مانند متن‌های فلسفی را می‌خوانیم، به دلیل پیچیدگی محتوا، با زبانی پیچیده هم روبه‌رو می‌شویم. تا اینجای ماجرا چندان عجیب نیست، و این زبان نوش جان اهلش باشد. اما کافی است کسی که کمتر در این زمینه‌ها مطالعه دارد به برخی از این کتاب‌ها نگاهی بیندازد تا سخت نویسی و دشوارفهمی و فراوانی اصطلاحات عجیب و غریب آن سوهان روحش شود و جانش را بیازارد.

حال برمی‌گردیم به یک اصل کلی: مگر قرار نیست زبان ابزار مفاهمه و گفت‌وگو باشد؟ مگر زبان یکی از مؤلفه‌های مهم فرهنگ هر جامعه برای تبادل اندیشه‌های مختلف نیست و مگر قرار نیست دانش‌هایی مانند فقه ـ که در این یادداشت مورد بحث ماست ـ کاربست اجتماعی هم داشته باشد و بایدها و نبایدهای شرعی را به زبانی ساده برای مردم بازگوید؟ آیا روان و ساده بودن مطالب در عین علمی و متقن بودن آن‌ها وظیفه نویسنده یک متن فقهی و گوینده آن نیست؟ آیا متون فقهی و رساله‌های عملیه از ویژگی سادگی زبان برخوردارند؟ آیا یک پرسشگر عادی مسائل شرعی می‌تواند به سادگی و روانی پاسخ خود را از زبان یک روحانی بشنود، بدون اینکه با واژه‌ها و اصطلاحات تخصصی و فقهی روبه‌رو شود؟ سخن بر سرِ این نیست که برابرهایی صددرصد فارسی جایگزین شود؛ منظور این است که واژه‌ها و واژه‌هایی قابل فهم برای عموم باشد و درک اجتماعی آن ساده باشد. اگر بخواهم نمونه‌ای مثال بزنم، اینکه بی‌گمان از بین سه واژه «دلیل‌ها»، «دلایل» و «ادله» واژه «ادله» نمی‌تواند در روابط اجتماعی زبان کاربست عمومی داشته باشد و باید صرفا برای مخاطب خاص به کار رود. کم از این واژه‌ها و، البته مهم‌تر، اصطلاحات تخصصی نداریم که هنگام مواجهه با عموم باید از به کار بردن آن‌ها پرهیز کرد.

ناگفته نماند که بسیاری از متون فقهی فارسی هم ـ که فقط مخاطب خاص و متخصص دارد ـ به دلیل تکیه بر منابع اولیه دینی، که عربی است، با انبوهی از واژه‌های عربی همراه است که با فارسی معیار فاصله دارد. و نیز خاطرنشان کنم که در حوزه علوم و به‌ویژه علوم دینی ـ به خصوص هرچه به گذشته‌تر برمی‌گردیم ـ زبان عربی زبان غالب جهان اسلام بوده است. ازاین‌رو، گاه علما و نویسندگان آثارشان را ابتدا به زبان عربی می‌نوشتند (اکنون نیز این شیوه کمابیش وجود دارد)، سپس این متون به فارسی ترجمه می‌شد. ضمن اینکه برای طلاب و دانش‌آموختگان حوزه‌های دینی تسلط به زبان عربی یک ضرورت است، به‌ویژه که متون پایه‌ای فقهی بزرگانی چون شیخ توسی، علامه حلی، آخوند خراسانی و شیخ انصاری به زبان عربی بوده و این موضوعات در نگارش ترجمه‌ها به فارسی و حتی نوشتن متون فارسی بی‌تأثیر نبوده و نیست. بنابراین، ما در این متون با فارسی‌نویسی و واژه‌های فارسی کمتری روبه‌روییم. برای نمونه، به این متن فارسی استناد می‌کنم:

«عموم فقها، برپایه حجیت ظواهر الفاظ، فتاوای مکتوب فقیه، به‌ویژه رساله عملیه او، را همانند فتواهای شفاهی وی حجت و موجب اثبات تکلیف دینی برشمرده و شرط این حجیت را مصون بودن رساله از جعل و غلط و تحریف دانسته‌اند. مقلد می‌بایست به انطباق فتاوای موجود در رساله با فتواهای مرجع خود اطمینان داشته باشد. این اطمینان با ملاحظه و تدقیق مرجع دینی یا افراد موردوثوق او در رساله و تأیید آن از جانب مرجع تقلید حاصل می‌شود.»

البته، چنانچه نهضتی صورت پذیرد که در کنار فراگیری زبان عربی، که نیاز طلاب است، در نوشتن و ترجمه این متون فقهی به فارسی ـ حتی اگر مخاطب آن‌ها طلبه‌ها و روحانیان هستند ـ توجه بیشتری به ویژگی فارسی‌نویسی شود، برای پاسداری از زبان فارسی کاری درخور و ستودنی خواهد بود.

شاید به واسطه همین دغدغه‌ها بود که نخستین فرهنگ فقه شیعی و نخستین تجربه فقه‌پژوهان شیعه در زمینه فرهنگ‌نویسی توسط جمعی از پژوهشگران حوزه علمیه قم زیرنظر مرحوم آیت‌ا... سیدمحمود هاشمی شاهرودی تدوین و تنظیم شد؛ فرهنگی شامل بیش از شش هزار از اصطلاحات و عناوین کاربردی فقهی.

تفاوتی که «فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام» با فرهنگ‌های پیش از خود مانند «مصطلحات الفقه» (آیت‌ا... علی مشکینی) و «الموسوعة الفقهیه المُیَسَّرة» (محمدعلی انصاری) دارد نگارش فارسی آن است و اینکه در آن کوشش شده است معادل‌یابی فارسی برای اصطلاحات و عناوین فقهی صورت گیرد. با نگاهی اجمالی که به این فرهنگ داشتم، مشاهده کردم که علاوه بر بسامد بیشتر واژه‌های فارسی در این فرهنگ، ساده‌نویسی برپایه ساختار و دستور زبان فارسی و جمله‌های کوتاه و روان در آن کاملا آشکار است.

این کوشش‌ها البته پیشینه هم دارد و، به دلیل نثر پیچیده رساله‌ها، روان‌سازی مدنظر قرار گرفته بود. ازاین‌رو، نخستین بار شیخ بهایی (درگذشته ۱۰۳۱ هجری قمری) رساله‌ای با عنوان «جامع عباسی» به فارسی ساده تألیف کرد که اقدامی برای فهم بهتر مردم بود. زبان آسان و نثر بی‌تکلف آن زمینه‌ساز نگارش متون فقهی فارسی به شمار می‌رود.

کتاب «نخبه» هم از مشهورترین رساله‌های عملیه است که به سبب داشتن نثر روان فارسی مشهور است. آیت‌ا... سیدابوالحسن اصفهانی (وفات ۱۳۶۵ هجری قمری) هم رساله‌ای به زبان فارسی به نام «ذخیرة الصالحین» منتشر کرد. رساله عملیه «جامع الفروع» آیت‌ا... بروجردی هم (با ویراستاری علی اصغر فقیهی)، افزون بر کوتاه‌نویسی، نثری روان، به روز و قابل فهم برای همه دارد.

در پایان این نوشته بد نیست به این نکته اشاره کنم که، درحالی‌که برای به کار بردن اصطلاح «ویراستاری» در این حوزه مردد بودم، تیتر مقاله «ویراستاری رساله‌های عملیه امروزین» از ابوالفضل طریقه‌دار (در مقاله‌ای که در «شبکه اجتهاد» قابل مشاهده است) برایم خوشایند و جذاب بود که این چنین آغاز می‌شود: «حدود ۲۵ سال پیش از بیت مرحوم آیت‌ا... بهجت از من خواستند قسمتی از رساله عملیه آن عالم ربانی را ویرایش کنم. قبلا برای فهم احکام روزمره خود به رساله رجوع می‌کردم، ولی هیچ‌گاه به نثر و نگارش و جمله‌بندی‌های آن توجه نداشتم.»

منابع

«رساله عملیه» در «دانشنامه جهان اسلام»، نوشته فریده سعیدی. [مدخل]
«شبکه اجتهاد». [وبسایت]
«فرهنگ فقه شیعی (مقدمه)»، زیرنظر سیدمحمود هاشمی شاهرودی. [کتاب]
«مروری بر رساله‌های عملیه (۲)»، نوشته عباس یزدانی. [مقاله]

علی باقریان

۱۲۶ به جانش بر[۱] از[۲] مهر گریان بُدی
ز بیمِ جداییش بریان[۳] بُدی
۱۲۷ برآمد[۴] بر این کار یک روزگار
فروزنده شد دولتِ شهریار

۱۲۸ به گیتی نبودش کسی دشمنا[۵]
مگر در نِهان ریمَن آهَرمَنا[۶]
۱۲۹ به رشک اندر[۷] آهَرمَنِ بَدسِگال[۸]
همی رای زد[۹] تا بیاگَنْد[۱۰] یال[۱۱]

۱۳۰ یکی بچّه بودش چو گرگِ سُتُرگ
دلاور شده با سپاهی بزرگ

۱- در قدیم، گاه، دوبار حرف اضافه می‌آورده‌اند، یک بار پیش از کلمه یا عبارت و یک بار پس از آن. «به جانش بر»، مجموعاً، یعنی «بر جان او». ۲- از: به‌دلیلِ. ۳- بریان: سوخته، در تب‌وتاب. ۴- برآمد: سپری شد. ۵- افزودن الف به پایان کلمه با مقاصد گوناگونی انجام می‌شود، ازجمله به‌قصد بزرگ‌داشت و ـ در شعر موزون ـ پرکردن وزن. ۶- ریمَن آهَرمَنا: اهریمن ریمن (فریب کار). ۷- بنگرید به پانوشت نخست. ۸- بَدسِگال: بداندیش. ۹- همی رای زد: اندیشید و چاره‌جویی کرد. ۱۰- بیاگَنْد: انباشت. ۱۱- اهریمن بداندیش، که به کیومرث رشک می‌بُرد، چندان اندیشید و چاره‌جویی کرد که بالید و گردن کشید.

درباره «خونه‌ای که توش قد کشیدیم»، یک کتاب خوش‌رنگ ولعاب برای کودکان

محفل گرم خانوادگی

محبوبه عظیم‌زاده

مرور کتاب

«خونه‌ای که توش قد کشیدیم» یک قصه است که در دل خود هزار قصه دیگر دارد، هزار قصه‌ای که آقا و خانم سوانتاک، به همراه دوازده بچه، سال‌هایی که توی آن خانه کنار مزرعه زندگی می‌کردند، ساختند و خلقشان کردند. خانه‌ای بالای یک تپه، تهِ یک جاده، کنار یک رودخانه پرپیچ و خم و پرجوش و خروش. خانه‌ای که دوازده بچه یکی یکی توی آن به دنیا آمدند، قد کشیدند و بزرگ شدند، و یکی ستاره شناس شد، یکی راننده کامیون، یکی پرستار و ....

بچه‌هایی که هرسال، برای اینکه ببینند چقدر قدبلندتر شده‌اند، پدرومادر قدشان را روی یکی از دیوارهای خانه علامت می‌زدند. دیوارهایی که بچه‌ها رویش نقاشی می‌کشیدند و پدرومادر دعوایشان می‌کردند، اما بعد آغوششان را برای پناه دادن به آن‌ها باز می‌کردند، پدرومادری که حرف‌های مهم را توی اتاقی که پیانو داشت به بچه‌ها می‌گفتند، بچه‌هایی که توی اتاقشان غرق قصه‌ها و کتاب‌ها می‌شدند، گاهی باهم حرف‌های یواشکی می‌زدند و گاهی برای چیدن میز غذا به پدرومادرشان کمک می‌کردند.

«خونه‌ای که توش قد کشیدیم» شاید قصه خودمان باشد و خانه‌های قدیمی‌مان که حیاط داشت و درخت و گل و باغچه، که می‌شد از روی زمینش آسمان را تماشا کرد و می‌شد تویش دوید و می‌شد توی باغچه‌هایش دانه کاشت و منتظر جوانه زدنش ماند. «خونه‌ای که توش قد کشیدیم» یک قصه واقعی است، نه از آن قصه‌های واقعی که وقتی می‌خوانیمشان آدم‌ها و شخصیت‌هایشان واقعی می‌شوند و جان می‌گیرند؛ واقعی است چون سوفی بلَکال واقعا توی خانه آقا و خانم سوانتاک و توی مزرعه‌شان و توی اتاق دوازده بچه قدم زده و بعد آن را نوشته است.

سوفی بلکال در حال تصویرگری برای آثار خود

ماجرای خانم و آقای سوانتاک و دوازده بچه

سوفی بلکال تصویرگر کتاب‌های کودک است و نویسنده و عاشق اشیای قدیمی و فرسوده و تعمیرشده. او عاشق این چیزهاست، چون معتقد است ردی از دست‌ها و قلب‌ها و ذهن‌ها بر آن‌ها باقی مانده. او باور دارد که شیئی ازاین قبیل حرف‌های زیادی برای گفتن دارد، اگرچه جورابی باشد که بارها رفو شده، یا عروسکی چینی که یک بازوی چوبی دست‌ساز دارد. همین عشق و علاقه باعث شد سوفی یک مزرعه را که خانه‌ای ویرانه در دلش داشت خریداری کند و قدم به داخل آن بگذارد و از زندگی خانواده سوانتاک سر دربیاورد. او از برگ‌های خشکیده، در قابلمه، کفشی با چرمی چغر، ارگ پر نقش‌ونگار اتاق نشیمن با پوسته‌های گردوی رویش، صفحه‌های تاخورده نت‌های چند آهنگ عاشقانه، روزنامه‌هایی که قیمت شیر رویشان نوشته شده، تقویمی که بر دیوار آویخته، از هیچ چیز نمی‌گذرد و خیلی زود متوجه می‌شود که باید دست به‌کار شود: «همان جا و در همان زمان، به این باور رسیدم که باید این خانه روستایی را گرامی بدارم، گرچه بندبندش داشت از هم جدا می‌شد و تعمیرشدنی نبود، گرچه در آن روستا خانه‌هایی ازاین دست کم نبودند (چون، در این دنیای درحال تغییر، دامدارها یکی یکی گاوهایشان را می‌فروختند و از جنگ بقا دست می‌کشیدند)، گرچه چند ماه بعد قرار بود ماشین حفاری بیاید و ـ با سروصدای بسیار ـ گردن درازش را درازتر و آرواره‌های بازش را بازتر کند و تیرک‌های خانه را به نیش بکشد، دیوارها را پس بزند، ارگ اتاق نشیمن را خردوخاکشیر کند و همه خانه را سه متر زیر زمین دفن کند؛ اما، تا آن زمان برسد، باید داستان‌های خانه را جمع می‌کردم.»

سوفی، از یک لباس عروس، چند پیراهن زنانه دست‌دوز، انبوهی از کاغذدیواری‌های به هم چسبیده، و صفحه‌های کپک‌زده کتاب‌های مدرسه نکته‌هایی درباره فرزندان خانواده سوانتاک می‌فهمد و، در ادامه مسیر، بسیاری از نوادگان این خانواده را ملاقات می‌کند، و آن‌ها هم، با رویی گشاده و دستی باز، خاطرات و آلبوم‌ها و داستان‌هایشان را دراختیار او می‌گذارند. او حتی با بخشی از کشاورزان محلی سخن می‌گوید و در تحقیق و تفحص‌هایش، به نخستین ساکنان این محله (بخشی از نیویورک) هم می‌رسد.

نویسندگی و تصویرگری در کنار هم

اما آنچه این کتاب را به یک کتاب درخشان تبدیل کرده است فقط ماجرای آن نیست که با یک زبان ساده برای کودکان نوشته شده؛ تصویرگری‌های بلکال ـ که باهم مبتنی بر واقعیت‌های همین خانه است و محفل گرم و جذاب و دوست‌داشتنی همین خانواده را عیان می‌کند ـ روح بزرگ و سیالی به کلماتش بخشیده است که حتی می‌شود گفت جلوتر از کلمه‌هایش حرکت می‌کند. تصویرگری‌های او آسمانی است و رؤیایی و سرشار از احوال خوب، که هم به خانواده سوانتاک جانی دوباره بخشیده و هم، با تورق کتاب و دیدن رنگ ولعاب آمیخته در آن، در جان مخاطب نفوذ می‌کند.

سوفی بلکال یک نویسنده و طراح استرالیایی است که درقامت یک نویسنده و یک تصویرگر آثار جذاب بسیاری دارد. به جز «خونه‌ای که توش قد کشیدیم»، «سلام و خداحافظ فانوس دریایی» و «بچه‌ها از کجا می‌آیند؟» هم از آثار مشهور اوست. او، تاکنون، برای تصویرگری بیش از پنجاه کتاب کودک، جوایز معتبر زیادی را از آنِ خود کرده است؛ ازاین میان، پنج جایزه بهترین کتاب مصور «نیویورک تایمز» (ازجمله برای همین کتابِ «خونه‌ای که توش قد کشیدیم») را می‌شود ذکر کرد.

«خونه‌ای که توش قد کشیدیم»، نویسنده و تصویرگر: سوفی بلکال، ترجمه ماهور الوند، نشر پرتقال، ۴۸ صفحه، ۷۹ هزار تومان.

درباره رمان «تربیت احساسات»، از مهم‌ترین آثار گوستاو فلوبر

تاریخچه یک نسل سرخورده

یادداشت

مجید خاکپورا گوستاو فلوبر (زاده ۱۲ دسامبر ۱۸۲۱) در «تربیت احساسات» می‌خواست راوی زندگی و روزگار مردان هم نسل خودش در پاریسِ نیمه‌های قرن نوزدهم باشد. او در نامه‌ای، در اشاره به آغاز کار برروی این اثر، نوشته است: «در ماهی که گذشت، سخت مشغول کار روی رمانی درباره آداب و رسوم زندگی مدرن بوده‌ام. ماجرای رمان در پاریس می‌گذرد. می‌خواهم تاریخچه اخلاقی مردان هم نسلم را بنویسم: تاریخچه 'عاطفی' [احساسات] شاید واژه دقیق‌تری باشد.»[۱]

شخصیت‌هایی که او در این اثر تصویر کرده تحسین برانگیز نیستند. انحطاط و شکست خوردگی آنان نمودی است از زمانه‌ای که در آن زندگی می‌کنند. «فردریک مورو»، شخصیت اصلی رمان، مدام درحال از این شاخه به آن شاخه پریدن است، نه حقوق‌دان می‌شود، نه هنرمند، نه سیاست‌مدار، و نه هیچ چیز مهم دیگری؛ نه موفقیتی دارد و نه افتخاری، و درنهایت از اسب آرمان‌گرایی سقوط می‌کند و به میان مایگی و سازشکاری تن می‌دهد.

داستان از دوره انحطاط و ضعف سلطنت آغاز می‌شود و به انقلاب، شکست انقلاب، و ناامیدی ختم می‌شود. «فلوبر با تردستی زندگی شخصیت‌هایش را به جهان سیاست و جهان سیاست را به زندگی شخصیت‌هایش پیوند می‌زند.»[۲] درآمیختگیِ جنبه‌های مختلف زندگی و زمانه را از نقاط قوت و قابل توجه این اثر دانسته‌اند: «سهم ویژه این اثر در تاریخ رمان در این است که توانسته است ایدئولوژی، وقایع سیاسی، انگیزه‌های روانی، امیال جنسی، و سبک نوشتار را به هم مربوط کند و به صورت یک واحد بی‌خلل درآورد.»[۳]

مانند برخی از مهم‌ترین آثار فلوبر، «عشق» نیز یکی از درون‌مایه‌های این اثر است که البته فردریک ـ که در این بُعد شبیه خود فلوبر است ـ در عشق نیز ناکام است و شکست خورده. او عاشق زنی ثروتمند به نام «آرنو» می‌شود و، نه تنها به وصال نمی‌رسد، که در انتها به شدت سرخورده هم می‌شود.

فلوبر، وقتی «تربیت احساسات» را منتشر کرد، در اوج شهرت و محبوبیت بود، اما منتقدان در آن عصر روی خوشی به این اثر نشان ندادند و این بی‌توجهی و نقدهای بی‌رحمانه فلوبر را برافروخت، تا جایی که او به یکی از دوستانش، درباره اینکه چرا عامه این کتاب را به اندازه «مادام بوواری» نپذیرفتند، چنین گفت: «خواننده کتاب‌هایی می‌خواهد که به توهم‌هایش دامن بزنند [...]، درحالی‌که 'تربیت احساسات' عکس این کار را می‌کند.»[۴]

مهدی سحابی، مترجم اثر به فارسی، همان ویژگی‌هایی که در زمان خلق رمان سبب پس زدن آن شد را دلیل اقبال به «تربیت احساسات» در دوران ما می‌داند. او در مقدمه‌اش بر ترجمه رمان نوشته است: «مهم‌ترین نتیجه انقلاب‌هایی که اروپای کهنه قرن نوزدهم را تکان داد، و یکی از بزرگ‌ترین آن‌ها انقلاب ۱۸۴۸ بوده است، نظم تازه یا ـ به عبارت درست‌تر ـ بی‌نظمی‌ای بود که در ادبیات این دوران شاید در هیچ کتابی به خوبی 'تربیت احساسات' بازتاب نیافته باشد. این بی‌نظمیِ البته بسیار قانونمند فقط در ساختار فنی کتاب و نگرش فلسفی شکاک، علمی و ـ به قول خود فلوبر ـ کلینیکی واقعیت دوران نهفته نیست، بلکه حتی در چگونگی زیست و کاروبار آدم‌های رمان و محرکه‌های درونی و اجتماعی‌شان، و همچنین حال و هوای زمانه هم آشکار است.»[۵]

بر همین اساس و در همین زمینه است که قهرمانان فلوبر در این رمان را از نخستین نمونه‌های «ضدقهرمان» در ادبیات معاصر، و کتاب او را سرچشمه رمان «نو» و «مدرن» دانسته‌اند، اثری که، به‌گفته تئودور دوبانویل، کاری می‌کند شاهکار که «همه رمان‌های امروزین از آن زاده شده است.»[۶]

منابع

[۱، ۲، ۳] «گوستاو فلوبر»، نوشته لنارد جی. دیویس، ترجمه مینو مشیری، نشر نشانه.
[۴، ۵، ۶] مقدمه مهدی سحابی بر ترجمه اش از «تربیت احساسات»، نشر مرکز.

در جوانی درخشید و رفت

نگاهی به بخشی از آثار تئاتری زنده یاد رضا سعیدی در مشهد

سید جواد اشکذری

یادمان

او در سال ۱۳۳۸ در مشهد زاده شد. در یازده سالگی به مرکز آموزش تئاتر مشهد رفت. در پانزده سالگی کارش را به طور حرفه‌ای آغاز کرد. بیست سالش نبود که در تئاتر مشهد به عنوان یک بازیگر کارکشته مطرح شد. در بیست و سه سالگی به جشنواره تئاتر فجر رفت و در همین سن و سال بود که در پست بازیگری به استخدام اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی درآمد. در بیست و چهارسالگی جایزه بازیگر برگزیده را از رویداد ملی فجر گرفت. او در ابتدای دهه ۷۰ به تهران مهاجرت کرد و در آثار بسیار سینمایی و تلویزیونی هنرنمایی کرد و در چهل و شش سالگی در روز یکشنبه ۲۰ آذر ۱۳۸۴ سر صحنه فیلم برداری مجموعه تلویزیونی «بوی گل های وحشی» به کارگردانی حسینعلی لیالستانی در رامسر دچار حمله قلبی شد و پس از انتقال به بیمارستان سجاد رامسر درگذشت. زنده یاد رضا سعیدی در مشهد آثار بسیاری در عرصه تئاتر بازی کرد و روی صحنه برد که در این نوشتار به برخی از مهم ترین آن ها نگاهی گذرا داریم.

رضا سعیدی (نفر وسط) در کنار رضا صابری و محمد الهی

رضا سعیدی (اولین نفر از سمت راست) در پشت صحنه ی نمایش

زنده یاد سعیدی (نفر وسط) در نمایش «خانات»

«گلارکتّه»؛ آغاز هنرنمایی یک جوان ۲۲ساله

از مطرح ترین تئاترهای رضا سعیدی در اوایل انقلاب اسلامی می توان به حضورش در سه‌گانه «گلارکته»، «خانات» و «مظلوم پنجم» اشاره کرد. نمایش «گلارکتّه» اولین اثر رضا صابری به عنوان نویسنده و کارگردان است که بعد از انقلاب اسلامی شکل گرفت و توانست پایانی برای دوران رخوت در تئاتر مشهد باشد. «گلارکته» اولین تجربه در حوزه تئاتر آرمان‌گراست که در شروع جرقه های انقلاب و در فضای مغشوش و نامناسب سیاسی نوشته شد و در زمانی که مرکز تئاتر مشهد به دلیل جهت‌گیری های چشم بسته تعدادی از هنرمندان تئاتر مشهد تعطیل شد، در آذرماه سال ۱۳۶۰ در خانه نمایش مشهد به اجرا درآمد و بعد از مدتی در گرگان روی صحنه رفت. زنده یاد سعیدی در حالی که ۲۲ سال بیشتر نداشت، یکی از نقش های اصلی و بازی های ماندگارش را به نمایش گذاشت.

عشق پرویز پرستویی به بازیگر «خانات»

اما دومین حضور زنده یاد سعیدی در آثار رضا صابری به تئاتر «خانات» برمی‌گردد که به نوعی دومین تجربه او در حوزه تئاتر آرمان‌گرا هم می باشد. «خانات» حدیث مقاومت مردم در مقابل رژیم ستم شاهی است که صابری با بهره وری از اصول و قواعد تعزیه، آن را تنظیم کرده است. سعیدی در کنار بهترین بازیگران آن زمان تئاتر مشهد در این نمایش آنچنان درخشید که بسیاری از بزرگان تئاتر کشور آینده خوبی را برایش متصور شدند. پرویز پرستویی، بازیگر برجسته تئاتر، تلویزیون و سینمای کشور، درباره بازی رضا سعیدی گفته است: «اولین بار که او را در جشنواره تئاتر فجر، هنگام بازی در «خانات» دیدم، با خودم گفتم، بازیگر بزرگی است، سال ها بعد که به تهران آمد، بسیار خوشحال شدم، گفتم می آید تا عرصه خوبی را طی کند. با اینکه خیلی با هم رفاقت نداشتیم و فقط در خانه نمایش اداره تئاتر یکدیگر را می دیدیم، اما عاشق رضا بودم.»

-افتخارآفرینی عباس «مظلوم پنجم» در جشنواره فجر

تئاتر «مظلوم پنجم» سومین اثر رضا صابری به عنوان کارگردان و رضا سعیدی به عنوان بازیگر در بعد از انقلاب اسلامی هم به شمار می آید. سعیدی برخلاف «خانات» که نقش یکی از روستاییان را بازی می‌کرد، در «مظلوم پنجم» نقش عباس، عکاس دفاع مقدس را بازی می‌کند. این اثر که در حدود اواسط جنگ تحمیلی روی صحنه رفت، توانست تا سال های متمادی به عنوان یک الگو در عرصه تئاتر دفاع مقدس سرزبان اهالی فرهنگ و هنر کشور باشد. سعیدی با «مظلوم پنجم» در سال ۱۳۶۲، در دومین جشنواره سراسری تئاتر فجر درخشید و توانست رتبه دوم بازیگری را کسب کند. همچنین حسین فرخی در بخشی از کتاب «نمایشنامه نویسی در ایران» که به تحلیل نمایشنامه «مظلوم پنجم» پرداخته، نوشته است: «مظلوم پنجم» را می توان به جرئت از برترین آثار نگاشته شده در زمینه جنگ تحمیلی دانست. صابری می خواهد پیوندی اسطوره‌ای و حماسی بین عباس نمایش «مظلوم پنجم» و «ابوالفضل العباس(ع)» به وجود بیاورد و دست بریده آن حضرت نشانه مشترک این پیوند است.»

-در مسیر کارگردانی در «فجر»

اما سومین حضور رضا سعیدی در جشنواره ملی تئاتر فجر بعد از «خانات» و «مظلوم پنجم» به عنوان بازیگر، برای اولین بار با نمایش «در شهر خبری نیست» به عنوان کارگردان در سال ۶۳ رقم خورد. این تئاتر به نویسندگی رضا رهگذر کاری از گروه تئاتر سازمان عقیدتی سیاسی ناجا بود که در بخش میهمان جشنواره در آمفی تئاتر پایگاه هوایی دکتر علی شریعتی مشهد روی صحنه رفت. «در شهر خبری نیست» داستان مرد شیادی است که وارد روستایی می شود و با بهره جویی از یک دستگاه شهرفرنگ اموال مردم روستا را چپاول می‌کند و در نهایت به اربابی روستا می رسد.

- بنیان گذار تئاتر فرمالیستی

در سال ۶۴، مرحوم سعیدی با نمایش «بادبان» در چهارمین جشنواره تئاتر فجر حضور پیدا می‌کند. او در این نمایش علاوه بر کارگردانی، در کنار محمدالهی، احمد ریحانه و امیر محاسبتی بازی می‌کند. این نمایش در زندان مشهد و برای زندانیان اجرا شد و توسط سیمای مرکز مشهد ضبط تلویزیونی گردید. نمایشنامه «بادبان» درباره دو تا عالیجناب پهلوی است که قصد فرار از کشور را داشتند و در بین راه به یک روستایی می خوردند. امیر محاسبتی بازیگر تئاتر «بادبان ها» می‌گوید: «برای این کار نزدیک به شش ماه تمرین کردیم. وقتی کار ما در جشنواره تئاتر فجر تمام شد، من و سعیدی و چند نفر از دوستان دیگر، چند روزی بیشتر در تهران ماندیم چون پول برای برگشت نداشتیم. آن موقع همه با عشق کار می‌کردند و واقعا زحمت می‌کشیدند.» این پیشکسوت مطرح تئاتر مشهد درباره زنده یاد رضا سعیدی می‌گوید: «او در تئاتر خیلی کاربلد بود. با اینکه تحصیلات آکادمیک نداشت اما به شدت مطالعه می‌کرد. نمایش هایی را که قرار بود اجرا کنیم اول دور هم تجزیه و تحلیل می‌کردیم. ابتدا در تمرینات نیم ساعت صداسازی بود بعد حرکات نمایشی. وقتی می خواست نمایشی را کار کند به ما می‌گفت این رئالیستی است یا فرمالیستی. خیلی ذهن ما را درباره نمایش روشن می‌کرد و کاملا با آمادگی روی صحنه می رفتیم. اولین نمایش قهوه خانه ایران را در کافه هنرمندان اجرا کردیم. رضا سعیدی اولین کارگردانی بود که نمایش فرمالیستی را در خراسان بنیاد نهاد.

رضا سعیدی به حقش نرسید

مرحوم سعیدی در سال ۶۵ و در پنجمین جشنواره ملی تئاتر فجر با نمایش «شگرد آخر» به کارگردانی انوشیروان ارجمند به عرصه بازیگری در این رویداد برمی‌گردد. این بازیگر که در این اثر خوش درخشیده بود اما در کمال ناباوری حاضران در جشنواره، برای هماهنگ کردن ریتم نمایش «شگرد آخر» تقدیر به عمل آمد. شاپور ترکمن سرابی بازیگر «شگرد آخر» از جایگاه هنری و تلاش های خاص مرحوم سعیدی از این اثر سخن می‌گوید: «طراحی فوق العاده رضا سعیدی در «شگرد آخر» خیلی شاخص بود که توانست نمایش را زیر و رو کند. او در ادامه وارد بحث جالبی می شود: «داریوش ارجمند در جلسه گروهی به ما گفت، این کار برای اجرا در جشنواره فجر بسیار عالی است و تکلیف کرد انوشیروان کارگردان باشد و رضا سعیدی طراح نمایش. رضا در آن نمایش شاهکار خلق کرد. در جشنواره منطقه ای که مشهد بود، گروه هایی شرکت کردند که همه برای فجر مدعی بودند. کارگردان گروه قزوین زمانی که نمایش را دید، در جلسه نقد یقه رضا سعیدی را گرفت و گفت تو به من خیانت کردی. تو طراحی خاصی انجام دادی که هنوز من از یک فرم روی صحنه حظ خودم را نبردم، تو بلافاصله آن را جمع می‌کنی و یک صحنه زیباتر از آن را می‌آوری. به نظرم حق سعیدی در این کار خورده شد. این اثر یکی از نقاط عطف در تئاتر مشهد است اما اسمی از او برده نشد.»

-دلبران دو رضا

دومین حضور زنده یاد سعیدی به عنوان کارگردان در جشنواره تئاتر فجر با نمایش «دلبران» رقم خورد. او در سال ۱۳۶۶ نمایشنامه «ایاس» را با نام «دلبران» روی صحنه جشنواره ششم تئاتر فجر می برد. در این نمایش مریم روزبهانه همسر زنده یاد رضا سعیدی همراه با محمدالهی، غلامرضا عارف نژاد، احمد ریحانه، علیرضا سوزنچی، محسن کریمی و احمد مینایی بازی می‌کردند. زنده یاد سعیدی در اولین دوره برگزاری جشنواره تئاتر فجر و در زمان اجرای نمایش «خانات»، نمایشنامه متن «دلبران» را از صابری گرفت. رضا صابری در گفت وگو با نگارنده درباره زنده یاد سعیدی و «دلبران» اش می‌گوید: «اصغر سعیدی پدر رضا نسبتی فامیلی با پدرم داشت. هر دو در روستای شریف آباد سکونت داشتند. من با رضا سعیدی با نمایش «کوراوغلو چنلی بل» اثر بهروز غریب پور در مشهد آشنا شدم. بازی او را در یکی از نمایش های مرحوم ماشاءا... وحیدی که اگر اشتباه نکنم «شیطان سفید» یا «فرعون» بود، دیدم. بازی اش را دوست داشتم. ازش خواستم بیاد «گلارکتّه» را بازی کند. بعد از آن نمایش خیلی با هم رفیق شدیم. در ادامه نقش اصلی «خانات» را بسیار درخشان بازی کرد و در جشنواره فجر هم درخشید. او در همان سال ها متن «دلبران» را از من گرفت که در جشنواره ششم فجر اجرا شد و در تالار وحدت اجرا کرد که در بخش مسابقه نبود اما حواشی خاص خودش را داشت.»

بازی مقابل دوربین مشهدی‌ها

رضا سعیدی را با فیلم های «مارمولک»، «دیوانه ای از قفس پرید» و سریال های «پروانه ها می نویسند»، «ولایت عشق» و «تنهاترین سردار» می شناسند اما او قبل از اینکه به تهران برود و در آثار حرفه ای های کشور حضور پیدا کند، در مشهد چند فیلم و سریال بازی کرد که در روند فعالیت های حرفه ای اش تأثیرگذار بودند. سعیدی قبل از سال ۶۴ که در سریال «روایت عشق» به کارگردانی علاءالدین رحیمی و انوشیروان ارجمند هنرنمایی کند، در دو سریال کمتر شناخته شده تلویزیون به نام های «روژان» و «دوباره زندگی» نقش هایی ایفا کرده بود. او در «روایت عشق» در نقش «ابن زیاد» ظرفیت های هنری خود را نشان داد که با صدای حسین عرفانی از شبکه یک پخش شد. این مجموعه تلویزیونی، اولین سریالی است که بعد از انقلاب اسلامی درباره حوادث قیام عاشورا و نبرد کربلا ساخته شد. زنده یاد سعیدی در سال ۶۶ در فیلم «زمزمه» در مشهد مقابل دوربین خسرو ملکان رفت و با ایفای نقش حمید در کنار بازیگران دیگری چون رضا صابری و مهدی صباغی بازی کرد. سعیدی در فیلم، نقش راننده وانتی را بازی می کند که دانشجویی انقلابی را پناه می دهد و در این باره اتفاقاتی هم برایش رخ می دهد. او نزدیک به یک دهه کمتر فیلم بازی می کند و تمرکزش را در عرصه فعالیت های تئاتری اش می‌گذارد تا اینکه سعید سهیلی، فیلم ساز مشهدی، نقش افسر عراقی را برای بازی در فیلم «مردی شبیه باران» به او پیشنهاد می‌کند. او در کنار ابوالفضل پورعرب در سال ۷۵ در هنرستان صنعتی شهید بهشتی مشهد جلو دوربین رفت. مرحوم سعیدی در سال ۷۸ در دو فیلم و سریال دو فیلم ساز مشهدی هنرنمایی کرد. او بار دیگر با سعید سهیلی همراه شد و با «سهراب» با بازیگران مطرحی چون جمشید هاشم پور و جهانگیر الماسی همبازی شد. در همان سال در سریال تاریخی «آفتاب و زمین» به کارگردانی جواد شمقدری با ولی ا... مؤمنی و بهمن دان همبازی شد که به مقطع تولد و زندگی امام خمینی(ره) و خانواده اش در شهر خمین می پرداخت. او دو سال قبل از فوتش، در سریال دفاع مقدسی «روژان» به کارگردانی ماشاءا... شاهمرادی زاده، فیلم ساز مشهدی بازی کرد که در سال ۸۲ از شبکه ۲ پخش شد.

در نشست علمی سیاست گذاری هنر و رویکرد تمدنی جمهوری اسلامی ایران بیان شد

ترویج هنر، مبتنی بر ارزش های اخلاقی

ریحانه موسوی

گزارش خبری

پنجمین نشست علمی همایش علوم انسانی- اسلامی پژوهش و فناوری باموضوع «سیاست‌گذاری هنر و رویکرد تمدنی جمهوری اسلامی ایران» توسط مجمع پژوهشگاه های علوم انسانی – اسلامی، با همکاری مرکز توسعه پژوهش و آموزش عالی قرآن و علوم انسانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی برگزار شد. در این نشست محمدجواد استادی، پژوهشگر حوزه فرهنگ و هنر، به مواردی همچون جایگاه هنر در جمهوری اسلامی، هنر در اسناد بالادستی، تعریف سیاست گذاری هنری، تاریخ سیاست گذاری هنری در دوره های مختلف، روش شناسی سیاست‌گذاری هنری و نسبت بین تمدن و هنر را مورد بررسی قرار داد و بر نقش جمهوری اسلامی در شکل گیری تمدن نوین تأکید کرد.

هنر، ابزاری برای بیان و گفت و گوست

محمد جواد استادی در ابتدای این نشست، هنر را زبانی برای «بیان» دانست و گفت: وقتی در قانون اساسی از آزادی بیان صحبت می شود، حتما بخشی از آن به هنر برمی‌گردد. اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به حمایت از فعالیت های فرهنگی و هنری در قالب بخش های دولتی، خصوصی و تعاونی اشاره می‌کند. ما سند چشم انداز بیست ساله داریم که پایان آن در سال ۱۴۰۴ است و نتایج آن را باید در سال آینده ارزیابی کنیم. در آن سند، هنر به عنوان یک بخش مهم از نظام فرهنگی جمهوری اسلامی ایران شناخته شده است که باید در راستای تحقق تمدن نوین اسلامی توسعه پیدا کند. استادی نقشه مهندسی فرهنگی کشور را یکی از جامع ترین اسناد بالادستی بیان کرد که در آن به هنر اشاره شده است. وی در این زمینه توضیح داد: اهدافی که برای نقشه مهندسی فرهنگی کشور مشخص شده، شامل ترویج هنر متعهد وانقلابی، تقویت هنرهای اسلامی-ایرانی، حفظ میراث فرهنگی و حمایت از تولیدات هنری مبتنی بر ارزش های اخلاقی است. راهبردهای آن نیز گسترش هنر در نظام آموزشی، تقویت دیپلماسی فرهنگی و حمایت از هنرمندان و آثار هنری به شمار می رود. در برنامه ششم توسعه نقش جدی برای هنر در اقتصاد مقاومتی، از طریق توسعه صنایع خلاق و گسترش زیر ساخت های فرهنگی- هنری در سراسر کشور دیده شده است. وی یکی دیگر از اسناد مهم را بیانیه گام دومی که رهبر معظم انقلاب ابلاغ فرمودند برشمرد و درباره آن اظهار کرد: این بیانیه به شکل جدی یکی از مهم ترین اسنادی است که مستقیم به فرهنگ و هنر پرداخته است. سند بعدی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بوده که اتفاقا یکی از محورهای تربیت دانش آموزان در آن، بحث هنر است. منشور توسعه فرهنگ قرآنی یکی دیگر از اسناد جمهوری اسلامی است، اما تأکید کرده که باید از هنر برای ترویج مفاهیم قرآنی استفاده شود. سند نهم، قانون حمایت از هنرمندان است؛ این گروه به شدت نیازمند آن هستند تا از آثارشان حمایت شود. یک سری مسائل قانونی نیز وجود دارد که باید در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، قوه قضائیه و مجلس شورای اسلامی پیگیری شود. آخرین اسنادی که در شورای عالی هنر در حال تدوین است، سند ملی سینما و موسیقی بوده و من نیز توفیق مسئولیت تدوین سند ملی مکتب هنر رضوی را داشتم که در مراحل نهایی شورای عالی هنر جمهوری اسلامی قرار دارد.

سیاست گذاری هنری چیست؟

استادی با طرح این پرسش که سیاست‌گذاری هنری چیست؟ درباره آن گفت: مجموعه ای از اصول، اهداف و برنامه هایی که نهادهای دولتی، حاکمیت ها، کارگزاران و نهادهای فرهنگی وابسته به آن ها تدوین، اجرا و نظارت می کنند تا هنر در راستای ارزش های محوری توسعه پیدا کند و ما بتوانیم اولویت های هنری جمهوری اسلامی را مشخص کنیم. وی اهداف سیاست گذاری هنری را حمایت از هنرمند و خلاقیت هنری، ارتقای دسترسی عمومی به هنر، تقویت آموزش های هنری و توسعه اقتصادی برشمرد و افزود: ابعاد سیاست‌گذاری هنری مسائل اقتصادی، اجتماعی، قانونی و بین المللی را شامل می شود. چالش های آن نیز کمبود بودجه و منابع مالی، اختلاف نظر بر سر میزان آزادی هنر، عدم توازن در حمایت از هنرهای مختلف و دسترسی نابرابر به امکانات فرهنگی است. استادی در بخش دیگری از صحبت های خود با طرح یک سؤال مبنی بر اینکه آیا سیاست‌گذاری هنری علم است؟ خاطرنشان کرد: به طورکلی در دنیا، سیاست گذاری هنری را یک علم مستقل نمی دانند، اما به شدت یک فضای میان رشته ای است. سیاست‌گذاری هنری برای تدوین و اجرا روش دارد؛ یعنی از تحلیل علمی و تحقیق میدانی استفاده می‌کند. میان رشته ای، یعنی کسی که سیاست گذاری هنری انجام می دهد، باید مدیریت فرهنگی، اقتصاد خلاق، روان شناسی، اخلاق حرفه ای، جامعه شناسی و فلسفه هنر را متوجه شود. بدون دانستن این موارد، نمی تواند برای هنر به عنوان یک مسئله جامع سیاست‌گذاری کند. متأسفانه سیاست گذاری هنر با این ویژگی ها، تبدیل به یک رشته دانشگاهی نشده است.

درنگ

روایت با بیان استعاری

نگاهی به نمایش آیینی «نیمه شب»

نوید سردار | نمایش های آیینی، همیشه یک خطر بزرگ همراه خود دارند و آن کشیده شدن به ورطه نگاه صِرف تاریخی است. نگاهی که امتداد رخدادهای حوادث صدر اسلام به امروز را نمی بیند و در واقع یک تاریخ مرده و بی خاصیت را به چشم مخاطب می نشاند. در میان انبوه تولید این دست از نمایش ها، چند سال است که گروه فرهنگی هنری ماهو در شهر مشهد به طور منظم و با دغدغه رویدادهای روز، سراغ سوژه های آیینی می رود. ایام فاطمیه یکی از پایه های اصلی اجرای این گروه است و ماهو، امسال نیز با نمایشی به نام «نیمه شب» مردم مشهد را مهمان سالن اصلی تئاتر شهر کرده است. «نیمه شب» همچون اجراهای گذشته این گروه با دغدغه است. باهویت و سخنگوست. تاریخ را مشت می‌کند و به عینک رویدادهای روز می پاشد. قصه این نمایش با محوریت عمار یاسر پیش می رود و برش هایی از زمانه امام علی(ع) را روایت می‌کند. نقطه تمایز این نمایش نسبت به اجرای سال های گذشته این گروه و همچنین دیگر تئاترهای آیینی، روایت با بیان استعاری است. روایت استعاری از مفهوم خواب و بیداری. انتخابی جسورانه وتحسین برانگیز و در عین حال پرخطر. نمایش، دوالگو و خط اصلی دارد. آن ها که در طول تاریخ در پی بیداری مردم هستند و گروه دیگری که خفتن، کری و کوری مردم را هدف گرفته اند. بیدارانی که صدای حق را می شنوند و خفتگانی که سر و گوشِ بسته را بر هوشیاری ترجیح می دهند. ایده بسیار نابی که اما از پله اول بالاتر نمی رود و گریبان نمایش را می‌گیرد. گریبانی که زمین گیر تکرار مدام مفاهیم استعاری خواب و بیداری می شود، بدون آنکه قدمی به جلو بردارد. تا آنجا که بعد از گذشت دقایقی از اجرا، در هر صحنه صرفا مفاهیم استعاری بازگومی شود. این تکرار در خط روایت نمی نشیند و «نیمه شب» از نداشتن قصه رنج می برد. صحنه ها خط سیر و ارتباط مشخصی با هم ندارند و اگر آن ها را جابه جا و حتی بخشی را حذف کنیم، لطمه ای به نمایش وارد نمی شود. با وجود اینکه رده هایی از زیانِ گسست در روایت، جای خود را در نقش پردازی ها نیز باز کرده است اما با این حال بازی ها مطلوب است و اجرای افراد وقفه ندارد. «نیمه شب» گرچه سعی کرده با نگاه استعاری جبهه حق و باطل را به تصویر درآورد اما در پایان، ضربه محکمی به این وجه ممیزه خود می زند و آن نتیجه‌گیری کلیدِ اسراری طور در انتهای نمایش است. جمع بندی ای که به مخاطب می‌گوید فهم دریافت از آنچه بیان شد را ندارد! با این همه باید گفت «نیمه شب» زنده است. ایستاده. حرف می زند و از خواب ماندگان امروز می‌گوید. تاریخ را نافع می بیند و در میان زندگی روزمره تعریف می‌کند. اتفاقی که این تئاتر را یک سر و گردن از دیگر نمایش هایی با این مضمون بالاتر نگه می دارد. بالاتر برای دادن چشم انداز. برای گسترش دید مخاطبی که از این پس پای نمایش فاطمی می نشیند.

اخبار هنری مشهد

کارگردان «مثلث» این بار با تاریخ شوخی می‌کند

قیس یساقی، کارگردان جوان مشهدی که از هفت ماه پیش با نمایش «مثلث» در تهران روی صحنه است، نمایش تازه ای را برای شرکت در جشنواره نمایش عروسکی تهران مبارک آماده اجرا می‌کند. این کارگردان درباره نمایش جدید خود به ایسنا گفت: نمایش تازه ما «جک نارن» نام داد که مانند «مثلث» یک نمایش عروسکی برای تماشاگران بزرگسال است. این نمایش به لحاظ فرم با «مثلث» تفاوت دارد ولی فضا، اتمسفر و ژانر آن شبیه «مثلث» است. یساقی افزود: اجرای «مثلث» به دلیل برگزاری جشنواره نمایش عروسکی تهران مبارک ـ که از ۲۷ آذر تا سوم دی برگزار می شود ـ حدود سه هفته تعطیل خواهد بود و این اثر نمایشی از ۱۶ دی ماه دوباره اجرای خود را از سر می‌گیرد.

چارسوق هنر

«عزیز» با شروع زمستان به سینماها می آید

فیلم سینمایی «عزیز» به کارگردانی مجید توکلی که مدت ها منتظر پروانه نمایش بود، پس از حضور در ده ها فستیوال بین المللی، روزهای پایانی پاییز روی پرده سینماهای سراسر کشور می رود. «عزیز» یک ملودرام عاشقانه است و آزاده صمدی، روزبه حصاری، بهمن صادق حسنی، رضا عباسی، شیرین محسنی، عقیق بلوری و زنده یاد فاطمه محمدی در آن به ایفای نقش پرداخته‌اند.

هوش مصنوعی، کامران نجف زاده را به سفر می برد

فصل جدید برنامه «برمودا» با اجرای کامران نجف زاده از دی ماه در شبکه نسیم روی آنتن خواهد رفت. به گزارش ایسنا، فصل اول برنامه گفت وگومحور «برمودا» در ۵۲ قسمت از ۳۰ دی ماه ۱۴۰۲ به مدت سه شب در هفته روی آنتن نسیم رفت.

صدای مشاور

پیش از چهارسالگی بچه ها را مهد نفرستید

دکتر علیرضا واقف
مشاور کودک و نوجوان

● شهروند: دخترم کلاس اول است. مشکلی با معلمش پیدا کرده بود و برای من تعریف کرد. من هم رفتم مدرسه اش و اعتراض کردم. معلمش او را ترسانده و گفته مسائل کلاس مربوط به کلاس است و نباید در خانه بیان شوند. حالا دیگر هیچ چیزی از اتفاقات کلاسشان را برایم تعریف نمی‌کند، حتی اگر مشکلی پیش آمده باشد. به نظرتان چه رفتاری باید با او داشته باشم؟

خیلی وقت ها نیاز است برای مشکلاتی که کودک توانایی حل آن ها را ندارد، مشورت بگیرید، ولی بدون مداخله باید باشد. شما باید به فرزندتان روش حل مشکل با معلمش را آموزش می دادید، نه اینکه اعتراض کنید، چون این نوع رفتارها حساسیت شما را نشان می دهد. واقعیت این است که هیچ معلمی بدخواه دانش آموزش نیست و حرفی که معلم زده، درست است. این خودش نوعی آموزش برای کودک شماست.

● شهروند: از هفته آینده می خواهم سرکار بروم. دخترم نزدیک دوسال دارد و تا حالا او را به تنهایی جایی نگذاشته ام، مگر پیش پدر و خاله اش. بچه ای اجتماعی است. می خواهم بدانم اگر او را مهدکودک بگذارم ممکن است دچار اضطراب جدایی شود؟

سه سال اول زندگی دوره احساس امنیت است و نباید کودک دچار تشویش و نگرانی شود. درواقع، پایه بسیاری از مشکلات در آینده بی توجهی به همین دوران است. ازاین رو در این سن با مهدکودک رفتن بچه ها مخالف هستم. بهتر است نزدیکی از اقوام بگذارید که درکنارش آرامش دارد و پس از پایان سه سالگی او را به مهدکودک بفرستید.

● شهروند: پسرم ۶ سال دارد و کلاس اول دبستان است. از وقتی مدرسه می رود دائم چالش داریم. اوایل دستش کُند بود و درست نمی نوشت. سرعت و تمرکزش خیلی پایین بود. بازی درمانی بردمش و بهتر شد. الان مشکلش این است که مدام قهر می‌کند. هرروز معلمش تماس می‌گیرد که بازهم قهر کرده است. برای نمونه امروز از اول تا پایان کلاس قهر بوده، چون معلمش از دست خطش ایرادگرفته است. هنگام بازی با بچه ها هم قهر می‌کند. احساس می‌کنم اعتماد به نفس پایینی دارد ولی در ارتباطات اجتماعی و دوست شدن به ویژه با بزرگ ترها عالی است.

پسر شما از بقیه بچه ها یک سال کوچک تر است، پس طبیعی است که نسبت به بچه های دیگر کمی عقب باشد. با این همه، با مهارت های دست ورزی و ایجاد آرامش در خانه و فضای یادگیری لذت بخش می توان او را به مرور قانونمند کرد. در رابطه با خلقیاتش برای اینکه عادت نشود، سعی کنید در خانه فضای شادی را برایش ایجاد و به بهانه های مختلف تشویقش کنید. اگر در مدرسه نیز به او مسئولیتی در برابر بچه ها داده شود، از حالت قهر و زمینه افسردگی کودکانه خارج می شود.

ذره‌بین سلامتی

از مصرف زرشک غافل نشوید

امیرمقدم

بربرین یک آلکالوئید ایزوکینولین طبیعی است که درگیاهانی مانند زرشک پیدا می شود. ازاین رو مصرف به اندازه آن برای سلامتی بدن ضروری است. مطالعات محققان نشان داده بربرین آثار درمانی بسیاری دارد که برای نمونه می توان به این موارد اشاره کرد.

● مشابه داروی متفورمین درکنترل سطح گلوکز ناشتا و تنظیم انسولین عمل می‌کند.
● باکاهش وزن و بهبود سلامت قلب و عروق، به ویژه از طریق تجزیه چربی های انباشته و افزایش کلسترول خوب از بروز بیماری های متابولیک جلوگیری می‌کند.
● باخواص ضدالتهابی و آنتی اکسیدانی چشمگیری که دارد به درمان بیماری های مزمن کمک می‌کند.
● مرگ سلولی برنامه ریزی شده را در انواع مختلف سرطان تحریک و از تکثیر سلول های سرطانی جلوگیری می‌کند.
● باکاهش التهاب و استرس اکسیداتیو، از سلول های عصبی در برابر بیماری هایی مانند آلزایمر محافظت می‌کند.

تیک سلامتی

پیاز را بیشتر خام مصرف کنید

پیاز به علت داشتن خواص ضدباکتریال، ضدویروسی، ضدالتهابی و آنتی اکسیدانی اش خوراکی ارزشمندی در رژیم غذایی است. با مصرف منظم این ماده غذایی به صورت خام یا پخته می توان به سلامت کلی بدن کمک زیادی کرد و از بروز بسیاری از بیماری ها هم جلوگیری کرد. کنترل قند خون، پیشگیری از ابتلا به بیماری های مزمنی مانند دیابت و التهاب های مفصلی، تقویت سیستم ایمنی بدن، بهبود هضم غذا و تقویت سیستم گوارش از مهم ترین دستاوردهای مصرف پیاز است. البته خواص پیاز خام از نوع پخته آن بیشتر است، چون لایه های خارجی پیاز منبع غنی تری از فلاونوئیدها هستند و درحالت خام ترکیبات آلی آن بیشتر حفظ می شود.

پرسش از شما، پاسخ از ما

همراهان گرامی می توانید پرسش های خود با موضوع پزشکی، روان شناسی و شخصیت شناسی را به روش های زیر با ما در میان بگذارید و درکوتاه ترین زمان ممکن پاسخ آن ها را در همین صفحه مشاهده کنید.

پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹ پیام‌رسان: ۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰

حامیان ناآگاه!

درباره غذا دادن به حیوانات خیابانی و ولگرد که مورد تأیید کارشناسان محیط زیست نیست

ملیحه ابراهیمی اگاهی دل سوزی از سر ناآگاهی باعث می شود دست به یکسری اقدامات سرخودانه بزنیم. راه دوری نروید. حتما خودتان یا اطرافیانتان جزو آن دسته افرادی هستید که به حیوانات خیابانی مثل پرندگان و گربه ها و حتی سگ های ولگرد در حاشیه راه ها غذا می دهید. البته بماند که علاوه بر غذاهای خانگی این روزها خیلی ها به گربه ها و پرندگان غذاهای آماده می دهند. جدا از حس نگرانی که به حیوانات به خصوص در این روزهای سرد دارید بد نیست بدانید بسیاری از کارشناسان محیط زیست بر این باورند که عادت دادن حیوانات به غذاهای آماده باعث بروز مشکلات زیست محیطی می شود زیرا آن ها به صورت غریزی می توانند حتی در شرایط سخت نیز غذا پیدا کنند.

طرح: رضا جنگی شهرآرا

خودجوش عمل نکنید

قبل از آنکه باقی مانده غذای ظهرتان را در یک ظرف یک بار مصرف یا پلاستیک بریزید و در معرض دید گربه ها، پرندگان و سگ ها بگذارید بهتر است بدانید برای مدیریت چنین حیواناتی توجه و رعایت موارد زیر واجب است.

- به جای آنکه خودجوش عمل کنید، درباره چند سازمان خیریه که ناجی حیوانات هستند تحقیق کنید و کار را به آن ها بسپارید.
- حیوانات اطرافتان را عادت به غذادادن هر روز نکنید. این کار ممکن است باعث ایجاد وابستگی حیوانات شود و مشکلاتی را برای محلی که زندگی می‌کنید، پیش بیاورد.
- گاهی ناخواسته باعث جمع شدن حیوانات در نزدیکی محلی که زندگی می‌کنید، می شوید. به عنوان نمونه زباله های خود را بموقع بیرون از خانه نمی‌گذارید.

یک غذا و یک دنیا مشکل

غذادادن به حیوانات خیابانی در برخی موارد به نوعی «مد» تبدیل شده است. این موضوع علاوه بر افزایش جمعیت آن ها یا وابستگی شان به انسان ها و بروز رفتارهای پرخطر، می تواند مشکلات زیادی را ایجاد کند که به عنوان نمونه به برخی از آن ها اشاره می‌کنیم.

آسیب به اکوسیستم

- تغذیه حیوانات خیابانی می تواند تعادل طبیعی اکوسیستم محلی را برهم بزند.
- این امر می تواند به جمعیت های طبیعی حیوانات و گیاهان آسیب برساند.

مشکلات بهداشتی

فضولات حیوانات و انتشار بیماری های مشترک انسان و حیوان ممکن است به سلامت عمومی آسیب برساند.

بهترین راه را انتخاب کنید

به جای آنکه خودسرانه دست به هر اقدامی بزنید و مهربانی و دل سوزی را بهانه کنید بهتر است این چند خط را مطالعه کنید.

حامی باشید

کمک مالی یا داوطلبی در سازمان های خیریه و حامی حیوانات خیابانی بهترین کار است. از یاد نبرید که این سازمان ها می توانند به طور تخصصی و حرفه ای به این حیوانات رسیدگی کنند.

پویش منفی ممنوع!

از طرح های حمایتی، نظارت و کنترل جمعیت حیوانات بدون صاحب که از سوی مدیریت شهری اجرا می شود حمایت کنید و علیه آن ها پویش راه نیندازید.

ارجاع به مراجع ذی ربط

در صورت مشاهده حیوانات آسیب دیده یا در شرایط سخت، پیگیر مراجع مسئول باشید تا بموقع به حیوانات رسیدگی کنند.

آموزش و فرهنگ سازی

از یاد نبریم که آموزش شهروندی درباره خطرات تغذیه مستقیم به حیوانات در واقع ترویج فرهنگ احترام به حیوانات و حمایت از آن هاست.

رعایت موازین محیط زیستی

توجه به این نکته باعث جلوگیری از آلودگی های زیست محیطی می شود و از همه مهم تر از زیستگاه های طبیعی حیوانات حفاظت می‌کند.

مشارکت در طرح ها

حمایت از طرح های درمان، عقیم سازی و نگهداری حیوانات بدون صاحب از تولید مثل بی رویه جلوگیری می‌کند.

بد نیست بدانید!

پرندگان

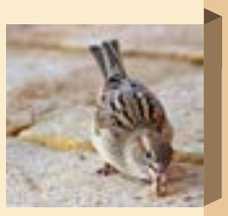

- غذادادن نباید باعث ایجاد وابستگی یا تجمع بیش از حد پرندگان در یک منطقه شود.
- بهتر است از ریختن غذاهای خشک یا دانه های خاص پرندگان استفاده کرد تا ترغیب شوند برای نیازهای خود به دنبال غذا بروند.

توجه: پرندگان در طبیعت درصدی کربوهیدرات می خورند و بقیه را از حشرات تغذیه می‌کنند، وقتی که ما برنج و نان به آن ها می دهیم کربوهیدرات بدنشان بالا می رود، در حالی که باید از پروتئین هم استفاده کنند.
این تغییر رژیم غذایی در دراز مدت برای پرندگان مشکل ایجاد می‌کند؛ در حالی که پرندگان نقش مهمی در دفع حشرات دارند؛ بنابراین برای طبیعت هم مشکل ایجاد می‌کنند.
نکته دیگر اینکه وقتی ما به پرندگان غذا می دهیم، آن ها را در یک نقطه جمع می‌کنیم و اگر یکی از آن ها بیماری داشته باشد، از این طریق به بقیه پرندگان هم انتقال داده می شود.

گربه ها

- می تواند باعث افزایش جمعیت آن ها شود.
- مشکلات بهداشتی متعددی را ایجاد می‌کنند.
- حمایت از سازمان های محلی که به دنبال کنترل جمعیت و پناه دادن به این گربه ها هستند توصیه می شود.

سگ ها

از یاد نبریم که تعداد سگ های ولگرد در حاشیه شهر یکی دو تا نیست. به همین منظور در مورد تغذیه سگ های ولگرد، باید با احتیاط و مسئولیت پذیری بیشتری عمل کرد.

- تغذیه مستقیم توصیه نمی شود.
- باعث افزایش جمعیت آن ها و ایجاد مشکلات بهداشتی و اجتماعی می شود.
- این کار ممکن است باعث وابستگی سگ به انسان ها و رفتارهای پرخطر آن شود.
- حمایت از سازمان های محلی یا خیریه ای که به طور تخصصی به این موضوع می پردازند. زیرا به شکل حرفه ای تر به نیازهای این حیوانات رسیدگی می‌کنند و از افزایش جمعیت بی رویه جلوگیری می‌کنند.

نکته: حیوانات وحشی باید قادر به یافتن غذای طبیعی خود در محیط باشند. غذادادن انسان ها به حیوانات ممکن است این چرخه را مختل کند.

بهترین گزینه کدام است؟

در فصول سرد سال که منابع غذایی طبیعی کمتر است، می توان به صورت محدود به حیوانات کمک کرد، اما بهتر است این کمک به طور موقت و با آگاهی و اطلاع انجام شود.

بهترین‌ها برای گربه‌ها:

غذاهای آماده و بسته بندی شده: این نوع غذاهای مخصوص تولید شرکت های معتبر هستند. این غذاها مواد مغذی کامل و متناسب با نیازهای تغذیه ای گربه ها را دارند.

غذاهای خانگی سالم:
ممکن است عادت داشته باشید ته سفره تان را برای حیوانات در نظر بگیرید. بد نیست بدانید باقی مانده انواع گوشت های بدون چربی مثل مرغ، گوساله یا بوقلمون از خورشتی که پخته اید، ماهی کم چرب یا ته قوطی تن، خرده تخم مرغ ها و لبنیاتی مانند پنیر و همچنین سبزیجات مثل هویج، کدو و اسفناج می تواند گزینه خوبی برای کمک به گربه های خیابانی باشد.

مکمل های تخصصی:
حالا اگر جزو آن دسته از افرادی هستید که دستتان به دهانتان می رسد مکمل های آمینو اسیدی، ویتامینی و مواد معدنی مخصوص گربه نیازهای تغذیه ای گربه ها را تأمین می‌کنند.

بهترین‌ها برای پرندگان:

- **دانه های تخصصی پرندگان:** انواع دانه های مخصوص غذای پرندگان که از سوی شرکت های معتبر تولید می شوند. این دانه ها حاوی مواد مغذی مورد نیاز پرندگان هستند.
- **میوه ها و سبزی های تازه:** انواع میوه های خردشده مثل سیب، گلابی و... همچنین سبزی های تازه مثل کاهو، هویج و انواع سبزیجات.
- **دانه های طبیعی:** دانه های غیرتصفیه شده مثل گندم، ذرت، دانه آفتابگردان و کنجد.
- **مواد پروتئینی:** تکه های کوچک گوشت بدون چربی، حشرات و کرم های خاک
- **آب تازه:** قرار دادن ظرف آب تمیز و تازه برای آن ها اهمیت دارد.

بهترین‌ها برای سگ‌های ولگرد

سگ های ولگرد در مقایسه با **گربه ها و پرندگان** خیابانی مقدار غذای بیشتری را مصرف می‌کنند و در زمان گرسنگی هر چیزی را می خورند. اما اگر در سرمای هوا قصد غذادادن به آن ها را داشتید به دنبال گزینه های گوشتی بروید البته چون تهیه فراورده های گوشتی صرفه اقتصادی ندارد می توان از گزینه های مشابه استفاده کرد. به عنوان نمونه باقی مانده لاشه ها از قصابی، جگر مرغ یا پای مرغ و...
نکته: فقط یادتان باشد درکنار غذا آب سالم در اختیار آن ها بگذارید.

برای اطلاع از بیماری های مشترک بین انسان ها و حیوانات این کد را اسکن کنید

اعتیاد دانش‌آموزان
بخش اول

مسئولان استانی وجود اعتیاد میان دانش‌آموزان را تأیید می‌کنند اما همچنان ابهام و سؤال درباره این آسیب اجتماعی فراوان است

اعتیاد دانش‌آموزان؛ آمار دقیق نداریم

حدود یک درصد
پیش‌بینی معتادان دانش‌آموز استان

گزارش روز

خبرنگار
نکتم جاوید

صحبت از آسیب‌های اجتماعی است و عواقبش در جامعه که اوضاع را برای خانواده‌ها سخت‌تر می‌کند. می‌گویند سن و سال در شروع جرائم و به‌خصوص مصرف مواد مخدر مهم است. به عقیده کارشناسان اگر نوجوانی تا هجده یا بیست‌سالگی از مصرف مواد دور باشد، احتمال گرایش به مصرف در او به‌شدت کاهش پیدا می‌کند. اعتیاد دانش‌آموزی ترسناک است. اگر مادر یا پدری بشنود فرزندش در مدرسه کنار دانش‌آموزی می‌نشیند که معتاد است، چه حالی می‌شود، وای به روزگاری که آن دانش‌آموز معتاد، فرزند خودش باشد. با گسترش آسیب‌ها در جامعه، دیگر نمی‌توان با اطمینان گفت یک گروه یا دسته از آن در امان می‌مانند. خبرهای زیادی درباره اعتیاد در بین این گروه سنی منتشر می‌شود و مهم است بدانیم وضعیت ما در مدارس شهر مشهد چگونه است و چه کسی بر آنان به‌درستی نظارت می‌کند؟

حشیش و گل پرمصرف‌تر است

۱

«نمی‌توانیم بگوییم درمیان دانش‌آموزانمان معتاد نداریم اما آمار آن بسیار کم و درصدی کمتر از عدد یک را در استان به خود اختصاص می‌دهد. این عدد، نتیجه آمارگیری رسمی نیست و شاید مرکز مشاوره آموزش و پرورش بتواند عدد دقیق‌تری اعلام کند.» گفت‌وگویمان با وحید اشرفی، جانشین دبیر ستاد مبارزه با موادمخدر استان، این‌گونه آغاز می‌شود و با این جمله ادامه پیدا می‌کند: اما از نظر ما حتی یک نفر هم زیاد است.

او توضیح می‌دهد: اهمیت این گروه سنی به این دلیل است که در سنین زیر هجده سال مغز در حال تکامل است و به ثبات نرسیده است و تأثیری که مصرف موادمخدر و اعتیادآور روی مغز می‌گذارد، خطرناک و جدی است. حتی درمان این گروه هم در آینده سخت‌تر خواهد شد و به همین دلیل، بهترین کار پیشگیری و آگاه‌سازی است. اگر فرد از پانزده سالگی سیگار بکشد، تا هفده یا هجده سالگی به مصرف گل و حشیش خواهد رسید و اگر از بیست سالگی شروع کند، در بیست و چهارسالگی به آن مواد می‌رسد. باید تا می‌توانیم، سن شروع مصرف را به تأخیر بیندازیم. دست‌کم می‌دانیم که بعد از بیست سالگی، فرد تا حدودی قدرت تشخیص خوب و بد را به دست خواهد آورد؛ چون رشد مغزش کامل می‌شود.

اشرفی از طرح مشترکی یاد می‌کند که با همکاری ستاد مبارزه با موادمخدر و اداره‌کل آموزش و پرورش استان برگزار می‌شود: این طرح با نام «یاریگران زندگی» اجرا می‌شود. ازبین تعدادی از نوجوانانی که علاقه‌مند به فعالیت‌های عام‌المنفعه هستند، از هر کلاس چند نفر به عنوان همیار انتخاب می‌شوند، از طریق مشاور مدرسه در حوزه آسیب‌های اجتماعی، اعتیاد و پیشگیری از آن آموزش می‌بینند و سپس آن آموزش‌ها را به هم‌کلاسی‌های خود منتقل می‌کنند که به نوعی آموزش غیرمستقیم بچه‌ها از طریق گروه هم‌سالان است.

جانشین دبیر ستاد مبارزه با موادمخدر استان یادآوری می‌کند: به طور طبیعی مناطق و مدارسی که در معرض آسیب بیشتر هستند، در اولویت آموزش بوده‌اند اما نمی‌توانیم بگوییم هیچ خطری مدارس دیگر را تهدید نمی‌کند. حدود ۵ درصد افراد جامعه ما را معتادان تشکیل می‌دهند که تقریبا به اندازه عدد میانگین جهانی است اما ۹۵ درصد بقیه افراد جامعه نیز در معرض خطر هستند. نمی‌توانیم بگوییم چون امروز معتاد نیستند، دیگر معتاد نخواهند شد؛ زیرا اعتیاد یک بیماری مسری است و هر فرد معتاد در طول زندگی‌اش می‌تواند دست‌کم ۱۰ نفر دیگر را معتاد کند. آن افراد حاضر در جامعه، مدرسه و در سنین مختلف، همیشه در معرض خطر هستند.

اشرفی با اشاره به اقدامات ستاد مبارزه با موادمخدر بیان می‌کند: برای موارد مختلف، آیین‌نامه‌هایی داریم و اعتباری هم برای اجرای آن ارائه می‌شود. وظیفه شناسایی و درمان دانش‌آموز معتاد با آموزش و پرورش است و مرکز مشاوره تخصصی هر ناحیه؛ البته از طریق سامانه نماد هم می‌شود آسیب‌ها را شناسایی کرد و گزارش داد تا دانش‌آموز وارد چرخه حمایت و درمان شود.

اگرچه اطلاعات غیررسمی که گاهی در رسانه‌ها منتشر می‌شود از مصرف سیگار، ماری جوانا و سیگارهای الکترونیکی در میان دانش‌آموزان خبر می‌دهد، او مصرف فراوان ماده مخدر گل را تأیید نمی‌کند: مصرف گل زیاد نیست و اگر هست، باز در هر منطقه تفاوت دارد. ممکن است در مناطقی بیشتر باشد و در مناطق خاص و مدارس نمونه، ماده مخدر دیگری استفاده شود. روند اعتیاد به موادمخدر به ترتیب از سیگار شروع می‌شود، به حشیش و گل می‌رسد و درنهایت تریاک، هروئین و شیره. یعنی به سوی مواد سنگین و صنعتی می‌رود، لذا از هرجا شروع کنند، ماده اول و دوم همان گل و حشیش است.

۲

آمار دقیقی نداریم

در سنین دانش‌آموزی هستند اما در مدرسه نیستند از سوی دیگر برخی کارشناسان معتقدند که ما در موضوع اعتیاد دانش‌آموزی، مشکل چندانی نداریم و اوضاع این قدرها هم خراب نیست. برای اینکه از درون مجموعه آموزش و پرورش و اقدامات در حال انجام آن بدانیم، لازم است با دکتر علی مهدوی خواه، معاون پرورشی و فرهنگی اداره‌کل آموزش و پرورش استان، گفت‌وگو کنیم.

از نظر نوع محدوده زندگی، دانش‌آموزان معتاد، بیشتر در کدام نواحی آموزش و پرورش ساکن هستند؟

تحلیل کردیم اما الان حضور ذهن ندارم. منطقه تبادکان، منطقه حاشیه شهر محسوب می‌شود. قابل پیش‌بینی هم هست که آسیب بیشتری دیده شود اما این طور نیست که در اعتیاد آمار بیشتری داشته باشند، بلکه در تبادکان تنوع آسیب‌هایمان بیشتر است؛ چون دانش‌آموز دارای خانواده فقیر و ازهم‌گسیخته است و خانواده‌اش جمعیت بیشتری هم دارد. ما در این زمینه نسبت به جمعیت دانش‌آموزی می‌سنجیم. اینکه مثلا پنج دانش‌آموز معتاد داشته باشیم، در قیاس با ۱۸۵ هزار دانش‌آموز منطقه تبادکان زیاد است؟ خیر. ارزیابی‌های ما نشان می‌دهد که ادارات دیگر ممکن است در صدر آمار باشند.

وضعیت مدارس ما در حال حاضر چگونه است؟ آمارها چه می‌گوید؟ ظاهرا مراکز مشاوره شما، مشغول پیگیری و درمان دانش‌آموزان می‌شوند؟

متأسفانه آمار دقیقی نداریم و آنچه به دست ما می‌رسد، مواردی است که شناسایی شده است و مشاور مدارس ما متوجه می‌شوند که دانش‌آموز درگیر مصرف موادمخدر شده است و او را به مرکز مشاوره ارجاع می‌دهند و در این مرحله آمار به دست ما می‌رسد. از این پس، خدمات درمانی و مداخله‌های لازم برای آن‌ها انجام خواهد شد. نکته مهم این است که ما همه آنان را از نظر پایه تحصیلی، جنسیت، نوع مدرسه و بافت محل سکونت، بررسی و تحلیل می‌کنیم. اعتیاد یک موضوع پیچیده است و به این سادگی قابل بررسی نیست و ما از یک سو ملاحظه می‌کنیم که به دانش‌آموز انگ معتاد نزنیم و از سوی دیگر نمی‌خواهیم واقعیت پنهان بشود. ما در حال تحلیل ماجرا هستیم؛ نه فقط اعتیاد بلکه همه آسیب‌های اجتماعی. در تحلیل‌های خود هم به چندگزاره رسیدیم؛ اول اینکه عامل اصلی‌ای که دانش‌آموز را در معرض اعتیاد قرار می‌دهد، داشتن خانواده ازهم‌گسیخته یا والدین مطلقه است. این گزینه در همه موارد شناسایی شده، وجود داشته است. به لحاظ جنسیت، تعداد پسرانمان در این نوع آسیب بیشتر است و از نظر سن درگیر شدن به اعتیاد در دوره دوم متوسطه، بیشتر است؛ چون تحت تأثیر هم‌سالان هستند. عوامل بعدی مربوط به رسانه و فضای مجازی است.

اگر شما آمار دقیق نداشته باشید، هیچ کس دیگری هم ندارد؟

افرادی که به مراکز مشاوره مراجعه می‌کنند، فقط درگیر اعتیاد نیستند. ارزیابی‌ها را گفتم. از نظر منطقه، نیاز به بررسی بیشتری داریم ولی درعین حال دو یا سه شهرستان را در موضوع کلی آسیب‌ها شناسایی کرده‌ایم؛ چون یک آسیب را سؤال می‌کنید، نمی‌توانم عدد بگویم وگرنه به صورت کلی می‌دانیم. شهرستان‌های قوچان، سرخس و بردسکن به لحاظ آسیب‌های کلی، بالاتر هستند. عامل دیگری که به ما کمک می‌کند، این است که مشاوران و مراکز مشاوره ما در شناسایی این‌ها چقدر مؤثر عمل می‌کنند؟ ما یک عدد داریم که به عنوان مثال بیشترین شناسایی در شهرستان فیروزه بوده است اما آیا بیشترین تعداد دانش‌آموز را هم دارد؟ خیر. این عدد مشخص‌کننده این است که مشاوران ما در شناسایی این‌ها خیلی خوب عمل کرده‌اند ولی ممکن است یک شهرستان دیگر درست شناسایی نشده باشد.

مدیران تمایلی ندارند که بگویند دانش‌آموز معتاد داریم و او را اخراج می‌کنند؟ اگر در این مرحله از شناسایی، دانش‌آموز حذف شود که نمی‌توانیم با اطمینان بگوییم چنین مواردی نداریم، شما هرگز متوجه نخواهید شد؟

اگر چنین چیزی وجود داشته باشد، ما آن را آسیب می‌دانیم. وظیفه ما این است که بگوییم اخراج دانش‌آموز اگر ناشی از ناآگاهی مدیر باشد، پاک کردن صورت مسئله است.

و تخلف مدیر؟

بله؛ دقیقا. آن وقت مدیر، متخلف است. اتفاقا در حال اصلاح این گزاره هستیم. اگر مدیر مدرسه و به دنبال آن اداره‌ای، دانش‌آموزان در معرض خطر آسیب را شناسایی کند، از نظر ما عملکرد بهتری دارد.

یعنی قصد پنهان کردن ندارید چون در حال آسیب زدن به دانش‌آموزان دیگر است؟

بله. در مدرسه هم نتواند، در جامعه به دیگران آسیب می‌زند. اگر در مدرسه شناسایی کنیم، می‌توانیم به سرعت کار درمان را پیش ببریم. شناسایی بموقع اولین قدم است و بعد درمان. اگر وضعیت دانش‌آموز خیلی حاد باشد، او را به مراکز دیگر مثل بهزیستی و مجتمع قضایی شوق زندگی معرفی می‌کنیم.

ستاد مبارزه با موادمخدر، آمار یک درصد را برای اعتیاد دانش‌آموزان اعلام کرده است، نظر شما چیست؟

این آمار قطعا درست نیست. باید بدانیم مرجع دوستان کجاست. عددی که برای ما قطعی است، خیلی کمتر از این‌هاست. اصلا به درصد نمی‌رسد. اعتیاد در مدرسه شکل نمی‌گیرد اما ما مسئولیت پیگیری‌اش را برعهده داریم.

اینکه می‌گویید در مدرسه شکل نمی‌گیرد، شاید اشتباه باشد؛ چون گروه هم‌سالان به شدت روی هم اثر می‌گذارند.

من هم به این مسئله معتقدم اما نکته این است که گاهی می‌گوییم شرایطی در مدرسه وجود دارد که دانش‌آموزان از هم می‌آموزند یا از هم مواد می‌گیرند، این را اصلا قبول نداریم. اما این دانش‌آموزان ممکن است با هم رفیق بشوند و خارج از فضای مدرسه و در بستر فضای مجازی، ارتباط بگیرند. ما در این موضوع در مدرسه هم مراقبت داریم، هم آگاهی بخشی و درعین حال دانش‌آموز را مراقبت می‌کنیم، مگر اینکه از اتفاق خبردار نشویم. محیط مدرسه نه تنها به این موضوع دامن نمی‌زند، بلکه همه تمهیدات مقابله با این ماجرا را می‌اندیشد.

چه موادی بیشتر مصرف می‌شود؟

ستاد مبارزه با موادمخدر اطلاعات دقیق‌تری دارد. نوع موادمخدر که در بزرگ‌سالان به سمت مواد صنعتی برود، در نوجوانان هم به همین سو حرکت می‌کند. اغلب نوجوانانی که در سنین مدرسه اعتیاد دارند، یا تحت حمایت بهزیستی هستند و غالبا ترک تحصیل کرده‌اند یا کودک کارند. شاید در سنین دانش‌آموزی باشند اما در مدرسه نیستند.

اوضاع استان ما نسبت به کل کشور چگونه است؟

براساس ارزیابی اخیر وزارتخانه و به واسطه اقدامات انجام شده در اردوگاه‌ها و نمایشگاه‌های مختلف برنا، اردوی مادر و دختری حورا و پدر و پسری علمداران، استان ما جزو مراکزی با رشد درکاهش آسیب‌های اجتماعی بوده است. البته گفته بودند بهترین عملکرد را داشتید اما خودمان این را نمی‌گوییم تا به همین شدت به پیگیری‌ها ادامه بدهیم.

گزارشی با پایان باز

اعتیاد هم از آن موضوعاتی است که خیلی آمار و نکته‌های دقیقی از آن منتشر نمی‌شود، چه برسد به آنکه قرار باشد درباره دانش‌آموزان بپرسیم. اینکه دانش‌آموزان هم مانند همه جامعه بیش از گذشته، درگیر این معضل شده باشند، بدیهی است. همین چندکلام از زبان مسئولان مربوط سؤالات بسیاری در ذهنمان باقی گذاشت.

برای دانش‌آموزانی که دچار یأس و ناامیدی هستند یا تفریح مشخصی ندارند و با خانواده متلاشی زندگی می‌کنند، کوتاه‌ترین راه، اعتیاد است. اگر هر مدرسه‌ای مشاور داشته باشد، چند روز و ماه طول می‌کشد که بتواند یک جلسه با هر دانش‌آموز صحبت کند؟ این از دست دادن فرصت نیست؟ آیا آن دانش‌آموز فرصت کافی برای مبتلا کردن دوست دیگرش را ندارد؟ در جامعه‌ای که بزرگ‌سالان اهمیتی به مشاوره نمی‌دهند، چه‌کسی برای جلسات درمان نوجوانان وقت می‌گذارد؟

این گزارش را با این گفت‌وگوها تمام نمی‌کنیم. این مسئله را در شماره‌های بعدی پیگیری خواهیم کرد.

یادداشت

شاخصه جامعه رضوی توسعه نیکوکاری است

غلامرضا نبی اسدی
روزنامه نگار

انسان در مکتب امام رضا(ع) صاحب حرمت است. کسی که به «نفخت فیه من روحی» تعالی یافته است، در نگاه حجت خداوند نیز جایگاهی رفیع و شأنی عظیم دارد. شاید تکریمِ تمام در حق طرف مناظره از سوی امام ذیل همین نگاه تعریف شود. مناظر اهل فرقه و مذهب غیر حق است، اما از حقِ احترام به صورت کامل برخوردار است. این را در بحث مناظرات امام می‌شود خواند.

اینجا اما نه از منظر مباحثات علمی که از زاویه نگاه کرامند امام است که می‌خواهیم به اصلاح نگاه خود بپردازیم. در گزارشِ «زکریا بن آدم» می‌خوانیم: سألت الرضا(ع) عن رجل من اهل الذمه اصابهم جوع فاتی رجل بولد له، فقال: هذا لک اطعمه و هو لک عبد. قال: لا یبتاع حر، فانه لا یصلح لک و لا من اهل الذمه؛ از امام رضا(ع) پرسیدم که مردی از اهل ذمه (غیر مسلمان مقیم در کشورهای اسلامی) که به فقر و گرسنگی مبتلا شده بود فرزندش را آورد و گفت: فرزندم مال تو، او را خوراک بده و او برده تو باشد. امام فرمود: (انسان) آزاده خریده و فروش نمی‌شود. این کار شایسته تو نیست، از ذمیان نیز روا نمی باشد. امام بدون آنکه حرفی از دین و ایمان او بیاورند و غیریت‌سازی کنند، بر شأن انسان تأکید می‌ورزند. کاری چنین و خرید انسانی آن‌گونه را نه شایسته مسلمانی می‌دانند و نه در حق ذمه‌نشینان روا می‌دانند. به‌واقع، سخن امام، در این موضوع، اوج کرامت انسان و اصالت حقوق او و نفی ارزش‌های مالی را روشن می‌سازد. امام رضا(ع) اجازه نمی‌دهد آزادی انسانی هرچند مصداقِ آن، فرزندِ مردی ذمی و کافر باشد، چنین با بردگی عوض شود. نمی‌پسندند آزادی انسان در سخت‌ترین شرایط خدشه‌دار شود. از نظر امام، انسان آزاد است و احتیاجات اقتصادی نمی‌تواند او را برده کسی سازد و آزادی خدادادی او را سلب کند، اگر چه مسلمان نباشد.

بر همین اساس می‌توان گفت در جامعه ساختاریافته به منطق رضوی، ارزش و والایی انسان پایه و اصل قرار دارد و کلیه قوانین با توجه به این اصل تدوین می‌شود، روابط مالی و مبادلات اقتصادی همه در چهارچوب این بینش انجام می‌شود و بر محور این اندیشه دور می‌زند که سرمایه، سود، کالا و هر چیز ارزشمندی برای انسان است و باید در خدمت او قرار گیرد. انسان برای رشد سرمایه و تولید نیست تا در خدمت سرمایه و کالا قرار گیرد، بلکه این‌ها همه برای انسان و رشد انسان و در خدمت انسان است. البته تحقق این امور در صورتی است که جامعه نه در شعار که در تبدیل شعور به عمل، رضوی باشد. عمل است که در روی زمین اتفاقات سازنده را رقم می‌زند. نیت‌ها هرچند خیر باشد تا به عمل تبدیل نشوند، ارزش اجتماعی پیدا نخواهند کرد. سنجه الاعمال بالنیات، در عبادات و رابطه بنده با رب معنا پیدا می‌کند. این جاست که رب‌الارباب، نه به دست که به دل انسان نگاه می‌کند. پاسخ او هم نه در تراز دست که به اندازه نیت خیر در دل ثبت شده است. در اجتماعیات اما مهم، عمل و ظهورات میدانی کار است. این‌ها باعث سازندگی اجتماعی و بهبود سطح زندگی عمومی است.

باید به این مهم توجه داشته باشیم که در منطق امامت، اصول تربیتی، اخلاقی، مبانی ایمانی و اصول دینی، از اقتصاد و مسائل مالی و سیاسی و ... جدا نیست. اخلاق و اقتصاد با هم رابطه دارند، توحید و عدل با ضوابط اجتماعی و قوانین اقتصادی، پیوندی ناگسستنی دارند و همه قوانین برای رشد و تعالی انسان تشریع می‌شود. برای تکریم فرزندان آدم. همین هم می‌تواند کافران را به اوج مسلمانی برساند. شاید بتوان روایت امام رضا(ع) به نقل از رسول اعظم الهی(ص) را هم در همین هندسه بازخوانی کرد که: رأس العقل بعد الایمان بالله، التودد الی الناس و اصطناع الخیر الی کل بر و فاجر؛ نقل از پیامبر اکرم(ص): اوج خردمندی پس از ایمان به خدا دوستی با مردم و نیکوکاری نسبت به هر (انسان) نیکوکار و بدکاری است. در این منطق، مهم این است که نیکوکاری، روش مردم شود حالا اینکه ثمره آن به چه کسی می‌رسد فرقی نمی‌کند. مهم این است که جامعه به نیکی کردن خو کند آن وقت همه برای بهتر شدن شرایط خواهند کوشید و همه هم برخوردار خواهند شد. جامعه رضوی ظهوراتی چنین دارد.

بردار و بخوان

آیینه مهر

نگاهی به القاب امام علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع)

امام رضا(ع)، خورشید همیشه تابان آسمان ما اهالی خراسان، غریب و دور از وطن خود به شهادت رسیده‌اند. این امر در بیان ائمه اطهار(ع) پیش از ایشان ذکر شده و دل محبان اهل بیت نبوت(ع) برای این تقدیر بی‌تغییر اندوهگین بوده است. از امیرالمؤمنین امام علی(ع) روایت شده که می‌فرمایند: «به زودی مردی از فرزندان من در خراسان به وسیله زهر کشته خواهد شد. ألا فَمَن زارَهُ فِی غُربَتِهِ غَفَرَ اللهُ لَه ذُنُوبَه؛ آگاه باشید کسی که در غربتش او را زیارت کند، خداوند گناهان او را بیامرزد.»

امام رضا(ع) خود می‌فرمایند: «یدفننی فی بلاد غربهٍ إلّا مَن زارَنی فی غُربتی، وَجَبَت لَهُ زیارَتی یومَ القیامهِ؛ مرا در بلاد غربت به خاک می‌سپارند. همانا هرکسی مرا در این غربت زیارت کند، قطعا من او را در روز قیامت زیارت می‌کنم.»

برای عبارت «غربت» چند معنی را می‌توان در نظر گرفت:

۱. غریب کسی است که از وطن خود دور افتاده باشد. بنابراین این وصف شامل امام رضا(ع) نیز می‌شود که مجبور شدند شهر مدینه را به تنهایی ترک کنند.

۲. غریب به معنی فردی است که از خانواده و نزدیک‌ترین خویشان خود دور است.

۳. با استناد به فرمایش حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) که «الغَریبُ من لیس لَهُ حَبیبٌ؛ غریب کسی است که یار و دوست‌داری ندارد.» امام رضا(ع) نیز سال‌های پایانی عمر بابرکت خویش را در مرو در میان افرادی سپری کردند که هیچ سنخیتی با ایشان نداشته و منافقانه اطراف ایشان جمع شده بودند.

۴. خود این غربت، این پرسش را در میان مردم به وجود می‌آورد که چرا امامی که به ظاهر مسند ولایت عهدی را دارا بودند، خود را غریب می‌خوانند؟ به دیگر سخن، غربت یعنی ابتلای امام(ع) به سیاست مزوّرانه مأمون که با نقشه‌ای حضرت(ع) را تحت‌الحفظ از وطن خویش حرکت داد تا تمامی رفتارها، فعالیت‌ها و اقدامات آن حضرت را کاملا زیرنظر داشته باشد.

البته امام هشتم(ع) دارای صفات، ویژگی‌ها و القاب زیادی هستند که به آن مشهور بوده و شناخته می‌شوند. هر کدام از این ویژگی‌ها به بخشی از صفات و خصوصیات امام رضا(ع) اشاره دارند. کتابی که امروز به شما معرفی می‌کنیم در مورد شرح این القاب است.

کتاب «آئینه مهر، با نام تکمیلی »نگاهی به القاب امام علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع)» از سوی محسن رجبی به نگارش درآمده و در قطع پالتویی به تیراژ ۳ هزار نسخه به چاپ رسیده است.

«آیینه مهر» نگاهی است از سر مهر به آنچه تاکنون از القاب امام رئوف حضرت ثامن‌الحجج علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) در روایات و زیارات منعکس شده است. این القاب نماد و نشانه‌ای از علم و عمل و باور و مرام الهی امام است و جایگاه اجتماعی و ویژگی‌های اخلاقی و گستردگی ابعاد وجودی آن حضرت را نشان می‌دهد.

این اثر در دو فصل به القاب مشهور و غیرمشهور امام رضا(ع) اشاره دارد و القاب غیرمشهور نیز به دو دسته القاب مشترک با دیگر معصومان و القاب خاص حضرت رضا(ع) تقسیم شده است.

القاب امام رضا(ع) اعم از مشهور و غیرمشهور ۱۲۸ لقب است و این نوشتار کوشیده است وجه تسمه القاب مشهور را تبیین کند.

ثامن‌الائمه، رضا، رئوف، ضامن آهو، عالم آل محمد(ص) و غریب از القاب مشهور و امام الابرار، امام اهل القرآن، امام ضامن، بحرالجود و العلم، البدر المنیر، حامل کتاب ا... الحاکم العادل، سراج ا...، سلطان و... از جمله القاب خاص امام رضا(ع) و الامام بالحق، امام المسلمین، تقی، امین ا...، حبیب ا...، خاصة ا...، خلیفة الرحمن، الرضی، صابر، صادق و... از القاب مشترک با رسول خدا(ص) و ائمه اهل بیت(ع) است.

زیارت، فرصتی برای استغفار و توبه به درگاه خداوند است

علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) واسطه فیض و مغفرت

حمیده ذاکری| بیشتر ما درباره ادب و آداب زیارت می‌دانیم و هنگامی که برای دیدار ائمه اطهار(ع) در مرقد مطهرشان حاضر می‌شویم، برای رعایت آن‌ها تلاش می‌کنیم. شاید ندانید که آداب زیارت مجموعه‌ای است که نه‌تنها قبل زیارت و در حین زیارت باید آن‌ها را در نظر داشته باشیم و رعایت کنیم و به جا بیاوریم که پس از پایان زیارت نیز، مجموعه‌ای از آداب، تعریف و توصیه شده‌اند. برای زیارت معصومان و امام‌زادگان(ع)، همچنین زیارت امام‌رضا(ع)، آداب ویژه‌ای در کتب ادعیه و زیارت بیان شده است. یکی از آداب زیارت امام هشتم شیعیان، توبه و استغفار کردن از گناهان و تصمیم به بهتر کردن حال، کردار و گفتار خود بعد از فراغت از زیارت است. اگر زائر امام‌رضا(ع) می‌شویم، باید اهل توبه باشیم و برای تحقق آن پس از زیارت آستان مبارک ایشان، بکوشیم. در ادامه چگونگی تحقق این امر را در کلام مبارک علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) دنبال می‌کنیم.

مقدمه‌ای برای طهارت

زمانی که قصد زیارت می‌کنیم، خود را برای حضور در مرقدی مبارک و مطهر آماده می‌کنیم و می‌دانیم بناست به محلی برویم که صاحبش مظهر پاکی است؛ به همین دلیل است که طهارت، یکی از آداب زیارت امام رضا(ع) است. می‌توان گفت این قدم که در نخستین آداب زیارت مرقد مطهر ایشان آمده است، به نوعی زمینه‌ساز آمادگی برای توبه و پاک‌سازی قلب و روح از گناهان و آثار آن است. وقتی می‌خواهیم به محضر ایشان شرفیاب شویم، باید خود را از گناه پاک و طاهر کنیم که راه آن استغفار است. امام رضا(ع) در روایتی در این‌باره می‌فرمایند: «با آمرزش‌خواهی و استغفار، خود را معطر کنید تا بوی گناهان، شما را رسوا نکند» (امالی الطوسی، ص ۳۷۲).

امروز و فردا نکن!

زیارت هرچند مقدمه‌ای برای طهارت و زمینه‌ای برای دوری از گناهان است، خوب است بدانیم که در توبه از گناهان، تأخیر جایز نیست و براساس آموزه‌های اسلام، هرگاه گناهی مرتکب شدیم، باید فوری در محضر خدا از عمل خود استغفار کنیم. امام رضا(ع) نیز در آموزه‌های خود به این موضوع توجه کرده و تأخیر در توبه را جایز ندانسته‌اند و درباره از دست رفتن فرصت‌ها برای طلب بخشش از خداوند، هشدار داده‌اند. در روایتی محمد همدانی می‌گوید از حضرت رضا(ع) پرسیدم: چرا خدا، فرعون را غرق کرد، با اینکه ایمان آورد و به توحید اعتراف کرد؟ آن حضرت در پاسخ فرمودند: زیرا فرعون هنگام دیدن عذاب، ایمان آورد و ایمان در این هنگام پذیرفته نیست. (بحارالانوار، ج ۶، ص ۲۳).

فرصتی برای خلوت و توجه

زیارت فرصتی برای توجه و خلوت است. حضور در حرم مطهر ائمه اطهار(ع) به ما کمک می‌کند در مکانی که دارای ارزش و مقام است و در محضر امامی که دارای مقام شفاعت است، به اعمال خود بیندیشیم و از گناهان گذشته‌مان توبه کنیم. مسئله شفاعت آنان و طلب بخشایش گناهان زائر، به وسیله واسطه قرار دادن آنان، از مهم‌ترین فرازهای زیارت‌نامه‌هاست؛ برای نمونه در زیارت امام رضا(ع) این‌گونه می‌گوییم: «... پدر و مادرم به فدایت، به سوی تو آمده‌ام، درحالی‌که زائر، میهمان و پناه‌گیرنده به سوی تویم از آن ستمی که بر خود کرده ام و از آنچه (از بار گناهانی) که بر پشت خود حمل می‌کنم». (المزارالکبیر، ص ۲۶۲).

با خدا صادق باش!

به خاطر داشته باشیم که توبه حقیقی دارای مراتبی است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها ترک گناه است. این نکته‌ای بسیار مهم است که امام رضا(ع) نیز در آموزه‌هایشان به آن توجه کرده و آن را ملاکی برای حقیقی بودن امر توبه دانسته‌اند. ایشان درباره توبه حقیقی می‌فرمایند: «داستان استغفار، داستان درختی است که حرکت کند و برگ‌هایش بریزد و کسی که از گناهی استغفار می‌کند ولی آن را انجام می‌دهد، همانند کسی است که پروردگار خود را مسخره کرده است» (بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۲۸۱). ایشان در کلامی دیگر چنین فرموده‌اند: «... کسی که بر گناه اصرار ورزد و بدون توبه از خدا طلب عفو و بخشش کند، خود را مسخره کرده است». (تحریرالمواعظ العددیه، صفحه ۴۷۰).

این‌گونه دوست‌داشتنی‌تری!

وقتی به زیارت می‌رویم، درحقیقت به دنبال دریافت توجه ائمه اطهار و در عوض آن رضایت پروردگار هستیم. به گفته علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع)، یکی از اعمالی که در نزد خداوند متعال پسندیده است، توبه شخص گناهکار است. زائری که در حرم مطهر ائمه اطهار(ع) از فرصت زیارت بهره می‌برد و توبه می‌کند، درحقیقت دو عمل پسندیده را به درگاه خداوند عرضه می‌دارد و به کمک یکی و با امید بستن به خداوند متعال، در جهت پذیرش توبه خود گام برمی‌دارد و سعی می‌کند با نزدیکی به توصیه‌های ائمه اطهار، خود را به متر و معیار خدایی نزدیک کند. امام هشتم شیعیان در سخنی در این‌باره فرموده‌اند: «چیزی در نزد خدا محبوب‌تر از یک مرد یا یک زن توبه‌کننده نیست» (سفینه، ج یک، ص ۱۲۶).

شرمنده و امیدوار باش!

با توجه به کلام امام رضا(ع) اگر مراتبی را در توبه مورد توجه قرار دهیم، می‌توانیم به پذیرش توبه خود در درگاه خداوند امیدوار باشیم. یکی از این مراتب، سخن نگفتن از گناهمان در نزد دیگران است. امام رضا(ع) در این‌باره فرمودند: «پنهان‌کننده کار بد، آمرزیده است» (کافی، جلد ۴، ص ۱۶۰). براساس آموزه‌های دین، این سخن دلالت بر این دارد که اگر کسی هم گناهی انجام داد، برای کسی تعریف نکند و در حقیقت از عمل خود شرمنده باشد و با توبه واقعی، امیدوار به فضل خدا باشد. همان‌طور که امام رضا(ع) از پیامبر اسلام(ص) روایت کرده‌اند که فرمودند: «توبه‌کننده گناه مانند کسی است که گناهی بر او نیست» (عیون اخبارالرضا، ص ۳۹۱).

روشنا

پیامبر(ص): اَلضّیافَةُ اَوَّلُ یَوم وَ الثانی وَ الثالثُ وَ ما بَعدَ ذلِکَ فَإنَّها صَدَقَةٌ تُصَدّق بِها عَلَیهِ. (کافی[ط-الاسلامیه]، ج ۶، ص ۲۸۳، ح ۲)

پیامبر(ص): مهمانی یک روز و دو روز و سه روز است، بعد از آن هرچه به او دهی، صدقه محسوب می‌شود.

قصص قرآنی

یوسف از دامان پاک خود به زندان می‌شود

سمانه رضوانی | سرنوشت بعضی آدم‌ها خیلی عجیب رقم می‌خورد. همه در زندگی‌شان بالا و پایین دارند؛ از دست‌دادن و به‌دست‌آوردن دارند اما بعضی‌ها انگار راهشان جداست. سرپایینی زندگی‌شان یک‌طور دیگری سخت است و بالارفتنشان هم عجیب‌تر. اینکه منتخب خدا هم باشند، عجیب‌تر هم می‌شود.

یوسف انتخاب‌شده بود با همه بالا و پایین‌های زندگی‌اش؛ مثل محبت خاص پدر و حسادت برادران، چاه و قصر عزیز مصر و... . خودش را انداخته بود در پناه امن خدا و این دلش را آرام می‌کرد.

بعد از ماجرای دست بریدن زنان مصر، زلیخا پرچم پیروزی را بالا برده بود که «دیدید قضاوت کردید؟ خودتان هم وقتی جای من بودید، همین کار را می‌کردید.» انگار به گناهش افتخار می‌کرد و خود را برنده بازی باخته می‌دید. «ملامت‌هایتان یادتان هست؟ بله، من عاشق غلامم شدم و پیشنهاد بی‌شرمانه‌ای به او دادم، اما او مرا رد کرد. باز هم این کار را می‌کنم و اگر دوباره مرا پس زند، لایق زندان است.»

قَالَتْ فَذَلِکُنَّ الَّذِی لُمْتُنَّنِی فِیهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ یَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَیُسْجَنَنَّ وَلَیَکُونًا مِنَ الصَّاغِرِینَ (یوسف، ۳۲).

یوسف رفت سراغ معشوق خودش. به خدا گفت: «من اگر بین شر این‌ها و زندان انتخاب کنم، قطعا زندان را می‌خواهم.» یوسف از وسوسه شیطان می‌ترسید و برای همین خدا را امن‌ترین می‌دید در برابر ابلیس.

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَیَّ مِمَّا یَدْعُونَنِی إِلَیْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّی کَیْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَیْهِنَّ وَأَکُنْ مِنَ الْجَاهِلِینَ (یوسف، ۳۳).

خدا دعای یوسف را اجابت کرد.

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ کَیْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ (یوسف، ۳۴).

بی‌گناهی او بر همه آشکار بود. خود زلیخا اعتراف کرده بود و هیچ جای شبهه‌ای نبود اما باز هم زندانی شد. زندانی که خودش و خدا به آن راضی بودند.

ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآیَاتِ لَیَسْجُنُنَّهُ حَتَّی حِینٍ (یوسف، ۳۵).

نقاشی یوسف و زلیخا، اثر کمال‌الدین بهزاد (۸۶۰-۹۴۲ هـ ق)

شنیدنی

احکام

روزه قضا

پرسش: اگر از ماه رمضان قبل روزه قضا داشته باشم و در این ایام روزه بگیرم ولی به عمد روزه قضا را باطل کنم، حکم آن چیست؟

آیت‌ا... العظمی خامنه‌ای: در صورتی که برای قضای روزه فرصت دارد، می‌تواند پیش از اذان ظهر، روزه قضا را باطل کند، ولی باطل کردن آن پس از اذان ظهر، جایز نیست و کفاره دارد و کفاره آن، غذا دادن به ده فقیر است و اگر نمی‌تواند، باید سه روز روزه بگیرد.

آیت‌ا... العظمی مکارم‌شیرازی: کسی که روزه قضای ماه رمضان را به‌جا می‌آورد، می‌تواند پیش از ظهر روزه را افطار کند، به‌شرط این‌که وقت برای قضای روزه تنگ نباشد، ولی بعدازظهر جایز نیست، همچنین اگر قضای روزه غیرمعینی (مانند قضای روزه نذر) را گرفته باشد، احتیاط واجب آن است که بعدازظهر روزه را باطل نکند.

آیت‌ا... العظمی سیستانی: کسی که قضای روزه ماه رمضان را گرفته است، اگر بعدازظهر عمدا کاری که روزه را باطل می‌کند انجام دهد، باید به ۱۰ فقیر هرکدام یک مُد طعام بدهد و اگر نمی‌تواند، سه روز روزه بگیرد.

آیت‌ا... العظمی زنجانی: کسی که قضای روزه ماه رمضان را گرفته است، اگر از شب نیت روزه کرده است و پیش از ظهر، عمدا کاری که روزه را باطل می‌کند انجام دهد یا این کار را بعدازظهر انجام دهد، چه از شب نیت روزه کرده باشد یا نه باید به ۱۰ فقیر هرکدام یک مد طعام بدهد یا آن‌ها را سیر کند و اگر نمی‌تواند، سه روز روزه بگیرد.

آیت‌ا... العظمی صافی‌گلپایگانی: کسی که قضای روزه رمضان را گرفته است، اگر بعدازظهر عمدا کاری که روزه را باطل می‌کند انجام دهد، باید به ۱۰ فقیر هرکدام یک مد که تقریبا ۱۰ سیر است، طعام بدهد و اگر نمی‌تواند، سه روز روزه بگیرد.

نگاهی به تاریخ و جذابیت‌های ناگفته ایوان شمالی صحن انقلاب

چهارشنبه‌های مطلا

شکوه کتیبه‌ها و نقش کاشی‌ها در ایوان عباسی

مرضیه ترابی| صحن کهنه یا همان صحن انقلاب -به شکل امروزی‌اش- در سال ۱۰۱۰ قمری/ ۹۸۰ خورشیدی (حدود ۴۲۳ سال قبل) و به دستور شاه‌عباس یکم صفوی ساخته شد. او بالاخره توانست ازبکان را از حریم خراسان بتاراند و بعد از پیاده‌روی مشهورش از اصفهان تا مشهد (طی ۲۸ روز) فرمان توسعه عمرانی حرم امام‌رضا(ع) را صادر کرد و طرح فعلی صحن کهنه، ذیل همین فرمان ریخته شد. اینکه می‌گوییم «طرح فعلی» یا «شکل امروزی»، ازآن‌روست که نخستین اقدام برای تأسیس صحنی در شمال روضه منوّره حرم‌مطهر، در حدود سال ۸۷۵ قمری/ ۸۴۹ خورشیدی، بیش از ۱۳۰ سال قبل از اقدام شاه‌عباس یکم صفوی صورت گرفت؛ زمانی که امیرعلیشیر نوایی در ادامه فعالیت‌های عمرانی و سازمانی‌اش در حرم‌مطهر، در فضای مقابل ایوانی که شمال روضه منوره ساخته بود، صحنی بنا کرد که حدود یک چهارم اندازه فعلی صحن کهنه بود؛ صحنی که شاه‌عباس یکم بنیان نهاد، در واقعه توسعه صحن نخست محسوب می‌شد؛ چنان‌که اسکندربیک منشی در «عالم‌آرای عباسی» می‌نویسد: «رأی جهان‌آرا که به معموری اقطاع و آبادی اصقاع و تعمیر بقاع و رباع مفطور و همگی نیت خیر امنیت بدان مقصود است، به‌توسیع صحن مبارک روضه مقدس متعلق گشت. چون صحن سابق در نظر همت والا تنگ و حقیر می‌نمود.» این صحن ۱۰۴/۳۸ متر طول و ۶۴/۵۲ متر عرض دارد (طبق گزارش استاد عزیزا...عطاردی در جلد نخست «تاریخ آستان‌قدس‌رضوی») و مساحت آن حدود ۶۷۳۵ مترمربع است. معمار صحن برای آن چهار ایوان و دوازده صفه (ایوان کوچک) در نظر گرفت که یکی از ایوان‌ها، همان ایوان علیشیرنوایی بود و یکی از صفه‌ها نیز با پنجره فولاد پوشانده شد. در میان ایوان‌های صحن کهنه، ایوان شمالی آن که به «ایوان عباسی» شهرت دارد، دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی است که شاید مخاطبان این نوشتار، کمتر با آن آشنا باشند؛ به همین دلیل، گزارش پیشِ رو را به بررسی این ویژگی‌ها اختصاص داده‌ام؛ امید که موردتوجه دوستداران فرهنگ رضوی قرار گیرد.

۲ سخنی در باب کتیبه‌های ایوان عباسی

حال که سخن به اینجا رسید، مناسب است چندکلمه هم درباره دیگر کتیبه‌های ایوان عباسی صحبت کنیم. این ایوان نه‌فقط از حیث تاریخ‌های گوناگون و متنوع در کتیبه‌ها، بلکه از نظر شیوه نگارش و نوع خط نیز تنوع فوق‌العاده‌ای دارد و حتی می‌توان سیر تکامل خط نستعلیق را در آن مشاهده کرد. در فضای داخل گنبد، دو کتیبه به خط محمدرضاامامی وجود دارد که بخش‌هایی از دعای «نادعلی» است و از معدود آثار نستعلیق مربوط به دوره صفویه و شخص محمدرضاامامی در حرم‌مطهر امام‌رضا(ع) محسوب می‌شود؛ به‌این‌ترتیب ما نمونه‌ای از خط نستعلیق محمدرضاامامی را که به نگارش خط ثُلث شهرت دارد، در این ایوان مشاهده می‌کنیم. در فضای محراب میانه ایوان، کتیبه‌ای از دوره محمدشاه‌قاجار دیده می‌شود که دچار یک ایراد تاریخی در متن است: «اَمَرَ بِتَعمیرِ هَذه العِمارةِ المُبارکه العَبّاسیّه السُّلطانِ الاَعظَمِ الاَکْرَمِ وَ الخَاقانِ الْمُعَظَّم مُحَمَّد شاه قاجار خَلَّدَالله مُلْکَهُ وَ بِرّه وَ اِحسانه فی سنه ۱۲۱۱». ذکر تاریخ ۱۲۱۱ قمری، اصولا هیچ تناسبی با دوره محمدشاه قاجار ندارد. می‌دانیم که او از جمادی‌الثانی سال ۱۲۵۰ قمری به حکومت رسید و پیش از وی، فتحعلی‌شاه‌قاجار نیز از عید فطر سال ۱۲۱۲ قمری فرمانروای ایران بود؛ بنابراین، تاریخ مذکور مربوط به دوره آقامحمدخان‌قاجار و بعد از تسلط او بر مشهد و برانداختن بازماندگان افشاریه است. احتمالا تاریخ کتیبه موردبحث، بخشی از کتیبه دیگری بوده که به کتیبه دوره محمدشاه‌الحاق شده است؛ به‌همین‌دلیل باید تاریخ این کتیبه را متعلق به همان کتیبه ازبین‌رفته بدانیم که احتمالا به فرمان آقامحمدخان‌قاجار ساخته و نصب شد. استاد عزیزا...عطاردی در جلد نخست «تاریخ آستان‌قدس رضوی» به این درهم‌ریختگی در بازسازی و ترمیم کاشی‌های ایوان عباسی اشاره می‌کند، اما به رفع معضل تاریخ ۱۲۱۱ قمری نمی‌پردازد. علاوه بر کتیبه مذکور، کتیبه دیگری هم در حاشیه محراب وجود دارد که متن آن «صلوات خاصه پیامبرخدا و اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام» و احتمالا مانند کتیبه محمدشاه، توسط محمدحسین‌شهیدی مشهدی به رشته تحریر درآمده است. در کنار این کتیبه‌های نفیس، کتیبه دیگری مربوط به «سوم رجب‌المرجب ۱۳۹۹» (دوران جمهوری اسلامی) نیز در فضای بالای محراب وجود دارد که به خط نستعلیق بسیار ممتاز و زمینه لاجوردی است: «به رسم حق‌شناسی از مبارزات حق‌طلبانه ملت مسلمان ایران به‌رهبری حضرت آیت‌ا...العظمی امام خمینی متّع‌ا...المسلمین بطول بقائه و یادبود شهدا و مصدومین در این مکان شریف اینجا به صحن انقلاب نام‌گذاری شد».

۱ معمای نام ایوان

سنگ بنای ایوان عباسی در همان سال ۱۰۱۰ قمری گذاشته شد؛ بنابراین باید آن را از آثار دوره شاه‌عباس یکم بدانیم. شاید برخی گمان کنند که دلیل نام‌گذاری ایوان نیز همین باشد؛ درحالی‌که ظاهرا چنین نیست. هرچندکه اصل بنا در دوره شاه‌عباس یکم ساخته شده است، اما به احتمال زیاد نام‌گذاری ایوان مربوط به کتیبه موجود در پیشانی آن باشد؛ کتیبه‌ای مربوط به دوران شاه‌عباس دوم صفوی (درگذشته سوم مهرماه ۱۰۴۵ خورشیدی) و با خط هنرمندانه محمدرضا امامی؛ کتیبه‌ای به خط ثلث زردرنگ، درون زمینه لاجوردی: «اَمَرَ بِتَعمیرِ هَذِهِ الایوانُ الْمُبارکه الرَّضَویه السُلطانِ الاعظم و الخاقانِ المُعَظَّم مالِکِ الرِّقابِ الاُمَم مَولَی الْمُلوکِ الْعَرَبِ وَ الْعَجَم السلطان بن السلطان ابُوالمُظَفَّر شاه عباس الثانی الصفوی الموسوی الحسینی بهادُرخان خَلَّدالله مُلکُه/ کتبه محمدرضاامامی». ظاهرا در عهد حکومت شاه‌عباس‌دوم، هم بنای ایوان به پایان رسید، هم کار کاشی‌کاری نفیس آن خاتمه یافت، اما نیاز به تعمیراتی پیش آمد که در این دوره انجام گرفت و شاید بهانه‌ای شد که فرمانروای صفوی نام خود را بر کتیبه موجود در حرم‌رضوی ثبت کند تا از رویکرد پدرانش عقب نماند. پیش از وی، شاه‌صفی کتیبه‌ای را بر فراز چهارچوب درِ بیرونی ایوان شرقی صحن کهنه (نقاره‌خانه فعلی) نصب کرد که به تعمیرات و اقداماتش اختصاص داشت و بی‌شک شاه‌عباس‌دوم نیز مایل به ثبت چنین اثری در حرم‌رضوی بود. مشهور است که این فرمانروای صفوی، اهتمام فراوانی به امور عمرانی داشت؛ بااین‌حال، کار شاه‌عباس‌دوم نیز پس از چندی، گرفتار فرسایش و تخریب شد و در ادوار بعد، کاشی‌های جدیدی جای کاشی‌های قدیمی را گرفت؛ چنان‌که کاشی حاشیه ایوان در سال ۱۲۶۲ قمری/ ۱۲۲۵ خورشیدی تعویض و با کتیبه‌ای به خط چشم‌نواز محمدحسین‌شهیدی مشهدی و با متن سوره مبارکه جمعه جایگزین شد.

۳ چند نکته تکمیلی

تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، ایوان عباسی مسیری عمومی برای ورود و خروج به صحن کهنه نبود. این ایوان به‌دلیل قرار گرفتن در فضای روبه‌روی ایوان و گنبد طلا، مکانی برای برگزاری مراسم گوناگون و مجالس درس محسوب می‌شد. در مرکز اسناد آستان‌قدس‌رضوی، سندهای مربوط به کاربری ایوان عباسی در مراسم مختلف، به‌ویژه اعیاد مذهبی مانند عید قربان و عید فطر وجود دارد. علاوه بر این‌ها، ایوان عباسی محل استقرار قدیمی‌ترین ساعت بزرگ حرم رضوی است که در سال ۱۱۱۴ خورشیدی در این مکان نصب شد و اخیرا جواد نوائیان رودسری در یادداشت مفصلی با عنوان «ناگفته‌های ساعت فراموش‌شده و ۲۸۹ ساله حرم‌مطهر رضوی» به آن پرداخته است. برخلاف باور بسیاری از افراد که ساعت مظفری را قدیمی‌ترین ساعت حرم‌رضوی می‌دانند، ساعت نادری قدمتی به مراتب بیشتر دارد و از مزیت ساخت تمام ایرانی هم برخوردار است. این ساعت در دوره قاجار، به‌دلایلی که فعلا از آن اطلاع نداریم برچیده شد. با پیروزی انقلاب اسلامی، در فضای پشت ایوان عباسی، بست شیخ طبرسی را بنا کردند و دو مسیر از دو صفه دو سوی داخل ایوان، به طرف بست جدید باز شد.

فوتو حرم

میراث باشکوه عصر گوهرشاد

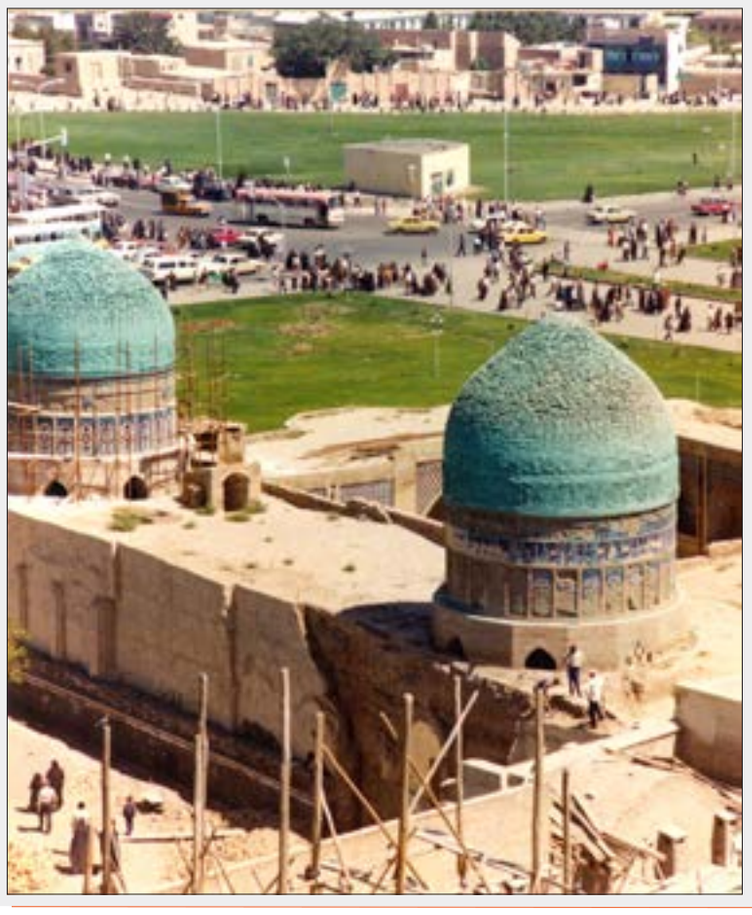

ترابی| در تاریخ حرم‌رضوی، عصر گوهرشاد به دوره‌ای اطلاق می‌شود که با اقدامات عمرانی گوهرشادبیگم از حدود سال ۸۱۰ قمری آغاز شد و تا پایان عمر سلطان‌حسین بایقرای تیموری در سال ۹۱۱ قمری، به‌مدت حدود یک قرن ادامه داشت. در این صد سال، تلاش‌های فراوانی برای تبدیل مشهد به یک مرکز زیارتی پررونق صورت گرفت. اماکن متبرکه توسعه‌ای بی‌سابقه یافت و با تلاش‌های شخص گوهرشادبیگم و دیگر بزرگان عصر تیموری، مانند امیرعلیشیر نوایی، در این دوره مدارس و بناهای باشکوهی در مشهد ساخته شد؛ بااین‌حال، زمانی که از میراث این دوره سخن به میان می‌آید، اذهان بر بنای فاخر مسجد گوهرشاد و نیز ابنیه چشم‌نواز اطراف روضه‌منوره محدود و محیط می‌شود؛ درحالی‌که در مجاورت مسجدجامع و حرم‌مطهر، ساختمان‌هایی وجود دارد که در حافظه تاریخی آن‌ها می‌توان نشانی از عصر باشکوه گوهرشاد در مشهد یافت. یکی از این بناها که امروزه به بخشی از اماکن متبرکه و دارالقرآن حرم‌رضوی تبدیل شده، مدرسه تاریخی «دودر» است؛ مدرسه‌ای که روزگاری، ورودی آن در حاشیه بازار مشهور زنجیر و در امتداد بازار بزرگ مشهد قرار داشت. این مدرسه که در قدیم، مدرسه «خواجه‌یوسف» نامیده می‌شد، توسط امیرغیاث‌الدین خواجه یوسف بهادر (از اُمرای دوره تیموری) و در سال ۸۴۳ قمری، حدود بیست سال بعد از پایان ساخت مسجدجامع‌گوهرشاد ساخته شد و احتمالا مقبره بانی این بنای مُعظَم، زیر یکی از دو گنبد زیبای آن قرار دارد. این مدرسه در زمان حکومت شاهرخ و هنگام حیات گوهرشادبیگم ساخته و افتتاح شد، با مساحتی حدود پانصد مترمربع و ۳۲ حُجره برای اقامت طلاب علوم دینی. مدرسه خواجه یوسف، با معماری دوگنبدی و منحصربه‌فرد خود، طی چند قرن فعالیتش، بارها تعمیر شده که یکی از مهم‌ترین آن‌ها مربوط به سال ۱۰۸۸ قمری و دوران شاه‌سلیمان‌صفوی است. عملیات ترمیم در این سال با حمایت مالی مادر فرمانروای صفوی انجام شد و احتمالا خرابی‌های مربوط به زلزله سهمگین سال ۱۰۸۴ قمری را برطرف کرد. مدرسه «دودر» یا «خواجه‌یوسف» از آسیب‌های تخریب بزرگ سال ۱۳۵۴ خورشیدی مصون ماند و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی دوباره تعمیر اساسی و از سال ۱۳۸۰ خورشیدی به دارالقرآن کریم حرم‌مطهر امام‌رضا(ع) تبدیل شد. تصویر امروز فتوحرم مربوط به سال ۱۳۵۵ خورشیدی و در بحبوحه تخریب بزرگ گرفته شده است. عکاس آن علی‌اصغر ناصری است. در این تصویر می‌توان آجرهای لعاب‌دار قدیمی (احتمالا مربوط به دوره صفویه) را بر فراز دو گنبد مدرسه دید. این گنبدها در دهه ۱۳۶۰ خورشیدی به‌صورت فاخری ترمیم شد و امروزه می‌توانید در زاویه صحن جمهوری‌اسلامی در حرم‌رضوی، زیبایی آن‌ها را با دقت بیشتری ببینید.

گزارش جیبی

بهزاد چوپانکاره از احیای خانه‌های تاریخی شهر می‌گوید

خانه‌های تاریخی مثل ریه‌های شهر هستند

مریم دهقان| این روزها متأسفانه از تاریخ مشهد، با قدمت ۱۲۰۰ ساله‌اش، جز مجموعه حرم‌مطهر رضوی و چند بنای دیگر یادگار شاخصی باقی نمانده است. بافت تاریخی مشهد از نیمه دوم قرن گذشته و به‌ویژه دوسه دهه اخیر بسیار دستخوش تغییر شده است؛ بااین همه، در سال‌های اخیر شاهد طرح‌ها و مطالعاتی درباره احیای دوباره بافت تاریخی مشهد از سوی سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف از جمله شهرداری هستیم که احیا و تغییرکاربری خانه‌های تاریخی از آن جمله است.

مدیر پروژه‌های ساماندهی بافت تاریخی سازمان عمران و بازآفرینی فضای شهری مشهد معتقد است که وقتی از مشهد می‌گوییم، درباره شهری متفاوت در کشورصحبت می‌کنیم که از جهت وسعت، قدمت و ویژگی‌های دیگر مانند بافت شهری و موقعیت اجتماعی و سوق‌الجیشی منحصربه‌فرد است و همه این‌ها به‌دلیل حضور حضرت‌رضا(ع) در این شهر است؛ قرارگرفتن مشهد در جاده ابریشم، وجود مفاخر علمی و ادبی و به‌طور ویژه پایگاه مذهبی جهان شیعه از ابتدا تا امروز از ظرفیت‌های انکارناپذیر مشهد است؛ اما اگر بخواهیم نگاه ویژه‌تری به بافت تاریخی آن داشته باشیم، نقشه‌ها و عکس‌برداری‌هایی که شده است، نشان می‌دهد که مشهد، براساس نقشه مصوبی که سال ۱۳۹۴ ابلاغ شد، ۲ هزار و ۶۶۷ هکتار بافت تاریخی دارد. همین است که حرکت در مسیر احیای بافت تاریخی مشهد توسط سازمان عمران و بازآفرینی شهری از سال ۱۳۹۷ شروع شد و تاکنون اتفاقات زیادی در شهر رخ داده است که راه‌اندازی دفترهای تسهیلگری، مطالعه روی گذرهای تشرف قدیمی مشهد، گذرهای تاریخی و خانه‌های تاریخی از آن جمله است.

احیا و ماندگاری خانه‌های تاریخی با مشارکت مالکان

چوپانکاره درباره احیای خانه‌های تاریخی مشهد چنین می‌گوید: «نگاه ما این است که این خانه‌ها و گذرهای تاریخی که منجر به هویت‌بخشی شهر مشهد شده‌اند و محلی برای زنده بودن و تنفس تاریخی شهر برای مجاوران و زائران هستند با نگاه مشارکتی مردم رونق گیرند و صاحبان و وارثان خانه‌های تاریخی در احیای آن‌ها مشارکت داشته باشند؛ مانند خانه تاریخی هزاردستان که مالک شخصی با هزینه خود آن را به یک فضای زیبا و دلنشین برای مردم شهر تبدیل کرده است.

علاوه بر این مکان، پانزده خانه تاریخی دیگر نیز در مشهد وجود دارد که آن‌ها را فعال کرده‌ایم و به‌زودی دو خانه تاریخی دیگر با همراهی مالک شخصی و بهره‌برداری سازمان گردشگری مشهد افتتاح خواهد شد. نکته حائز اهمیت در احیای بافت تاریخی مشهد این است که ما به دنبال تملک خانه برای خرید یا مرمت و نمایش ابعاد و اندازه آن نبودیم، بلکه به‌دنبال این بودیم که مالکان پای کار بیایند؛ زیرا وقتی مالک، خانه را فعال می‌کند، نوع روایت‌ها نیز متفاوت است و حال خوبی برای مردم شهر رقم می‌خورد. من معتقدم که روایت خانه‌های تاریخی، شهر را می‌سازد، سبک زندگی افراد را به نمایش می‌گذارد و آشنایی با این افراد حس تازگی به بازدیدکنندگان می‌بخشد؛ به‌عنوان مثال وقتی مالک خانه تاریخی آیت‌ا...ابوالقاسم‌سرابی تلاش می‌کند داستان روضه ۱۵۰ ساله‌ای را که در دهه محرم هنگام اذان صبح برگزار می‌شد بازگو کند یا مالک خانه تاریخی احمدیان از پدربزرگ بزازش می‌گوید و اسناد و عکس‌های تاریخی این خانواده را به نمایش می‌گذارد روایت‌های منحصربه‌فردی در دل شهر شکل می‌گیرد که قصه‌های شهر را جذاب‌تر و دل‌چسب‌تر می‌کند.»

پلاک‌کوبی هویتی، اقدامی مؤثر برای حفظ بافت تاریخی شهر

او ادامه می‌دهد: «خانه‌های تاریخی مثل ریه‌های شهر هستند. نگهداری و مراقبت از این بافت‌های تاریخی موجود یا احیاشده دو سو دارد؛ یک سوی آن به شهروندان برمی‌گردد که علاوه بر ارتباط برقرار کردن با هویت تاریخی شهر، به‌گونه‌ای از آن استفاده کنند که دیگران و آیندگان هم سهمی در این تنفس تاریخی داشته باشند. در سوی دیگر آن مدیران شهری قرار دارند که فضایی مناسب برای شهروندان فراهم کنند تا از آن لذت ببرند و در برنامه‌ریزی آینده شهر نیز این موضوع را مدنظر قرار دهند و هویت بافت‌های تاریخی را حفظ کنند.

از این جهت مسئله بازآفرینی خانه‌های تاریخی یکی از مهم‌ترین ابزارهایی است که می‌تواند این نگاه و ساختار را پیش ببرد و از آن حمایت کند؛ همچنین باید توجه داشت هر شهر، هویت مخصوص به خود را دارد و نباید مشهد با دیگر شهرها مثل یزد، اصفهان یا شیراز مقایسه شود و باید هویت منحصربه‌فرد خود را شکل بدهد؛ لذا خرده‌روایت‌های هویت شهر مشهد باید شناسایی شود. یکی از اقداماتی که می‌توان در جهت حفظ هویت تاریخی شهر انجام داد پلاک‌کوبی هویتی است که تا به حال در این زمینه اقدامی صورت نگرفته است. ما شخصیت‌های برجسته، مکان‌های تاریخی و محله‌های قدیمی زیادی در مشهد داریم که هنوز بسیاری از آن‌ها برای شهروندان مشخص نشده‌اند.

درحالی‌که موضوع پلاک هویتی در شهرهای تاریخی خارج از کشور به‌خوبی دیده می‌شود؛ به‌عنوان مثال خانه‌ای را که فلان نویسنده معروف برای مدت کوتاهی در آن اقامت داشته است پلاک هویتی زده‌اند و از آن مراقبت می‌کنند و این‌ها درحالی است که شهر مشهد یکی از پایه‌های هویت شعر و شاعری و فرهنگ ایران است و همه شاعران بزرگ کشورمان در مشهد رفت‌وآمد داشته‌اند. «انجمن فرخ»، یکی از قدیمی‌ترین انجمن‌های ادبی ایران، در مشهد شکل گرفت؛ همچنین در حوزه معماری، خراسان اولین صاحب سبک حوزه معماری است و حتی پزشکان و عالمان و واقفان و هنرمندان زیادی در این شهر زندگی کرده‌اند اما به اندازه‌ای که بایسته و شایسته است اقدامی برای حفظ این گنجینه‌های ارزشمند صورت نگرفته است.»

شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

۴شنبه

سال شانزدهم
۲۱ آذر ۱۴۰۳
۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶
شماره ۴۳۸۲

Mashhadchehreh.ir
Photoshahr.ir

سایت شهرآرا نیوز را با اسکن این کد دنبال کنید

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

● روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی
● صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
● مدیر مسئول: سید میثم موسوی مهر
● سردبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
● نشانی: خیابان کوهسنگی، ابتدای کوهسنگی ۱۵
● دفتر مرکزی: ۵-۱ ۸۸۸۸ ۳۷۲-۰۵۱
● نمابر: ۳۸۴۹۰۳۸۴-۰۵۱
● روابط عمومی: ۳۸۴۸۳۷۵۲-۰۵۱
● شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

دمای هوای مشهد

رطوبت هوا	۶۳٪	↓ ۳-	↑ ۶°
صبح	۰	ظهر	۶
عصر	۳	شب	۱-

اوقات شرعی مشهد

۱۱:۲۵:۰۰	۲۲:۳۹:۴۵
۱۶:۱۶:۵۲	۰۵:۰۳:۱۸
۱۶:۳۷:۱۷	۰۶:۳۳:۵۱

امام رضا(ع):

العلمُ اَجمَع لاَهلِه منَ الاباء.

علم (دانایی و شناخت)، دارندگان خود را بهتر از پدران با هم جمع می‌کند.

عیون أخبار الرضا(ع) ۱۳۱/۲.

عکس زائر

زیارت برای مادر

خانم آهنگران نذر دارد که هرسال دست کم یک بار از اصفهان به مشهد بیاید برای پابوسی حضرت رضا(ع). او پس از فوت مادرش نیت کرده است هربار که به حرم می آید چادر مادر مرحومش را سر کند و نایب الزیاره اش باشد. امسال هم توفیق زیارت نصیبش شده و با همراهی پسرش به مشهد آمده است.

عکس: سیده محدثه حسینی | شهرآرا

کتابخوان

پاسخ به ۸ پرسش در ۸ جلد کتاب

کتاب «بررسی تحلیلی روایات تفسیری امام رضا(ع)» از سوی تعدادی از استادان و دانشجویان دانشگاه علوم اسلامی رضوی گردآوری شده و مرکز پژوهش این دانشگاه در مشهد آن را در هشت جلد منتشر کرده است. در این کتاب گردآورندگان تلاش کرده‌اند تا به این هشت سؤال اساسی پاسخ دهند:

۱. در ذیل چند آیه از قرآن، از امام رضا(ع) روایت وارد شده است؟
۲. روایات تفسیری امام رضا(ع) چه کمیّتی دارند؟
۳. روایات تفسیری امام رضا(ع) به چه موضوعاتی می پردازند؟
۴. نحوه ارتباط احادیث تفسیری امام رضا(ع) با آیات چگونه است و ایشان به چه شکلی تفسیر فرموده‌اند؟
۵. حضرت رضا(ع) از چه قواعدی در برداشت از آیات استفاده کرده‌اند؟
۶. احادیث امام رضا(ع) تا چه میزان در رسیدن به مراد اصلی آیات راهگشایند؟
۷. آیا می‌توان نکات تاریخی، اخلاقی، اعتقادی یا سیاسی خاصی را از روایات تفسیری امام رضا(ع) دریافت؟
۸. در صورت تعارض میان روایات یا ناسازگاری روایات امام رضا(ع) با مبانی دینی و مذهبی، چه باید کرد؟

حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی جلائیان اکبرنیا، جواد ایروانی، محمد میرزایی، سیدعلی دلبری، سیدمحمود مرویان حسینی، سیدعلی سجادی‌زاده، رضا حق پناه، علی اکبر رستمی، محمدابراهیم روشن‌ضمیر، حسن خرقانی و علی خیاط از اعضای هیئت علمی و استادان دانشگاه علوم اسلامی رضوی در شمار نویسندگان این اثر هشت جلدی هستند.

اول شخص

بر سر کوی تو بی‌نام و نشانیم هنوز*

درباره محمدتقی ادیب نیشابوری، مشهور به ادیب ثانی، از علما و ادبای معاصر خراسانی که ۲۱آذر ۱۳۵۵ از دنیا رفت

نویسنده: آزاده چشمه سنگی

وقت رفتن است

روزی که خبر رسید میرزا اسدا... و فاطمه خانم پسردار شده‌اند، خورشید جور دیگری بر فراز تپه‌های حوالی خیرآباد می‌درخشید. دنیا به چشم میرزا اسدا... زیباتر شده بود. آن روز هر کوک تازه‌ای که به پیراهن مشتری‌ها می‌زد، قرص‌تر از هر روز بود. میرزااسدا... خودش درزیگر بود. خیاطی می‌کرد. زندگی ساده و بی‌آلایشی داشت. نانش حلال بود و خانه‌اش آباد، اما خیال نداشت قدم نورسیده‌اش، جا پای خودش بگذارد. اسمش را گذاشت محمدتقی و از همان اول با خودش عهد کرد به هر قیمتی که شده، نام خوشی از او و خاندانش به جا بگذارد. می‌گفت تا سوبه چشمانم هست، از هیچ تلاشی دریغ ندارم تا محمدتقی شکوفا شود. میرزای روستای خیرآباد، نه فقط دست به کوک بود که لابه‌لای درزدوزی‌ها، کودکان ده را زیر بال‌وپرش می‌گرفت و سواد خواندن و نوشتن یادشان می‌داد. محمدتقی که به سن تحصیل رسید، جای دوری نرفت. ماند کنار دست پدر. روزها می‌نشست پای درس و مشق، عصرها وردست پدر نگاه به خیاطی‌اش می‌کرد و به غروب نکشیده گشتی با اسب توی دشت‌های حوالی خانه می‌زد. می‌خواند، می‌نوشت، می‌دوخت، می‌تازید، آن قدر که شد یک جوان برنای هجده ساله. همانی که میرزا همیشه آرزویش را داشت. مشتاق علم و مشغول عمل. وقتش رسیده بود راه جاده را نشانش دهد. هوای روستا بیش از این، حرف تازه‌ای برای محمدتقی نداشت. از اینجای قصه به بعد، ماندن در روستا دور باطل بود. محمدتقی مستعد آموختن بود و دست‌های میرزااسدا... خالی. یک روز یک پارچه متقال سفید که حاوی پس‌انداز چندساله‌اش بود، آورد گذاشت توی مشت محمدتقی، زل زد توی چشم‌های پرسشگر جوانش و بعد اشاره‌ای به راه کرد که وقت رفتن است. باید به مشهد می‌رفت. با همان یک لای قبای تنش و هرآنچه که تا آن روز از پدر آموخته بود. باور داشت توی شهر، علمای فرزانه بسیاری هستند تا از خرمن دانسته‌هایشان، خوشه چینی کند. محمدتقی بی‌هیچ اما و اگری نیشابور را به مقصد مشهد ترک کرد در حالی که دعای خیر پدر با کاسه آبی که فاطمه خانم پشت سرش می‌ریخت، همسفرش بود.

بازگشت دوباره

روزها به ملال می‌گذشت و شب‌ها به دلتنگی. این، آن مدینه فاضله‌ای نبود که محمدتقی گمانش را می‌کرد. هرچه کتاب‌ها را ورق می‌زد، تکرار بود و مرور دانسته‌های پیشینش. نگاه به گذر زمان می‌انداخت، برگ‌هایی که زرد می‌شد و شاخه‌هایی که به برف می‌نشست و جوانی‌اش میان دروس بی‌مایه تلف می‌شد. یحتمل راه را اشتباه آمده بود. دست آخر یک روز، راه خیرآباد را پیش گرفت برگشت خانه پدری. اسدا... خان متحیر و مغموم، خیره به شمایل افسرده پسر، مستأصل شده بود. ترک تحصیل آن چیزی نبود که در پیشانی محمدجواد می‌دید. دست برد، کاغذی برداشت و بعد از سر ادب و تمنا، نامه‌ای نوشت به حاج شیخ محمد کدکنی. شیخ محمد، دایی محمدتقی بود در مشهد. او حتما می‌توانست دست محمدتقی را بگیرد و بنشاند سر کلاسی که در خور ظرفیت و استعداد اوست. خیرآباد جای ماندن نبود. او اینجا چیزی بیشتر از یک درزیگرِ گوشه‌گیر نمی‌شد. باید به مشهد برمی‌گشت. این بار به میزبانی شیخ محمد. میرزا اسدا... به اندازه برای محمدتقی پدری کرد و دست آخر، او در همان مسیری قرار گرفت که آرزو می‌کرد. بازگشت دوباره‌اش به مشهد، ابتدای قصه ادیب شدنش بود.

بالانشین حجره علم

محمدتقی با نیمچه لرزشی توی دستانش، نشست برابر میرزا عبدالجواد ادیب نیشابوری. هم‌ولایتی بودند اما از حیث جایگاه علمی، فرسنگ‌ها فاصله میانشان بود. میرزا عبدالجواد دستی به محاسنش کشید و قبل از هرچیز پرسید: «اهل کجایی؟» محمدتقی کمی خود را جمع و جور کرد و گفت: «پسر خیرآبادم. حوالی عشق‌آباد نیشابور» لبخند نازکی به لب‌های شیخ نشست.

بعد بی هیچ صحبت اضافه‌ای گفت: «صبح علی‌الطلوع به حجره‌ام برگرد ببینم چه‌ها در چنته داری.» صبح روز بعد، محمدتقی بود و انبوه پرسش‌های شیخ که یکی پس از دیگری عین یک ماراتن نفس‌گیر از کنار هرکدامشان می‌گذشت. او استعداد تازه‌ای بود که به شهر آمده بود. سیل پرسش‌ها که تمام شد، شیخ ادیب با رضایتی پیدا، دستی به شانه‌های محمدتقی گذاشت و گفت: «از امروز به بعد، یا برابر من می‌نشینی یا پهلوی من.» و این آغاز هم‌نشینی صمیمانه استاد و شاگردی بود که خیلی زود با رعایت حرمت و احترام، رفیق گرمابه و گلستان یکدیگر شدند. از حوزه درس به باغ نادری می‌رفتند و از باغ نادری به باغ ملی. زمان به گفت‌وگو می‌گذشت و ثانیه‌ای از عمر محمدتقی به بطالت نمی‌گذشت. او از لحظه لحظه مصاحبت با استاد کسب فیض می‌کرد و گاه مابین سکوت‌های مختصر، در دلش برای پدر طلب خیر می‌کرد که او را در این مسیر سوق داد. زمان زیادی نگذشت که دیگر محمدتقی هم در کسوت استاد بالانشین یکی از حجره‌های حوزه قرار گرفت و مشغول تدریس شد در حالی که ۲۵ سال بیشتر نداشت.

۸ سال یکجانشینی

این عادت شیخ بود. هربار طلبه‌ای به قصد پرسش برابرش می‌نشست، او را حواله جلسه بعدی می‌کرد. می‌گفت بروید، بار دیگر مطالعه کنید، حاشیه‌ها را با دقت مرور کنید، با هم حجره‌ای‌هایتان مباحثه کنید، اگر حل نشد، فردا بیایید. صبور و منظم و باحوصله بود. غیبت نمی‌کرد و غیبت شاگردانش به ندرت اتفاق می‌افتاد. کاری به سرما و گرمای هوا نداشت. هیچ چیز در دنیا برای او مهم‌تر از برگزاری جلسات درس نبود. انگار سلسله جلسات برایش به مثابه مهره‌های پیوسته تسبیحی بود که گسستن نداشت. هربار مطالب را طوری بیان می‌کرد که انگار این بار اولی است که مطرح می‌کند. مشتاق بود و شوق همیشگی‌اش مثل نسیم به قلب مشتاق شاگردانش می‌وزید. دامنه آموزه‌هایش وسعت زیادی داشت: ادبیات عرب، ادبیات فارسی، منطق، فلسفه، ریاضیات، اصول، فقه، رجال، حدیث و تفسیر. از علوم طب سنتی هم می‌دانست. کمتر کسی خاطرش هست استاد به طبیب مراجعه کرده باشد و اگر به آن سانحه شکستگی پا در سال ۱۳۴۷ وقت رفتن به مدرسه دچار نمی‌شد، همچنان از سلامت تن برخوردار بود، اما پس از آن حادثه، دیگر خانه‌نشین شد و پس از هشت سال یکجانشینی، در ۲۱آذر سال ۱۳۵۵ از دنیا رفت و در ایوان آخرین غرفه جنوب غربی صحن عتیق حرم مطهر رضوی آرام گرفت. از محمدتقی ادیب نیشابوری چند جلد اثر تاریخی، چندین منظومه و یک دیوان چهارهزار بیتی به جاماند به علاوه شاگردانی که هرکدام چهره ماندگار زمان خود بودند. از محمدجعفر جعفری لنگرودی و محمدتقی شریعتی و محمدرضا شفیعی کدکنی گرفته تا سید علی سیستانی و حسین وحید خراسانی و ابوالقاسم خزعلی.

*مصرعی از محمدتقی ادیب نیشابوری
منبع: وبگاه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

ارادت به ثامن‌الائمه(ع)

مجلس روضه حاج شیخ مرتضی شهیدی، پای ثابت حضور ادیب بود. هرکس پا به این مجلس می‌گذاشت، خوشه‌ای از علم استاد می چید و می‌رفت. آن روز جمعه به رسم هر هفته در حالی‌که میهمانان، جناب ادیب و باقی استادان را دوره کرده بودند، مرتبا مشغول پرسش بودند که صحبت به اوضاع و احوال سیاسی زمانه امام هشتم کشید. ادیب نیشابوری با چنان تسلطی از جزئیات تاریخی آن ایام سخن گفت، گویی از تجربه زیسته‌اش می‌گوید. به کتاب‌های طبری و مسعودی و ابن‌اثیر تسلط داشت و گذشته از مسائل نظری و تاریخی، بنا به ارادت همیشگی خود به امام رئوف، قلم دل‌نشین خود را صرف مدایحی در وصف ثامن‌الائمه(ع) کرده بود و در آثار خود خطوط بسیاری در مدح امام رضا(ع) از خود به یادگار گذاشته بود که سند خلوص او در باب محبت به این خاندان بوده است.

عالم ساده‌زیست

مرحوم محمدتقی ادیب نیشابوری عالمی ساده‌زیست، زاهد و پارسا بود.

شیخ علی حکیمی، از شاگردان این اندیشمند فقید در نامه‌ای، درباره استادش، چنین نوشته است:

«زندگی ایشان، از نظر ظاهری، همراه با محرومیت‌ها بود و قدر ایشان به‌درستی شناخته نبود. گویا از نظر وضع مادی، در مضیقه بودند... دارای روحیات کم‌نظیری بودند: قناعت، مناعت طبع و استغنا از خلق، در اوایل امر رها کردن موقعیت‌ها و پست‌های پول‌خیز، عمر را دربست، با اخلاص تمام، در خدمت دین گذاشتن. و چقدر فراوان بودند افرادی که از پرتو وجود ایشان به یک مایه و شالوده علمی اصیل رسیدند. این خود زمینه‌ای بود برای رشدهای سریع بعدی آنان....

باری، استاد، حق‌التدریس ناچیزی از طلاب درس خود می‌گرفت و همین وسیله عمده امرار معاشش بود. اخذ این حق‌التدریس فایده دیگری نیز داشت. اینکه محصل از غیرمحصل جدا می‌گشت و هرکس علاقه‌ای جدّی به درس خواندن و تحصیل علم داشت، به حوزه درس ایشان راه می‌یافت.»

مرحوم محمدتقی ادیب نیشابوری در منزل شخصی / ۱۳۴۹

روایت رضوی

شکر که زیر سایه امام رئوفیم

نویسنده و شاعر افغانستانی: عاطفه جعفری

مرداد سال ۱۳۹۶ بود که برای یک اردوی شعر به تهران رفته بودم. ایام شهادت شهید حججی بود و شب شعری با عنوان «ازسرگذشت» با اجرای فضه سادات حسینی برگزار شد که من برای شهدای فاطمیون شعرخواندم. سه روز بعد وقتی به مشهد برگشته بودم پیامکی برایم آمد و متنش این بود که، صادق شهید شده! نتوانستم خودم را حفظ کنم چنان آه بلندی از نهادم برخاست که همه اعضای خواب و بیدار خانه متوجه شدند و پرسیدند چه شده؟ خاطرم هست حال مادرم خیلی خراب شد. صادق شاید واقعا پسرخاله‌ام نبود ولی چون مادرهایمان خواهرخوانده بودند و خیلی رفت‌وآمد داشتیم خیلی بیشتر از پسرخاله واقعی دوستش داشتیم. صبح علی‌الطلوع راهی منزل خاله شدیم بین راه با مداحی «از شام بلا شهید آوردند» یک دریا اشک ریختم و آنجا هم که رسیدیم قیامتی بود. روز بعد به عنوان خانواده شهید رفتیم که از نزدیک با پیکر شهید وداع کنیم. هیچ‌کس اختیار چشم‌هایش را نداشت. نمی‌دانم به او فکر می‌کردیم یا به جاماندن خودمان که آن قدر بیقرار بودیم. روز تشییع هم طبق رسم آن موقع که شهدا را روز جمعه بعد از نماز جمعه در حرم روی دست مردم تشییع می‌کردند رفتیم حرم. هوا گرم بود عرق‌ریزان حدفاصل بست طبرسی را تا صحن جامع طی کردیم و رسیدیم به تابوت. بعد هم زیر سایه امام هشتم پیکر را از خروجی نواب به بیرون مشایعت کردیم. حالا این روزها که صدای سقوط سوریه بلند شده است، همه ما نگرانیم و خانواده شهدا بیش از ما نگران حرم عمه‌های گرامی امام رضا(ع) هستند. نیت کردم و خودم را رساندم به حرم مطهر امام(ع) و ایشان را به قطره قطره خون شهدا قسم دادم و گفتم: آقاجان شما را به خون شهید سلیمانی، به خون شهید ابوحامد، به خون فاتح و صدرزاده و سنجرانی و رضا اسماعیلی و همین صادق بیست‌وسه ساله‌مان قسم، برای آزادی زینبیه و امنیت حرم حضرت رقیه(س) جوانان بیست ساله‌ای رفتند که دل مادرانشان امروز خون است از این اتفاق، با اینکه بعد از رفتن فرزندانشان خوشحال بودند که آزادی این حرم‌ها حاصل خون فرزندانشان است. بعد از گفتن این جملات قلبم آرام شد و به خانه برگشتم و هرلحظه خداوند را شکر کردم. شکر که زیر سایه امام هشتم هستیم و می‌توانیم در وقت آشفتگی خودمان را برسانیم محضرشان.